ANUL II No. 357

8 PAGINI 3 LEI

Sâmbătă 12 Ianuarie 1929

Curentul

Director: PAMFIL ŞEICARU

REDACŢIA: BUL. ELISABETA No. 8

ADMINISTRAŢIA: STR. SARINDAR No. 22

TELEFON 312/29; 364/39

Veacul fraudei

Va avea oare actualul ministru de finanţe energia şi priceperea necesare spre a întreprinde opera de represiune a fraudelor fiscale, pe care se afirmă că ar avea intenţiunea să o inaugureze? Exasperarea crescândă a diverselor categorii de contribuabili, loviţi periodic de crunimea chirurgilor noştri financiari, este un serios îndemn pentru începerea operaţiunilor de sever control al declaraţiunilor frauduloase; cu toată durerea, însă, vom mărturisi că nu credem într'o echitabilă revizuire a actualelor impozite, — cari vor continua să apese mai dureros tot pe şalele celor ce nu au putinţa să înşele şi ei un Stat care a ajuns el-însuşi un virtuos al fraudei.

Căci, — oricât ar părea de paradoxal, — acesta este astăzi adevărul; statele continentului, — dacă vreţi, în frunte cu Statul românesc, — practică dela o vreme cele mai magistrale sisteme de fraudă, — legală sau ilegală. Neputinţa unei severe selecţiuni a personalului politic aduce pretutindeni la cârmă echipe de conducători din ce în ce mai improvizate, — în ale căror deciziuni de autoritate se incorporează prea multe interese private. De un veac şi mai bine, ideologia juridico-sentimentală a mandarinatelor politice a revărsat asupra Europei un potop de constituţiuni din ce în ce mai arbitrare, — întemeiate pe o concepţie augustă a individului suveran care s'a dovedit cea mai ridiculă ipotecă asupra hazardului. O primă fraudă, — această falsă proiecţie a misticismului social pe organizaţia statelor: astăzi, când pretutindeni tradiţiile politice istorice ale neamurilor isbutesc să frângă abstractele construcţii ale dreptului constituţional universal, — astăzi, când compromisul învechit dintre ele se destramă, şi când fizica vieţii sociale sparge cadrele învechite ale democraţiei retrograde, — frauda „marilor principii" răsare la lumină mai frapantă. Un veac şi mai bine statele continentului au trăit în admiraţia unui sistem politic întemeiat pe o falsă concepţie a omului, a societăţii umane, — şi a rosturilor lor. Şi diversele dictaturi ce se ivesc pe întinsul Europei nu sunt nici ele decât necesarele svâcniri de detentă ale realităţilor, mascate de o îndelungată ipocrizie colectivă

Au mintit „Marii Strămoşi", — a mintit Statul în care îşi încarnaseră ideile şi visurile, — şi a mintit şi personalul politic instalat de decenii la conducere. Şi minte încă! Minte în materie constituţională, ca şi în materie electorală şi fiscală. De pildă, — astăzi când toată lumea nu se preocupă decât de declaraţiunile făcute acestui fisc, — cine dintre noi se întreabă dacă Statul român a făcut perceptiilor declaraţiunile cuvenite asupra averii ce posedă, — şi dacă aceste declaraţiuni sunt sau nu sincere? Şi totuşi, în clipa când reclamă unor contribuabili năuciţi un nou spor de biruri, Statul acesta ascunde imense averi personale, — pe cari le administrează mai rău decât cel mai risipitor falit. Ascunde imense teritorii şi păduri, „împrumutate" partizanilor politici, ascunde monopoluri ruinătoare, saline boltite ca nişte uriaşe catedrale şi puţuri îmbelşugate de păcură. Statul acesta aruncă în spinarea trecătorilor noi impozite strivitoare, jurându-se că nu are nici o altă resursă.

Statul românesc nu declară nici odată nimic, — în zilele marilor sacrificii: el este marele dascăl al fraudei. Iar reprezentanţii lui pe pământ sunt dascălii cei mici. Căci, de ce îşi ascund negustorii şi producătorii adevăratele venituri, — dacă nu din pricina complicităţii confortabile a organelor fiscului însărcinate cu fixarea şi perceperea impozitelor?

Şi, — ceeace este mai dureros, — este că aceşti agenţi fiscali cari pactizează cu frauda au la rândul lor marea scuză că sunt plătiţi cu leifuri de mizerie, — cu „salarii" cari au aerul că sunt îndestulătoare, dar le dau doar libertatea de a muri de foame.

Şi, fiindcă în uriaşul jaf dela om la buget şi dela buget la om, nimeni nu se simte furat cu adevărat, — furat în sensul deplin şi revoltător al cuvântului, de aceea şi frauda generalizată nu mai găseşte nicăeri cordonul de profilaxie morală de altădată. Vechii puşcăriaşi se reabilitează în 15 zile dela părăsirea celulelor, — şi sunt apoi primiţi în lumea cea mai selectă de pretutindeni. Când un intreg partid politic, — să zicem cel socialist, — pretede în fruntea principiilor sale secularizarea capitalurilor prin sistemul apropierii „sociale", cu ce drept mai poţi reprima efracţia spărgătorului, care nu face decât să aplice (pe o scară mai restrânsă) metodele de apropriere ale comunismului, — realizate (recunoaştem!) prin mijloace deosebite, — apropriate dacă vreţi. Când statele cele mai respectabile bat monedă peste depozitele de garanţie metalică, cum ai mai putea justifica pedepsirea zarafului care pileşte zimţii galbenilor înainte de a-i vinde — sau aceea a precupeţului care dă lipsă la cântar?

Veacul în care am luat cu toţii bilet de călătorie este veacul fraudei generalizate, — a fraudei terţiare. Intrebarea este cine se va hotărî primul să se lase de ea, — în relaţiunile internaţionale sau în cele sociale. Fiţi, însă, siguri că ultimul va fi Statul. In ziua când el va fi redus la atribuţiunile lui suverane, — auguste, dar limitate, — se vor desgusta de politică toţi specialiştii partidelor de astăzi. Frauda va dispărea, negreşit, — dar odată cu ea vor muri şi sindicatele electorale.

N. Pârvu

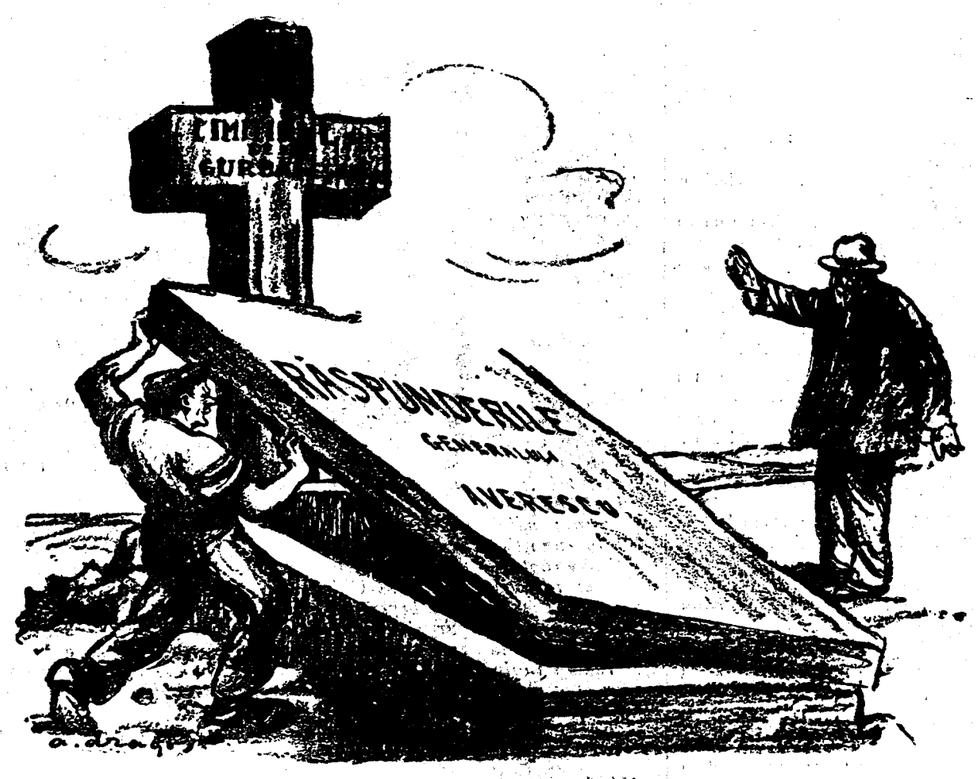

— „Nu învie morţii, e'n zadar, copile !.."

Pe lângă teatru, literatură

Nu ştiu câţi spectatori urmăresc spectacolele Teatrului Naţional din Cernăuţi. După reperloriul stagiunii în curs judecând, sala lui ar putea să fie plină la orice reprezentaţie. Figurează în acest program 11 piese originale româneşti, cari, date fiind numele literare ale autorilor, nu sunt alese după hatîr cum se face deobiceiu. Din repertoriul universal clasic şi modern, piesele sunt alese cu un gust ireproşabil: din literatura anglo-americană, din cea germană, franceză, scandinavă, celtă, rusă, poloną, ungară şi greacă-antică. Comparativ, nici Teatrul Naţional din Bucureşti nu se bucură de un repertoriu alât de variat, de bogat şi cu gust alcătuit. Fiindcă centrul nostru teatral nu e încă eliberat de sub influenţa actriţelor cari, prin cunoscute şi inavuabile procedee, impun desfigurarea repertoriului cu piese uşurele prevăzute cu câte un rol de femee ce poate aduce succes, — şi nici de teroarea unor cronicari dramatici cari, fiindcă sunt autori, sunt nevoiţi să se facă şi cronicari.

Remarcabil în activitatea Teatrului din Cernăuţi e deasemenea programul, transformat în revistă literară şi teatrală. O revistă de frumoasă tehnică, împodobită cu desene artistice de mâna cu multiple dexterităţi a lui Victor Ion Popa, directorul Teatrului. Spectatorul, *revista-program, publică articole instructive referitoare la piesele şi autorii jucaţi, scrise de nume autorizate, şi dă pe lângă acestea, o serie de poezii din partea locului. O informaţie scurtă dar bogată, ţine pe spectatorii-cititori în curent cu revistele româneşti de pretutindeni, cu cărţile cari apar şi cu ceeace se face la alte teatre.* Spectatorul *ţine astfel, la Cernăuţi, locul unei reviste literare propriu zise, care lipseşte. Era pe vremuri acolo o revistă bunicică:* Junimea literară, *care a dispărut. O scoteau d. Iancu Nistor şi actualii săi prieteni politici. Dar s'a întâmplat ca de obiceiu: imediat ce oameni cu o pasiune minoră pentru lucrurile literare şi-au făcut o carieră politică, părăsesc cu dispreţ vechile îndeletniciri. Ajuns ministru, d. Iancu Nistor a observat că colegii săi politici de la centru au un profund dispreţ pentru literatură. Şi a crezut şi d-sa că, odată ministru, trebuie să procedeze la fel. Atunci* Junimea literară *a încetat. Adică tocmai când ar fi avut mai multă posibilitate materială să apară. Şi e păcat. Provinciile rămân rând pe rând în afară de mişcarea literară a ţării. Fiindcă nici revistele din Capitală nu le citesc. Trecem printr'o eclipsă literară care, după semne, durează şi va dura.*

In aceste împrejurări e bine că Victor Ion Popa s'a gândit să servească prin Spectatorul, *şi mişcarea literară pe lângă teatru. Nu înţeleg dece directorul Teatrului din Cernăuţi a renunţat la şezătorile literare ce-i completau alât de frumos programul cultural.*

Nichifor Crainic

Problema Cadrilaterului

O informaţie publicată în ziare ne anunţă numirea unei comisiuni parlamentare pentru controlul ordinei în Cadrilater şi revizuirea legei Dobrogei Noui. Dintre cei care compun această bizară comisiune desprind două nume: I. Cămărăşescu diletant amabil şi băgăreţ în orice numai să poarte titlul de preşedinte, fie şi al asociaţiei muştelor la arat, Matei Ştefanow de profesie frate al faimosului comunist şi agitator bulgar Boris Stefanow.

Această comisiune complectată cu doi consilieri tehnici va controla deci ordinea în Cadrilater şi va studia revizuirea legei Dobrogei Noui. Revizuirea unei legi o înţelegem, mai ales când o îndelungată experienţă a verificat unele insuficienţi ale legii raportate la realităţile pe care vrea să le orânduiască Şi iarăş înţelegem ca parlamentarii ce alcătuesc comisiunea să fie din acea parte a ţării, presupunându-i mai documentaţi, cu un material informativ verificat, aducând o preţioasă contribuţie la revizuirea unei legi speciale pentru o provincie.

Dar nu înţelegem rostul unei comisiuni parlamentare pentru controlul ordinei în Cadrilater. Că în cele două judeţe dela graniţa dobrogeană sunt unele dezordini, fără proporţii prea grave, dar nu mai puţini îngrijorătoare, căci prevestesc o stare de spirit ce-ar putea deveni primejdioasă, nimeni nu le neagă. Că mai presus de orice ordinea trebue păstrată, toată lumea este de acord, dar că în vederea acestei restabiliri de ordine să fie nevoe de o comisiune parlamentară, iată un inedit ce merită o deosebită atenţie.

De unde provine febra din Cadrilater? Răspundem, fără să mai fie nevoie de o anchetă la faţa locului, precizând origina tuturor dezordinilor în lipsa de scrupul a tuturor agenţilor electorali care în urbata lor goană după voturi au nebunit populaţia bulgară a Cadrilaterului cu toate promisiunile cele mai extravagante, fără să ţină seama de acele nevoi superioare ale statului românesc, fără să-şi dea seama că stimularea sensibilităţii iridente a poporului bulgar, poate avea unele consecinţe grave.

M'a citat cazul unui deputat — face parte din comisiunea alcătuită de ministerul de domenii — român, care ne mai găsind nici un argument în plus pentru captarea preţioaselor voturi a găsit nemerit să mai adauge şi un argument familiar: „nu uitaţi că mama e bulgăroaică".

Acest adaos de inedit caragialesc dă inevitabilul comic pateticului electoral, deci în serios nu poate fi luat; dar argumentul de ordin familiar dovedeşte desperarea amatorilor de voturi bulgare. Când campaniile electorale s'au dat în aşa condiţii de desmăţ demagogic, când şitut este spiritul agresiv, refractar oricărei adaptări, caracteristic bulgar, când pentru nimeni nu este o taină că agenţii faimoasei societăţi iridente „Dobrogea" mişună în Cadrilater întreţinând speranţe, exasperând urile, împiedicând acel proces sufletesc de acceptare a unei realităţi, adâosul politicianismului român la vânatul de voturi, a desăvârşit opera de anarhizare morală a Cadrilaterului. Ceea ce se petrece cu coloniştii români din Dobrogea nouă nu este de fapt decât consecinţa inevitabilă a tuturor vinovatelor uşurătăţi comise în timpul agitaţiilor electorale.

Or, cam ce ordine să restabilească o comisiune parlamentară alcătuită din oameni care din nevoia voturilor nu prea şi-au măsurat cuvintele, iar generozităţile verbale au luat nu odată proporţii demente? Să fim serioşi, nu să bagatelizăm lucrurile, şi cu atât mai mult nu-şi are rostul la ministerul de domenii o asemenea comisiune parodie, cu cât pe d. I. Mihalache îl socotesc chiar adversarii ca un om serios, care în fiece gest coboară un simţ de măsură, ceva din străvechea cumpţenie a pământului.

Am mai scris zilele trecute un articol asupra necesităţii unei politici naţionale de frontieră, precizată şi impusă ca o dogmă tuturor partidelor, o politică de stat nesubordonată fluctuaţiilor de partid, o politică de lentă penetraţie şi aşezare a elementului românesc pe pământurile ce formează proprietatea Statului.

Recunoaştem că partidul liberal, ca pretutindeni, a făcut şi în Cadrilater o politică nătângă, lipsită de orice disciplină de stat, supusă exclusiv nevoilor de partid, dar aceasta nu poate fi socotită ca un precedent menit să justifice o politică inversă, dar nu mai puţin devastatoare, pentru stat.

Vrem să ne precizăm gândul faţă de problema Cadrilaterului: ori voim să păstrăm actuala graniţă faţă de Bulgaria şi atunci colonizarea este o afirmare temeinică a acestei voinţi, ori guvernul actual se gândeşte la revizuirea hotarelor de sud şi atunci în chip firesc colonizarea cu plugari români a Cadrilaterului nu-şi are nici un rost.

Aşa se formulează problema Dobrogii noui, care nu poate fi pusă în funcţie de amabilul diletant d. I. Cămărăşescu sau de fratele comunistului bulgar Boris Stefanow.

O politică limpede, o voinţă clar exprimată e ceea ce-i cerem d-lui Iuliu Maniu, care are răspunderea politicii naţionale a statului român.

Pamfil Şeicaru

Limba germană

de DEM. THEODORESCU

Un răposat om politic — Dumnezeu să-l ierte — se simţea obligat, odinioară, pentru a justifica intrarea României în războiu, să ţipe dela tribuna „Daciei" următorul cuvânt istoric:

„Putem şterge fără nici o pagubă din cultura omenească abjecta contribuţie a spiritului german".

Se pronunţau, însă, asemenea nerozii în vremea turbure şi turburătoare a semănării urilor de trebuinţă. Că oricât de bine intenţionate erau asemenea stupidităţi, ele tot stupidităţi rămâneau,—aceasta e o chestie ce depăşeşte judecata istorică, obligată să se încadreze — pentru a aprecia bine — în îngustimile momentului ce apreciază. Deci, se cade să însemnăm doar că sumara executare de-atunci a culturii germane în solemnitatea sălii Dacia, a pricinuit nu numai aclamaţiile delirante ale poporului adunat, care — în paranteză fie zis — n'avea pentru această cultură o repulsie mai mare ca pentru altele, ci mai ales a tineretului şcolăresc care se văzu deodată cu o „materie" mai puţin la program... Mulţumită frazei fericite dela „Dacia" toată populaţia liceală şi gimnazială, ameninţată în mare parte de o corijenţă inevitabilă la limba germană, deveni ferm intervenţionistă. Care profesor de nemţeşte ar mai fi îndrăznit să nu dea „notă de trecere" la o materie, a cărei ignorare făcea parte din chiar demnitatea naţională?

— Cum?, să-mi rămână copilul repetent din cauza limbei spurcate a Kaiserului? Dar, asta e o trădare!...

Aşa avea drept să vorbească orice părinte îngrijat de viitorul copilului său. Şi limba germană fu, cu mult înainte de răsboiu, exclusă din învăţământul românesc.

Din patriotism!...

Un pas mai înainte şi-am fi renunţat la utilizarea tiparului din pricină că Gutenberg, inventatorul lui, era neamţ... Ne-am oprit la vreme. Estropierea intelectuală a unei întregi generaţii, interzisă dela contactul cu una din sursele cele mai bogate ale inteligenţii şi frumuseţii umane, n'a mers chiar până la ultimile consecinţi logice ale stupidităţii tutelare. Nu s'a mai vorbit de Faust în licee şi nu s'a mai pronunţat numele lui Beethoven în conservatoare... Incolo, totul era menţinut. Ştersesem, conform poruncii dela „Dacia", din cultura omenească, „abjecta contribuţie germană".

Nerozia aceasta epică se petrecea, însă, — cum spuserăm — în vremuri pe cari nu le putem judeca drept dacă le judecăm cu calmul şi humorul imprejurărilor de-acum. Erau zile de febră şi de asmuţire în cari şi prostia, când e sinceră şi eroică, se face augustă.

Dar, au trecut zilele acelea, — au trecut cu bine şi cu noroc. Pentru respectul însuşi ce se datorează omorîtorului dela „Dacia" al culturii germane, nimeni nu vrea să-şi mai amintească de istorica frază. Un singur om, însă, i-a rămas credincios: e d. dr. Anghelescu...

Intransigenta d-sale inteligenţă — aşa de evidentă în toată făptura sa fără ochi şi fără frunte — rămâne mereu dispreţuitoare faţă de Kant, Goethe, Wagner, Mozart şi ceilalţi abjecţi cari compromit, cu abjecta contribuţie germană, cultura umană. D-l dr. Anghe-

(Continuare în pag. II a)

Politica vinului

ROMANIA = ŢARA ŞPRIŢULUI

Aţi văzut desigur în reclamele din ziare o figură oribilă, acoperită de bube sau pistrui, sub care scrie: înainte de întrebuinţarea cremei Flora şi alăturat o figură identică, dar netedă şi imaculată sub care scrie: după întrebuinţarea cremei Flora. Sunt convins că astăzi nici cel mai zevzec din cetitori nu mai acordă atenţie unor asemenea baliverne, căci toată lumea a avut timp să controleze că menţionatele ilustraţii nu corespund unei realităţi. Dacă însă, după pilda reclamei menţionate, am lua două păhărele de vin indigen în care am turna vin de dinainte şi după filoxeră, nu mai rămâne îndoială că cel mai novice degustator şi-ar da seamă că e vorba de două lichide în totul deosebite, şi fără nici un fel de experienţă le-ar putea distinge unul de altul, aşa cum orice ins care nu-i privat de simţul olfactic nu poate, cu ochii închişi, confunda un trandafir cu o mimoză.

Scriam, în articolul de ieri, că una din principalele cauze ale anarhiei în care se află vinul românesc, e ignoranţa sau indiferenţa ministerului de domenii, care nu a ştiut să dea problemului importanţa pe care o merită. Pentru ţări inferioare nouă ca civilizaţie (în speţă Bulgaria), filoxera a dat prilej vechiului adagiu francez: „à quelque chose malheur est bon" să se verifice folositor. Aceste ţări au tras profit din nenorocire, plantând raţional (adică după prealabilă analiză chimică a pământului) şi individualizând vinul naţional, pe regiuni (asta se chiamă, îmi pare, standardizare). La noi, filoxera, din nepriceperea sau neglijenţa ministerului indicat să privegheze soarta acestei nedreptăţite avuţii naţionale, a avut ca prim efect, pierderea formulei vinurilor de clasă mare. Căci vinurile mari, toate, sunt vinuri de formulă. Cotnarul de pildă (ca să nu citez decât din ale noastre), e o fericită combinaţie de grasă şi feteasca. Din gură în gură, din tată'n fiu, prin tradiţie, s'au păstrat reţetele (până la filoxeră), Uricanilor (vin inestimabil astăzi şi demn de a figura între colecţiile rari), Păhneştiului (vin alb de o subtilitate care îl aşează înaintea Cotnarului), Nicoreştilor (vin roş în genul marilor Bordeaux-uri), Golul Drâncei, etc., etc. Un bătrân şi erudit podgorean îmi mărturisea cu jale că astăzi, nu se mai ştie ce soi de struguri colaborau la triumful acestor esenţe rare. Tot el mi-a spus că în schimb Statul s'a grăbit să pue la bir podgorenii, adunând din taxele percepute pe pogon o sumă de câteva milioane aur, boţeţând operaţia fondul filoxerii. Ar fi urmat pare-se, ca acest fond să servească studiul şi combaterea acestui cumplit flagel. Nu ştim ce s'a făcut cu acest fond rotungior. Ştim însă că data intervenţiei Statului în producţie, corespunde exact conversiunei României din ţară a vinului, în ţară a spritului. Fiecare producător a plantat ce-a vrut şi unde a vrut Unicul criteriu a fost cantitatea. Rezultatul îl vedem. Vinul românesc, ca să poată fi băut trebue ţinut la gheaţă, (am văzut sălbateci care făceau şprit şi din vin roşu), şi mânjit cu sifon. Psihologia acestui fel de consumatori a înţeles-o cel mai bine domnul Ignat Mircea, proprietar al bodegii cu acelaş nume, care a câştigat o frumuşică avere vânzând îndelungată oreme distinşilor săi clienţi, oţet la gheaţă, cu sifon. După cum singur mărturisea într'un moment de sinceritate, câştigul lui nu e vinul, ci ghiaţa.

Dar despre asta în numărul de mâini.

Al. O. Teodoreanu

Cronica dramatică

de ION DIMITRESCU

TEATRUL NAŢIONAL: *„Fantoma celei care va veni" „feerică modernă"* în şapte tablouri de d. *Victor Eftimiu*

Or fi ele amorţite şi desorganizate transporturile din Ţara Românească, — dar mai curând sau mai târziu mărfurile comandate prin străinătate tot sfârşesc prin a sosi destinatarilor. Sosesc avariate şi clocite, negreşit, dar însfârşit tot e bine că sosesc. O astfel de marfă descompusă este şi *„feerica modernă"* a d-lui Victor Eftimiu căzută Miercuri seara în ligheanul Teatrului Naţional, cu docila şi subalterna complezenţă a d-lui Liviu Rebreanu.

„Fantoma celei care va veni", — piesă căzută acum câţiva ani în mijlocul huiduielilor spectatorilor francezi rătăciţi într'un teatru confidenţial, — aduce publicului nostru salubrele arome ale teatrului „original", pentru a cărui demnă svântare actualul Director renovează de o lună primul nostru teatru, în mistica lui dorinţă de a-l preschimba în prim-catafalc dramatic. Mucuri de expresionism culese pe maidanele literare ale Apusului, fermentaţii putride prefreudiene şi pansexuale, miasme de morgă şi miresme de hoit, — toate au fost încleite în siropul d-lui Victor Eftimiu pentru delectarea noroadelor, în cel mai arzător sinapism teatral ce ne-a fost dat să îndurăm vreodată. Cazierul d-lui Liviu Rebreanu se inaugurează astfel cu fast, — iar clinica dramatică a d-lui Victor Eftimiu se îmbogăţeşte cu încă o escadră de nebuni, — fără a mai socoti pe cei dintre spectatori păliţi de paraplegie în timpul celor şapte tablouri ale „feericei".

Să fim însă buni Români, — să încălţăm cu toţii cisme plumbuite, şi punându-ne şi câte-o mască de gaze puturoase să scoborâm spre „Fantoma celei care va veni", — care, vai!, — a venit. Şaptesprezece personagii, — toate principale, — dintre cari zece cu hrisoave autentice de demenţă, dardâie în spasmurile delirante ale celui mai extravagant haos, pentrucă într'o scenă a taloului final să ne destăinuiască (odată cu complexiunea nativă a autorului) tainele subconştientului uman, această confortabilă arhivă a tuturor horcăielilor literare.

Ascultaţi, oameni buni:

Se făcea că domnul Valentineanu, de curând sosit din străinătate, avea avere mare, pe care şi-o cheltuia „cu nehotărire". Şi iată-l într'o *„noapte exasperată"*, — cum grăeşte slova textului, — pe terasa unui cazino lacustru, între o morfinomană virilizată de vicii şi un fel de surogat al lui Sbilţ, drapat în otrepe păduchioase. Prietenul său, Doctorul, îl vede mititel şi necăjit, — şi-i pune comprese de muştar pe suflet la lumina stelelor: în lipsă de altă mângâiere, îi strecoară în mână un revolver nichelat model 1893, cu rugămintea să nu tragă în tâmplă când s'o sinucide, deoarece ţine mult să-i moştenească el creerul intact. După ce tânărul poet promite că va trage în inimă, soseşte „Maestrul" (Sbilţ, — dar mai jegos), care scânceşte de durere pentrucă poetul nu-i procură un apartament oriental, cu baie de marmură roză şi cu loisprezece sclavi negri, — unicul lecor susceptibil de a-i înviora lui facultăţile creatoare amorţite. Intre timp, cade şi „Morfinomana", proaspăt ieşită din braţele lăutarilor, care începe să sbiere la „Maestru", obţine dela Poet bani pentru un colier, şi-l lasă apoi singur, ca să poată veni şi *„Fantoma"*.

Şi vine, oameni buni, fantoma... Un fel de infirmieră, îmbrobodită într'o scurteică albă de cadână, — cu un fişiu de lazaret în cap, — care se apropie de Poet în clipa când acesta premeditează să-şi spargă doagele inimii cu pistolul, — şi începe să profere versuri medicale. „Viaţa ta nu şi-a sfârşit cântarea", — geme ea; „tu trebue să trăeşti încă, — acum şi mâine şi 'n atâtea dăţi, fiindcă ma iubeşti pe mine... *Eu sunt fantoma celei care va veni"*...

Fără a băga de seamă că Fantoma dilapidează sintaxa strămoşească şi că versurile ei au varice la încheieturi, Poetul se simte din nou restaurat moralmente: refrenul stafiei i-a servit de tracţiune ritmică la suflet. Şi renunţă la dorinţa de a se preface în cadavru de amfiteatru...

In al doilea tablou, — la balamucul Doctorului, se distribue publicului nebunie în rate: o *„Desdemonă"* despletită şi certanie, — un *„Sfânt Paul"*, — şi un *„Impărat al Japoniei"*. De spaima micro-

(Continuare în pag. II-a)

Biciclete și Motociclete
ARMOR
1929
Prețuri foarte interesante
EN GROS
Creditul Extern S. A. .·. București

Onor. public este invitat a lua o GUSTARE GRATUITĂ a caferelor noastre în zilele 10, 11 și 12 — în noul local al filialei noastre din
CALEA GRIVITEI, 84
Iu iu Meini
IMPORT DE CAFEA ȘI CEAIU
Fondat 1862

Bogata colecție de TABLOURI SPLENDIDE
Pictate de cei mai reputați maeștri români se găsesc mai ieftin ca oriunde, cu prețuri de ocazie în STRADA TURTURELELOR No. 3 (prin str. Labirint) Tramvay No 16 (Statia Tabacu)
Vizibil zilnic între 2—4 Duminică și sărbătorile toată ziua.

A apărut
Omul care și-a găsit umbra
Cezar Petrescu
Editura Cartea Românească 75 lei

Durabilitate mobilelor garantăm
Nu regretați o calatorie la TARGU-MUREȘ
și vă veți convinge, că puteți cumpăra favorabil, eftin și bine și cu plată în rate la
Székely & Réti
Fabrică de Mobile
— Este asortiment de piane și pianine —
La cerere trimitem și reprezentantul nostru cu desemne

Mobile de prim rang
și anume: Dormitoare, sufragerii, garnituri de salon, vezloane, scaune, etc., în mare asortiment permanent la
Depozitul de Mobile „VICTORIA"
CRAIOVA
Strada Unirii. Palatul Minerva
Invităm pe mult stimați amatori de mobile din CRAIOVA și OLTENIA în prăvălia noastră spre a vedea mobilele noastre
Prețuri și condițiuni avantajoase

ANTRACIT românesc
CARBUNI de Silezia
LEMNE de FOC
CER-FAG-COJITE
„Predeal I. Theodor"
Str. Smârdan 4 Etaj

Doamna Doctor
Moraru Stănescu
și-a reluat consultațiile
Boale interne
Diathermie, raze ultra violete
No. 10 Strada Alex. cel Bun (pri. Virgiliu)
Consultațiuni 3—6 p. m.

Purgen-Bayer
Purgativ Ideal

DUREREILE
de cap, nevralgii, gripă, rheumatism, se vindecă numai prin ANTINEVRALGIC dr. Nanu Muscel în cutii originale conținând 2 buline și cu semnătura autorului
De vânzare la farmacii și drogherii.

Calendar

Vineri 11 Ianuarie 1929

Spectacolele zilei

OPERA ROMANĂ: „Boris Godunov".

TEATRUL NAȚIONAL: „Fantoma celei care va veni", cu d-na M. Voiculescu, A. Macri-Eftimiu și d-nii Morțun, Valentineanu, Calboreanu.

TEATRUL REGINA MARIA: „Societate" cu d-nele: M. Antonov, N. Sterian și d-nii Tony Bulandra, I. Manolescu, V. Maximilian.

TEATRUL MIC: „Incurcă lume" cu d-nele A. Radovici, L. Caler și d-nii: A. de Hertz, M. Enescu, Ghibericon, Hociung.

TEATRU CARMEN-SYLVA: „Cocoșii și găinile" cu d-nele L. Constantinescu, Rénée Anie, N. Stănescu și Mișu Fotino.

TEATRUL ALHAMBRA: „Frizt". cu Tantzi Cutava-Barozzi, Elena Zamora și d-nii Roland de Iasey, Chamel, Niculescu - Brună.

CINEMA TRIANON: „Inima mea este un Jazz".

CINEMA ODEON: „Țareviciul" cu Ivan Petrovici.

CINEMA ELITA: „Iubirea e un copil pribeag" cu Dolores del Rio.

CINEMA LIPSCANI: „Iubirea e un copil pribeag" cu Dolores del Rio.

CINEMA LUX: „Ultimii tari".

CINEMA CAPITOL: „Cazacii" cu John Gilbert și Rénée Adorée.

CINEMA SELECT: „Ispitele trupului" cu Emil Iannings și o comedie

CINEMA SCALA: „Monty Banc reporter" și revista „Vin Bibicule".

CINEMA BULEVARD PALACE: „Sportiv din dragoste" comedie cu Malec.

CINEMA MARNA: „Gaucho" cu Duglas Fairbanks și artiști.

CINEMA FERRA: „Calul Rex în Ciclonul și calvarul Ducesei" cu Irene Rich și seara compania Lică Rădulescu.

CINEMA MARCONI: „Wolga, Wolga acompaniat de cor și orchestră" și trupa Titi Mihăilescu.

CINEMA MODEL: „Lumină și întuneric" și comedia, „Ce te plimbi în pielea goală" cu V. Brezeanu și T'Ayol.

CINEMA VOLTA BUZEȘTI: „Unul contra 7" cu Hary Piel și trupa T'Ayol.

CINEMA GLORIA: „Președintele", dramă în 10 acte cu Ivan Mosjoukine.

CINEMA ROMA: „Aventurierul galant" cu Tom Mix și trupa M. Bruno.

CINEMA GOLESCU: Wings (Epopeea aerului) în 10 acte. Spectacole de gală pentru aviație.

CINEMA M. VOICULESCU: Flirtul interzis, cu Lya de Putti.

Starea vremii

Joi 10 Ianuarie 1929

În România, orele 8 a. m. — Sub influența puternicului maxim barometric continental care azi dimineață își avea centrul în țara noastră (792 mm. la Piatra Neamț), timpul continuă să se mențină cu cerul mai mult senin și cu temperatura din ce în ce mai scăzută, atingând minima azi până la minus 20—24 gr. în regiunea muntoasă și prin Basarabia și nordul Moldovei, mai ridicate fiind numai pe litoralul mării, minus 8—9 gr. Vântul în cea mai mare parte a țării e slab, cu excepția sudului Basarabiei și litoralui mării, unde bate puternic din sectorul nordic, marea fiind extrem de furtunoasă.

La București-Filaret, orele 8 a. m — Presiunea atmosferei 789 mm., temperatura minus 12 gr. Umiditatea 72%. Cerul senin și vântul dela nord-est cu 3 mps. Temperatura maximă de eri minus 3 gr. Minima de azi minus 12 gr.

Timpul probabil dela 10—12 Ianuarie, orele 20.— Presiunea în scădere cu 3—8 mm. Cerul variabil în Ardeal și Moldova și mai mult senin în restul țării. Vânt slab din direcțiuni nehotărîte. Temperatura va continua să scadă (gerul încă se va accentua) Dimineața ceață în Ardeal și Banat.

Farmaciile de serviciu

G. Ramașcan, str. Doamnei 27; N. S Georgescu, calea Griviței 323; Em Schuster, calea Victoriei 138; W Gresser, calea Moșilor 298; D. Nicolau, calea Rahovei 81; Farmacia „Flora", str. Carol 89; A. Solomon, calea Dudești 28; N. Sterescu (fostă Furinger), b-dul Elisabeta 34; M Paleacu, b-dul Ghica 57; Lelia Niculescu, str. Maica Domnului 1.

CARNETUL ZILEI

Pacifism chinezesc

D. Kellog și al său pact continuă să preocupe în chip ardent opinia publică mondială. Până și Sovietele se declară dispuse s' adere la năzdrăvanul legământ de pace, semnat lunile trecute la Paris.

Iar democrațiile apusene se adună trimestrial la Geneva pentru a discuta — deocamdată suntem încă în discuții — posibilitățile de dezarmare, în timp ce energumeni ai pacifismului, prin presă sau dela tribuna publică, răspândesc oroarea de război, prin descrierile sfâșietoare ale cumplitelor sisteme de reciprocă distrugere, ce ne așteaptă într'o viitoare încăierare a națiunilor.

Firește, mișcarea antirăzboinică este unul din cele mai superbe curente umane, care va sfârși în cele din urmă prin a înlătura primejdia măcelurilor între popoare.

Ne mirăm însă de ce ăăta străduință de pomană, când chestiunea se poate rezolvi mult mai ușor, mai simplu, mai practic, de-o pildă, cum au rezolvat-o chinezii. Se știe că din China ne-au venit cele mai de seamă invenții. Hârtia și cerneala au fost cunoscute de mandarini cu mult înainte de acest actualmente indispensabile utilaje ale întregii literaturi, chiar și ale celei mai moderniste. (nici dacaiștii n'au isbutit s' scrie cu lapte acru pe foi de varză) să fie cunoscut pe piețele europene.

Era fatal deci, ca soluția pacificării să ne vie tot din China, și iată cum: adică iată cum ne-o aduc la cunoștință ziarele străine.

Ați observat desigur că în cursul ultimelor războaie civile din China, nu prea au avut loc lupte. Armatele se predau pur și simplu. Cele care până la urmă nu se predau rămân învingătoare.

Dar cum poți constrânge oamenii să se predea? Foarte simplu. Cumpărându-i. Și cum nu se poate trata cu fiecare soldat în parte, se tratează — pe cale ierarhică — cu generalii comandanți. Astfel, d. general Li-Ting Bing trimite un parlamentar cu trâmbiță și drapel la comandantul armatei inamice; d. general Fu-Ciau-Fu, întrebându-l: „Cât vrei ca să te predai?" Și generalul Fu-Ciau-Fu, răspunde: „Zece mii de dollari!" (Firește, valută forte!). Li-Ting-Bing depune banii la o bancă englezească. Fu-Ciau-Fu dă pune armele; pe urmă trece pe la cassă și ia dollarii, la care firește, englezii — că asta e treaba lor! — încasează comision.

Și gata războiul!...

Se pare că există și un tarif cu prețuri maximale, fiindcă nu chiar toate predările se fac armate. De pildă: un regiment, 1000 dollari; un regiment cu drapel (pentru trofee!), 1100 dollari; o companie: 100 dollari; o baterie completă cu cai, oameni și muniții: 2000 dollari; aeroplanele, fiind mai rare sunt și mai scumpe: 5000 dolari bucata.

Afară de avantajul umanitarist zintă și un foarte interesant asal lucrurilor, chestiunea mai pre-Ciau-Fu cu banii luați își face altă pect comercial. În adevăr, Fu-armată, sau o cumpără pe aceea a lui Ciau-Ciau-Ciun. Guvernul chinez trimite iar pe Li-Ting-Bing care i-ar cumpăra armata lui Fu-Ciau-Fu. Capitalurile circulă și economia națională prosperă; asta poate ține așa mereu, până ce Japonia protestează la Peking și anexează o bucată de teritoriu chinez.

E foarte primitivă toată afacerea asta. Dar rezolvă practic și rapid problema pacificării. Și, în clipa de față, aceasta e negreșit problema cea mai arzătoare de pe suprafața globului.

Victor Rodan

Mâine seară, Sâmbătă 12 crt., se va reprezenta odată cu „Scrisoarea Pierdută", pentru întâia oară „Anno Domini", piesă într'un act de d. Ion Marin Sadoveanu, în direcția de scenă a d-lui V. Enescu. Cu toate că este premieră, prețurile se mențin cele serale obicinuite și locurile presei sunt rezervate. În rolurile principale apar d-nii: I. Morțun, V Valentineanu, Fintesteanu, Theo. Brancomir și d-nele: Sonia Glucert și Irina Nădejde.

Teatrul Național reprezintă astă seară, Vineri 11 Ianuarie, pentru a doua oară, „Fantoma celei care va veni", feerie în 7 tablouri, de d. Victor Eftimiu. În rolurile principale apar d-nele: Agepsina Macri, Marioara Voiculescu, Alex. Gusty, Cleo Pan, Tantzi Bogdan, Angela Luncescu și d-nii. V. Valentineanu, I. Morțun, Antinescu, Mărculescu, Calboreanu, Fintesteanu, Polizu, etc. Piesa este pusă în scenă de d. Victor Bumbești.

Piesa „Societate", lucrarea d-lui Galesworthy, care obține succes la teatrul „Regina Maria" se va juca în tot cursul acestei săptămâni, atât seara cât și în matineurile de Sâmbătă și Duminică.

În rolurile principale d-nii: Tony Bulandra și Ion Manolescu.

Viitoarea premieră a teatrului „Regina Maria" s'a fixat pentru Joi 17 Ianuarie, când se va juca pentru prima dată: „Aventura d-lui Dorjan", comedie în 3 acte de d-nii Rodan și N. Vlădoianu, cu d. V. Maximilian în rolul titular. În celelalte roluri apar d-nele: Marieta Sadoveanu, Nely Sterian, Silvia Dumitrescu, G. Groner, J. Constantinescu, Eterie, etc.

Teatrul „Carmen Sylva", compania dramatică „Fantasio" de sub direcțiunea Ion Iancovescu, joacă în fiecare seară ilarianta comedie „**Cocoșii și găinile**", trei acte de Tristan Bernard, în care d-nii I. Iancovescu și Mișu Fotino, și d-nele Renée Annie, Marieta Sadova și Nuți Stănescu, au creații desăvârșite.

INCURCA LUME la Teatrul Mic

Incurcă Lume, noua comedie a lui A. de Herz, se va reprezenta pentru prima oară *Vineri 11 Ianuarie* pe scena Teatrului Mic.

În această piesă joacă și autorul.

Premiera e așteptată cu un îndoit interes: o piesă nouă de Herz și Herz interpretul ei. Urmăm, și în această privință pilda străinătății, unde o parte din autorii francezi în frunte cu Sacha Guitry și o parte din autorii germani în fruntea cărora a fost Wedekind, sunt autori și actori.

Evenimentul ce se pregătește la Teatrul Mic e de o importanță rară. Întâia oară la București, un autor — și încă cel mai renumit dintre autorii noștrii de comedie — apare pe scenă interpretându-și piesa. A. de Herz a jucat teatru de societate; a mai jucat pe vremuri în turneul cu piesa sa „Cuceritorul" și astă toamnă a fost unanim aplaudat în toată țara jucând pe Doctorul din „Omul de Zăpadă".

Incurcă Lume, comedie în trei acte pusă în scenă de d-l Sică Alexandrescu, are ca interpreți pe A. de Herz, Leny Caler, M. Wauvrina, Al. Ghibericon, Hociung și Aura Radovici cu Marcel Enescu dela Teatrul Național. 33

O măsură bună. — Societarii de cl. I ai Teatrului Național din București au primit însărcinarea de a supraveghia pe rând, fiecare câte o zi, bunul mers al activității teatrului. O măsură lăudabilă. Spectacolele în serii lungi — și în special comediile — se resimt de supravegherea atentă din culise.

„Omul care a văzut moartea" piesa d-lui Victor Eftimiu, se va reluia în curând la teatrul „Regina Maria" cu d-nii Tony Bulandra și V. Maximilian.

„Werther", cu celebrul tenor Rogatchewsky, se dă Marți 15, sub conducerea d-lui A. Alessandrescu și cu d-na M. Snejina în rolul Charlottei.

Tenorul John Sullivan va cânta în 2 reprezentații săptămâna viitoare: Miercuri 16, „Aida" și Duminică 20, „Ebreea". Aceste spectacole se dau cu prețurile obișnuite.

Conferințele revistei „Gândirea"

Intâia conferință din ciclul revistei „Gândirea" va avea loc la Fundația Universitară Carol I, Sâmbătă 12 Ianuarie, ora 6 seara.

D. Nichifor Crainic va vorbi despre: Autohtonism etnic și tradiționalism ortodox.

D-nii Cezar Petrescu și Adrian Maniu vor ceti din scrierile lor.

Sâmbătă 12 Ianuarie, ora 6 p. m., va avea loc în aula Academiei comerciale din piața Romană, conferința d-lui prof. C. Bungețianu, care va vorbi în ciclul: „O sută de ani de viață economică românească 1829—1928" despre: „Exploatarea forestieră". Intrarea liberă.

Relațiunile comerciale ale României cu Orientul

D. Nicolae Mănescu, atașatul nostru comercial la Atena, a făcut în ziua de 8 Ianuarie, orele 6 seara, în aula Camerei de comerț din Galați și în ziua de 9 Ianuarie la Brăila, o comunicare practică despre importanța orientului apropiat cu legăturile noastre comerciale de export.

D. Mănescu a arătat că România este puțin cunoscută în Orient sub aspectul unei țări industriale și ca fiind obișnuit să ne cunoască numai ca țară exportatoare de câteva produse clasice: cereale, lemne și petrol.

Conferențiarul a mai arătat cari sunt mijloacele practice printre cari a citat: înființarea de Camere de comerț mixte, vizite reciproce, etc.

La ambele conferințe a asistat un public numeros care a răsplătit cu aplauze pe distinsul conferențiar.

Atât Camera de comerț din Galați cât și cea din Brăila au aderat la ideea înființării unei Camere de comerț româno-eline. Mulți comercianți s'au și înscris în această nouă Cameră.

VIAȚA MONDENA

Coal dansant

În elegantul cabaret „Chat Noir", soc. „Principele Mircea" de sub prezidența M. S. Regina a dat al doilea select ceaiu. Din asistență: d-nele: general Nicoleanu, Bottea, G. Stoicescu, Penescu Kertsch, dr. Nasta, contesa Urbani, Iliescu, Chiriițescu, Gorciu, Ghorghiade, Furculescu, Nenișor, Ionel, Hristu, Săpunaru, Trăsnea Greceanu, ing. Antoniu; d-rele: Herișeșcu, Coca și Lucie Rădulescu, Anicuța Mayer, Barabas, Marie Paratos; d-nii: Bădescu, ing. Antoniu, Economu Prahova, Nenișor, Henry Carp, M. Rubin, Furculescu, Hugo Mayer, D. Ioneșcu.

ANIVERSAREA TEATRULUI HABIMA

Tel-Aviv e în sărbătoare: întreaga Palestină sionistă celebrează a zecea aniversare dela crearea teatrului evreesc *Habima*.

S'a reprezentat cu această ocazie un act din *Dybouk de An-Sky*, un act din *Jidovul rătăcitor* de Pinsky și un act din *Golem* de Seivick. Au luat cuvântul în această ocazie festivă *Dizendruck*, în numele scriitorilor, Kauffmann, pentru grupul Enseignement și *Halevi*, directorul teatrului din Chel.

Habima are o reputație mondială, alături de teatru de artă din Moscova și montările lui Reinhardt.

SPECTACOLELE SAPTAMANII

Ziua	Opera Română	Teatrul Național	Teatrul Regina Maria	Teatru Mic	Teatrul Carmen Sylva	Teatru Alhambra
S	Bărbierul din Sevila	Romeo și Julieta / Scrisoarea pierdută și Anno Domini	Societate / Societate	Incurcă lume	Cocoșii și găinile / Cocoșii și găinile	Mișca
D	Cavalerii nostri și Zâna Pădurilor / Dama de Pică	Vrăjita / Fantoma celei care va veni	Societate / Societate	Incurcă lume / Incurcă lume	Cocoșii și găinile / Cocoșii și găinile	Misca / Fritz

Vineri 11 Ianuarie 1929

401,6 m. București. — 17—17,45: Orchestra Leon. 17,45—18: Știri de presă. 18—18,15: Orchestra Leon. 18,15—18,30: Conferința agricolă: D-l Emil Petrini Director general al învățământului agricol. 21—22,45: Corul bisericei Amza sub conducerea maistru lui Lungu; Arhanghelschy: Ectenie (do major); Ioana Ghika Comănești: Sfinte Dumnezeule; Ioan Ghika Comănești: Doamne miluește întreit; Lamakin: Heruvic (si minor); Lamakin: Către împăratul (si minor); Melodie bisericească armonizată de Anton Pan: Răspunsuri; Ed. Wachmann: Pre tine te lăudăm; Ioana Ghika Comănești: Tatăl nostru; D. Bortneanscky; Psalmul 20 (concert); Arhangeleschy: Lăudați numele Domnului; D-l Marcel Romanescu conferință: Pictura olandeză modernă, școala din Amsterdam. 22,45—23: Buletin meteorologic și știri de presă. 23—24: Orchestra Radio.

303 m. Königsberg. — 12,30: Gramofon. 17: Pentru doamne. 17,30: Concert. 19,20: Conf. economică. 20: Limba franceză (începători). 22,05: Muzică de cameră: Beethoven: Quartetul de coarde în D-dur. 22,30: Concert. 23: Lecțiuni de dans. Până la 1 muzică distractivă și de dans.

322,6 m. Breslau. — 17,30: Muzică slavă, uv. la „Libussa" Eberle: „Cântece din Apus" Wienawski: Concert pentru violină, valsul „Eugen Onegin". 20,20: „În căutarea lui Amundsen". 22,15: Retrans. din stațiuni străine. 23: Noutăți.

348,9 m. Praga. — 13,30: (Brno). Concert: Smetana: Fantezie din „Sărutul"; Wladigerow: „Liebelei"; Johana Strauss: „Tablouri de carnaval"; Moor: Noturno. 17,30: (Bratislava). Muzică de cameră: Mozart: Quartet de viori în D-moll. 18,30: (Brno). Lecții de engleza. 18,45: Emisie germană. 20: (Bratislava). Conferință academică. 21: „Cortul ceresc", piesă. 22,30: Concert de violoncel: Boccerini: Sonată; Popper: Rapsodie ungurească; Fauré: Papillon. 23: Presă, evenimentele zilei, sport, teatru. 23,30—24: Retrans. dela Narodni.

365,8 m. Leipzig. — 13: Gramofon. 16: Inf. și gramofon. 17,30: Concert. 18,45—21: Conf. comunicate, cursuri și meteorul. 21: Trans. teatrală: „Serbarea Parnasului" de Haensel. 22: Marie de France" piesă de teatru. 23: Presa. În continuare: Muzică de dans.

379,7 m. Stuttgart. — 13: Gramofon. 14,45: Informațiuni. 17: Retransmisiunea unui concert străin. 19: Limba esperantă. 19,45: Technica radiofonică. 21: Concert simfonic Weber: Uvertura și arie din „Auberon"; Schuman; simfonia 4-a. În continuare radio-concert seral cu muzică de dans.

394,7 m. Hamburg. — 17,15: Cântece vesele: „Frumoasa Melusina"; Matthiesen: „Muzicantul vesel"; Kreutzer: Menuetto gracioso: Dvorak: „Dansul cobolzilor" op. 85 (din Kiel). Muzică modernă de operă, uv. la „Libussa" Valsul din „Eugen Onegin"; Fantezie din „Manon Lescaut". 18: Pentru copii. 19: Concert. 20: Continuarea concertului. 21: Concert simfonic; Respigi: „Fântânele din Roma" poem simfonic; Tschaikowsky: Simfonia IV-a în E-moll. 23: „Margol" piesă într'un act.

422 m. Kattowice. — 17: Gramofon. 18,55: Concert din Varșovia. 20,45: Sport, ziare. 21,15: Concert din Varșovia. 23: Presă.

441,12 m. Brno. — 18,45: Noutăți. Conferință. 20: Orchestră: 1) În natură, uvertură (Dvorak). 2) Cântece melancolice de dragoste (Novak). 3) Richard al III (Smetana). 21: Noutăți. 23,20: Muzică populară și de dans.

448 m. Berlin. — 16,30: Pentru doamne. 17: Cărți noui. 18: Concert. 20,30: „Cum l-am căutat pe Amundsen" conf. 21: Seară distractivă. 22: „Să emigrăm în Australia?, conferință. 22,30: Concert.

468,8 m. Langenberg (Colonia). — 13,10: Muzică mecanică. 14,05: Concert. 15,30—18,45: Conf. comunicate și meteorul. 18,45: Concert. 19,30 „Botezătorul" conf. 20,15: Conf. 21,15: Transm. teatrală: „Bărbatul este bărbat", comedie de Meisel. În continuare: concert de muzică serală. În continuare până la 1: Muzică de dans.

491,8 m. Daventry. — 17: Recital. 18: Orchestră de dans. 19,30: Pentru copii. 20,30: Muzică ușoară. 23: Muzică veche. 0,15: Muzică de dans. 1—1,15: Jazzband.

517,2 m. Viena. — 12: Concert. 16: Radio-fotografii. 17: Concert. 18,20: Concert de quittară (trio): Diabelligi: „Menuet"; Dressler: Adagio; Uhl: Trio și tango. 02,30: Limba italiană (înaintați). 21,05: Trans. teatrală: „Dorina și întâmplarea", comedie muzicală în trei acte de Grunbaum și Stern, muzica de Jan Gilbert. În continuare jazzband. După terminarea programului, radio-fotografii.

535,7 m. München. — 17,30: Concert. 19,10: Conf. 20,30: Concert de ghitară. 21: „Secretul breslei" comedie de Strindberg (premieră).

555,6 m. Budapesta. — 13,20: Orchestra de țigani „Veress". 17: Marșul dela Fontaine. 18,10: Conf. 18,45: Concert simfonic. 20: Scrisori de dragoste ale oamenilor celebri. 20,30: Concert. 21,30: Limba engleză. 22,10: Concert. 23,10: Ora, meteorul și informațiuni. 23,30 Concert.

2650 m. Paris — T.-Eifel. — 19,45—21,10: Ziarul vorbit prin T. F. F. 21,10—21,50: Buletin meteorologic internațional. 2:,50—23,20: Concert. Muzică. „Regretele și Visurile". În program: Debussy, Schumann, Smetana, Dulaurens, Gretschaninow, Glazunow, Wagner, Berlioz, Reval, Suk, Beethoven.

---

bilor de sminteala, d. Valentineanu se decide să schimbe aerul și să-și facă geamantanul.

Al treilea tablou înfățișează sfâșierile despărțirii dintre Poet și cei doi paraziți ai apartamentului său, — „Morfinomana" și „Maestrul".

Pe urmă vine tabloul „Între pământ și apă": puțin pământ, și multă apa... Peste o balustrada de port, un vapor fumuriu a aruncat o ancoră și-o punte, pe care se bocesc emigranții. Un negustor ambulant predă în treacat cu-uri despre „teoria chibritelor", cari se pare că sunt mai trebuincioase omenirii decât portocalele. Sosește poetul, care trebue să se îmbarce. Dar în clipa când scoate biletul de cabină la control, îi reapare „Fantoma" în straie lunare: „Nu pleca, tu mă iubești pe mine", — repetă ea încă odată refrenul; *„eu sunt fantoma*, etc." (vezi mai sus). Și d. Valentineanu renunță la bilet și la exil, oferind unui desmetic geamantanul său cu șase gulere și cu șase cravate.

În al cincilea tablou, moare Sbilț într'un fel de cocină modernistă, îmbălsămat cu flori de morfinomană și cu desmierdări de poet. Publicul a scăpat de un nebun: au mai rămas nouă. Morfinomana se desgustă și ea de deșertăciunile lumii, și renunță la dragostea poetului spre ... se retrage la moșie. D. Valentineanu a scăpat de cei doi paraziți ai sai, — iar publicul de încă un nebun. Au mai rămas, deci, încă opt, — dacă facem bine scăderea.

„Crinul mistic", — cum este poreclit al șaselea tablou, reprezinta logodna Poetului, — care se strică tocmai când cheful era mai în toiu. (Logodna, nu poetul). Pasămite, într'un moment prielnic a apărut din nou infirmiera-fantoma, aplicând eroului principal un nou pansament sterilizat pe inimă: „Tu ești făcut pentru fata asta", — recita ea inspirată; „așteaptă-mă pe mine, frate dragă. *Eu sunt fantoma*, etc. (vezi mai sus).

„Balul Nebunilor", — al șapteleu și ultimul tablou: în grădina ospiciului, doctorul a slobozit turbăcinnile din celule: Desdemona, — care țipă după batistă, — apostolul Paul, Împăratul Japoniei, — și ca supliment final, *Napoleon* cu cisme de lac. Și iată că apare din nou *fantoma*, — dar de data aceasta în haine vărgate. Poetul îi servește o baterie de versuri, până în clipa când află că este chiar nevasta propriului său doctor. O conferință a acestuia lămurește atunci (retrospectiv) toată trăsneala dramatică a celor șase tablouri anterioare: „Tu, Poetule", — dogmatizează el, ai zărit într'o zi pe biroul meu poza nevestei mele în costum alb; erai distrat, dar *„subconștientul tău a înregistrat acea imagine, fără știrea conștientului.* Te-ai agățat de ideea fericirii alături de dânsa: asta ți-era fantoma".

Simplu, didactic și sexual: d. Valentineanu „refulase", pur și simplu, și de dragul subconștientului se decide să se cunune cu soția doctorului, — care ca om de lume i-o cedează...

„Și-a trebuit să parcurgem năuciți, timp de câteva ore, o „noapte exasperată" pe o terasă de cazino, un ospiciu de nebuni, un coteț al mizeriei, un dancing, un debarcader și o grădină de balamuc, — privind pe d-na M. Voiculescu cum își face injecții de morfină cu siringa și pe d. Valentineanu cum trage pe nări cocaină... pentru acest desnodământ lamentabil, care limpezește borșul dramatic al d-lui Eftimiu, înfigându-se în purulenta congestie a piesei ca un bisturiu într'un abces clocit. În decoruri de malviță și de scrobeala, am asistat la toate divagațiile celor zece nebuni ai „feericei", — întrebându-ne nedumeriți pentru ce nu s'a servit asistenței o întreagă duzină, pentruca macar cifra să fie rotundă. În definitiv, de ce nu a apărut la rampă, ca altădată, autorul, — la nevoe chiar directorul teatrului care a acceptat reprezentarea acestei lugubre improvizații misticochirurgicale, destinate să desguste de teatru original pe cei mai fanatici dintre sinucigași?

Tactica mortuara inaugurată de d. *Liviu Rebreanu* pentru probodirea literaturii dramatice românești nu putea fi mai bine ilustrată decât prin alegerea „Fantomei celei care va veni": nicidodată, într'adevăr, nu s'a urinat mai copios asupra publicului românesc de pe scena Teatrului Național ca în seara trecută. Rămâne ca la viitoarea operă originală aleasă de actuala direcție să se servească spectatorilor, în pauze, și pilule cu cianură de potasiu. Va fi cea mai firească întregire a viitoarei premiere, — a „celei care va veni".

Ion Dimitrescu

VIATA ECONOMICA

Sprijinul german

Imprumutul pentru aprovizionarea regiunilor înfometate, în Germania, arată încă odată cât de prețioasă e, pentru noi, reluarea relațiilor economice oficiale cu această țară.

Nu e vorba desigur, decât de un mic imprumut, de 400 milioane lei, pe termen de un an. Dar culanța finanței și comerțului german, în această împrejurare, ne dovedește condițiile avantagioase, pe care înțelege să ni le ofere piața germană.

Cu atât mai lămurit apare azi greșeala d-lui Vintilă Brătianu, care a refuzat ani de zile, cu încăpățânarea-i proverbială, încercările repetate de apropiere economică cu Germania. O reamintim în treacăt.

Important, pentru noi, este să constatăm că sprijinul german ne însoțește de câtva timp, în orice împrejurare dificilă. După avansul neprețuit de 75 de milioane mărci aur, imprumutul de 400 milioane lei, jumătate în cereale și jumătate în numerar, acordat centralei cooperativelor, vine la timp.

E adevărat că imprumutul de stabilizare se poate considera ca și încheiat. Insă trebuie să observăm că, până la contractarea lui efectivă și realizarea primului vărsământ, va mai trece oarecare vreme. Guvernul, îngrijorat de lipsa celor 55 mii vagoane de porumb, datorită recoltei deficitare de anul trecut, nu putea deci să mai aștepte.

In Germania situația a fost ușor înțeleasă. Și ajutorul n'a întârziat.

E în această grabă, nu numai dorința de a lega iarăși, prin servicii noi, o veche prietenie economică, dar și culanța obișnuită metodelor comerciale germane. Sau, în definitiv, reflexul unei intime cunoașteri a resurselor țării și a posibilităților ei.

Germania ne cunoaște. Acolo nu avem nevoie de propaganda improvizată, atât de neputincioasă în alte țări să repare tot răul pricinuit de politica xenofobă a d-lui Vintilă Brătianu. Reputația de veche și leală clientă a Germaniei ne e bine stabilită, dinainte de războI.

Din nefericire, în Occident, cunoașterea țării noastre nu e atât de deplină. Am luat contact cu țările din apus într'o perioadă turbure, din punct de vedere politic și financiar.

Politicește, propaganda dușmanilor noștrii ne-a prezentat în mod fals ca pe o țară, insuficient așezată, din punctul de vedere al siguranței interne și exterioare.

Din punct de vedere financiar, deprecierea valutară, unită cu himera revalorizării, lansată în cercurile noastre bancare și comerciale, de către d. Vintilă Brătianu, ne-a dus la metoda nenorocită a aranjamentelor, care ne-a distrus creditul în afară.

In raport cu Germania, aceste elemente turburi nu există. Suntem prea bine cunoscuți și ca metode și ca posibilități. Finanța germană ne știe și își manifestă încrederea în noi, fără să aștepte tranșarea tuturor litigiilor moștenite depe urma haosului financiar din trecut.

Increderea germană, evidențiată prin ultimele două avansuri este prețioasă. Ea arată finanței din celelalte țări, că într'adevăr nimic nu se mai opune ridicării noastre economice, de vreme ce tocmai germanii, care ne cunosc mai bine, nu se îndoesc de solvabilitatea noastră apropiată.

In ceeace ne privește, avansurile finanței germane, trebuie să ne atragă serios atenția asupra posibilităților economiei industriale învecinate, cu care va trebui să reluăm, în curând, raporturi intense de schimb și, mai ales, poate, de credit.

Insă pentru atingerea lesnicioasă a acestui scop o convenție de comerț e necesară.

In momentul de față, când problema debușeului produselor agricole se îngreunează, din cauza supraproducției mondiale, piața germană este interesantă. Capitalul german deasemenea.

Dar reluarea relațiilor noastre active cu Germania e în funcție, mai ales, de importul de fabricate, în România. Fără a exagera concesiunile, în defavoarea noastră, menținerea marierelor quasi-prohibitive de astăzi, e de neînțeles. Să nu uităm nici-un moment largheța creditului comercial german și necesitatea lui, mai ales, în aceste momente, când pregătim reînzestrarea utilajului agricol al țării.

Nu-i îndeajuns să recunoaștem bunăvoința, sincer interesată, a sprijinului german. Se mai cere să-i înțelegem condițiile naturale de apropiere.

Ricardo

Bursa

10 IANUARIE 1929

Leul

PARIS 15,35
ZURICH 3,12
LONDRA 808

Franța 6.51—653
Belgia 23.23

SCHIMBUL IN STRAINATATE

10 IANUARIE 1929

INCHEERI OFICIALE

Națională optate	12850
Românească	1190
Românească pui	1025,30
Credit Român	1300,310
Pieței	675
Minelor	340
Credit Industrial	1085
St. Română	1800
I. R. D. P. opt.	555,50
Cred. Min. (opt)	1170,65,70. 75,65
Rom. Petrolit. ex. cup.	580
Reșița optate	950,40,60,50,65, 70, 65, 60, 55, 60
C. Tramv. Buc.	1275,300,310
Letea optate	1010,20
Clădirea Românească	950
Mica	830,15
Scris. Rurale	58 7/8
Scris. Urb. Buc.	55 ½
Scris. Urb. Iași	55
Renta Impropr.	58,65,58,75

SCHIMBUL LA BUCUREȘTI

Londra	807—807½
New-York	166.50—166.70
Elveția	32.05—32.17½

PARIS (Inchiderea)

Londra	124,08
Paris	25,57 ½
Germania	608,50
Belgia	353,50
Italia	135,70
Praga	75,80
România	15,35
Elveția	492,50
Olanda	1020,75

ZURICH (Inchiderea)

Berlin	123,59
Amsterdam	208,60
New-York	5,19.60
Londra	25,20 ¾
Paris	20.31
Milano	27,19, ¼
Praga	15,38½
Budapesta	90,62½
Belgrad	9,12½
București	3,12
VVarșovia	58,29
Viena	73,07½

Fermele model

Activitatea Direcției generale a fermelor model. Rezultatele obținute. Fermele statului și ferme particulare

Un mijloc de stimulare și îmbunătățire a exploatațiunilor noastre rurale, îl constituesc fără îndoială și *fermele model* ale statului, respectiv Ministerului de resort.

Inainte de războiu problema aceasta avea importanța sa, insă aspectul repartiției proprietății rurale fiind cu totul altul, de cât astăzi după efectuarea reformei agrare și rolul fermelor era mult mai redus.

După aplicarea reformei agrare însă situația a fost fundamental schimbată, căci ne găsim în fața unei proprietăți țărănești într'o copleșitoare majoritate, care are absolută și urgentă nevoie de îndrumare, încurajare și inventar viu și mort, semințe etc. de prima calitate.

Legiuitorul a avut grije a prevedea și în legea agrară, creiarea fermelor model, cunoscute sub titlul de *„Loturi demonstrative"*, și în jurul cărora s'a vorbit atât de mult pe drept sau pe nedrept. (Această chestiune o vom trata-o noi pe larg cât de curând).

Astăzi voiu a cerceta numai situația și activitatea fermelor model ale statului, pentru cari s'a prevăzut în budgetul anului de față suma de *25 milioane lei* (drept capital de exploatare), pentru o *suprafață* globală de *24970 hectare (18000 arabile)* repartizată pe *56 ferme model.*

Care este scopul creiărei acestor ferme model?

De a ajuta în special pe micul cultivator în ameliorarea exploatărei sale rurale, având în vedere insă, pe cât posibil și pe celelalte categorii de producători.

Deși aveam și înainte de războiu ferme model, majoritatea lor au fost distruse sau deteriorate în timpul războiului, așa că a trebuit o muncă destul de mare și un capital destul de prezentabil, pentru refacerea lor.

Programul fixat de Direcțiunea Generală a fermelor din Ministerul agriculturei, îl putem rezuma în următoarele puncte: Ameliorarea și selecționarea semințelor după regiuni și caracter local, de a fixa culturile diferite după regiuni, de a experimenta diferite sisteme de asolamente și rotațiuni, de a acorda o atenție deosebită furajelor: lucerna și trifoiul, de a crește, selecționa și produce reproducători pentru ameliorarea creșterei vitelor, de a încerca și aviza asupra diferitelor mașini agricole după regiuni și caracteristicile respective, de a organiza cursuri populare și orice mijloace pentru educațiunea profesională a plugurilor, precum și pe specialități în ramurile practice: în definitiv de a experimenta și studia orice problemă în legătură cu agricultura.

Vom avea deci aface cu trei feluri de ferme:

câmpuri de experiență
ferme de demonstrație
ferme de producțiune

Cam acesta ar fi programul de lucru al fermelor model ale statului, până astăzi, un program care este destul de complect și pentru realizarea căruia avem motive a spune că s'a muncit din toate puterile, mai ales față de mijloacele materiale ce au stat la dispozițiune instituțiilor respective.

Să vedem acum rezultatele obținute până astăzi. (Ne vom baza chiar pe datele statistice ale instituțiunei acesteia, precum și pe cele constatate personal de noi.

*

Astăzi fermele noastre model posedă următoarele animale de rasă: 900 cai de muncă, 2200 vite cornute, 1650 porci, 6700 oi și 1600 păsări, refăcute mai toate după războiu, căci în timpul războiului toate fuseseră distruse.

In privința mașinelor și uneltelor, în afară de cele întrebuințate în exploatarea fermelor, s'au mai organizat 8 stațiuni fixe și 9 transportabile pentru curățitul cerealelor, semințelor de trifoiu și lucernă etc.

Semința selecționată s'au obținut în ultimul an circa 80 vagoane, din cari 13 vagoane au fost distribuite diferitelor cultivatori la cerere. Este de remarcat că cererea este foarte mare și o extindere a producerei de semințe selecționate și achimatizate pe regiuni este absolut necesară, cu orice sacrificii materiale.

S'a înființat apoi un laborator pentru studiul morfologic genetre al plantelor precum și pentru studiul de sanificație a grânelor românești selecționate.

In fine la toate fermele, avem câmpuri comparative de experiență pentru diferite încercări cu caracter științific.

Concomitent cu această activitate, s'au organizat și studii practice (cursuri) atât pentru absolvenții școalelor inferioare, cât și ca loc de practică pentru absolvenții școalei dela Herăstră.

*

Direcțiunea generală a fermelor ar trebui însă să dea o deosebită atențiune și fermelor particulare ale acelor proprietari cari de zeci de ani se ocupă cu o exploatație rațională agricolă și cari au obținut rezultate destul de fru[illegible]se.

Aceste ferme au rol tot atât de important pentru intere[illegible] agriculturei noastre și oficialitatea trebuie să le dea tot concursul, având în vedere scopul ce-l urmăresc și sacrificiile pe ca[illegible] conducătorii lor le fac în această privință.

Ion Scutaru

Congresul comercianților din jud. Ilfov

S'a cerut improprietărirea comercianților rurali

In saloanele „Statului Negustoresc" din Calea Victoriei s'a deschis eri la ora 9 jum. dim., congresul comercianților rurali din județul Ilfov.

Biroul se formează astfel: președinte, d. Vasile Dumitrescu-Militari; membrii d-nii: Georgian-Domnești, Tănase Păun Pantelimon; Sotir Tună Slobozia-Clinceni, Lazăr Pavel-Ciorogârla, Nae Angelescu-Bragadiru, Virgil Petrescu-Cornetu, B. Tatulescu-Vârtej, Tudose Vasilescu-Tântava, Stan Alexandrescu-Grădinari, Ioniță Alecu-Buturugeni, Mitu Sima-Domnești, Marin Constantin-Ghergani, Ion Andronescu-Bragadiru și Pavel Dumitriu-Domnești.

D. V. Dumitrescu-Militari, pune în discuțiune primul punct din ordinea de zi a congresului: improprietărirea comercianților rurali, foști luptători pe front. Oamenii politici care au prezidat improprietărirea sub pretexul înfrânării alcoolismului au exclus dela improprietărire pe comercianții rurali, care ar fi fost cei mai sinceri sfătuitori ai micilor cultivatori de pământ. Prin improprietărirea lor, comercianții rurali ar fi înlocuit cu rezultate din cele mai fericite pe agronomii ministerului de agricultură. Congresul de azi și congresul general al tuturor comercianților rurali din România, care se va ține în curând au menirea să arate guvernului că s'a făcut o mare nedreptate comercianților rurali prin excluderea lor dela improprietărire și să-i înlesnească repararea acestei nedreptăți.

D. Ștefan Filipescu, relevă nedreptatea care se face comercianților din comunele rurale și suburbane prin feluritele dispozițiuni ale ministerului de finanțe cu privire la proprietatea bervetelor de licență pentru comerțul de băuturi.

D. I. Marinescu-Copăceni citează o serie de cereri adresate guvernelor prin „Sfatul Negustoresc" și car eau fost soluțioante favorabil, mulțumită stăruinței d-lor Niculescu-Ritz, Dumitrescu-Militari, Toma Dobrescu, Ștefan Filipescu și celorlalți conducători.

D. Tănase Păun, spune că mulțumită „Sfatului Negustoresc" central și presei democratice astăzi numai poate prinde acțiunea demagogică în ce privește alcoolismul. Cerând eliberarea comerțului ruarl de sub restricțiunile legilor în vigoare.

D. Georgian-Domnești protestează împotriva încălcărei legei comerțului ambulant. Dă citire unui raport în această chestiune relevând pagubele ce se aduc comerțului rural stabil de către aventurierii care cutreeră satele, adunând produsele țărănești pe nimic și vânzând mărfurile lor fără a plăti statului sau comunelor contribuțiunile datorite.

După ce mai vorbesc alți comercianți săteni, adunarea votează o moțiune, cerând: repararea nedreptății făcută la improprietărirea populației rurale, permanetizarea brevetelor de băuturi și interzicerea comerțului ambulatn la sate.

Adunarea mai autoriză comitetului central de sub prezidența d-lui Dumitrescu-Militari să fixeze în luna Februarie data pentru ținerea congresului general al comercianților rurali din România.

Ședința a fost ridicată la ora 2 jum. d. a.

Agitația invalizilor debitanți

Printre invalizii și văduvele de războiu, proprietari de brevete pentru debite de tutun a început o mare agitație, în legăutră cu svonul răspândit în jurul comercializării regiei. S'a spus că odată cu această nouă formă dată regiei, produsele R. M. S. vor rămâne libere în comerț.

Interesându-ne la ministerul de finanțe, ni s'a comunicat că svonul este de domeniul fanteziei; deci această categorie de invalizi și văduve să fie liniștiți.

Foarte bun e comunicatul ministerului de finanțe. Dar mai trebue și măsuri: împotriva controlorilor, prin a căror șicane și rapoarte majoritatea brevetelor acordate invalizilor au fost anulate sub diferite pretexte, iar în locul acestora au răsărit speculanții de muncă ușoară, cari știu să se aranjeze.

Incendiu la Brăila

BRAILA, 10. — Un incendiu s'a declarat azi la imobilul din str. Păcei 2. Focul a fost localizat imediat. Pagubele se ridică la 50.000 lei. Cauzele nu se cunosc. S'a deschis o anchetă.

Acte de notariat

Joi 10 Ianuarie 1929

Firme înregistrate

INDIVIDUALE

Dos. 135/929 — Florica Serghiade — atelier de croitorie — str. Libertății 5.

— 136/929 — Dumitra Th. Dumitrescu — băcănie, manuf. lemne și furaje „Ia Victoria" — strada Puțu Inalt 43.

— 137/929 — Ioan Filipovici — atelier mecnaic, strungărie, turnătorie și sudură autogenă — str. 11 Iunie, 48.

— 140/929 — Iordan Drumea — coloniale, vopsele, geamuri, var, etc. „Ia Marinarul vesel" — Aleea Zorilor 26.

— 142/929 — Ștefan Fagioli — automobile, piese și accesorii „R. I. V." — B-dul Brătianu 42.

— 143/929 — Grigore G. Stavăr Ing. — Fabrică de cărămidă — com. Principele Nicolae (Ilfov) șos Pantilimon.

Falimente

— In ziua de 12 Ianuarie, ora 1 d. a. se va vinde de sindicatul falimentelor din palatul Justiției, camera Nr. 9 următoarele portofolii de creanțe ale falimentelor: Herșcu Brucher, David Moscovici, Moise Gherson și Const. Caramalide.

— Idem 15 Ianuadie, idem, idem, portofoliul de creanțe al falimentului R. Goldștein.

— Idem, 28 Ianuarie, idem, idem, portofoliul de creanțe al falimentului C. Steuerman.

— Idem, 25 Ianuarie, ora 2 d. a., idem, idem, activul mobiliar al următoarelor falimente: M. Marinescu, comus din venituri imobiliare, A E. Segal, din manufactură, D. Invalidu, din edecuri de cârciumă.

— Idem 28 Ianuarie, idem, idem, activul mobilier al următoarelor falimente: Gheorghiu & Postelnicu, compus din ceramică și portofoliu de creanțe, Gheronts & Ca., din manufactură, lipscânie, portofoliu de creanțe, mobilier de casă și N. Grunberg din manufactură.

— Idem 28 Ianuarie, idem, idem, activul falimentului Netti Moissecu — Dos. 56/926.

— Creditorii falimentului I. V. Himelștein, vor depune la grefa sindicatului falimentelor, creanțele spre verificare până la data de 15 Ianuarie 1929, iar verificarea creanțelor are loc în ziua de 28 Ianuarie a. c.

Cereri de declarări în faliment

Dos. 46/929. — Banca „Creditul Financiar" S. A., a cerut trib. Ilfov secția I com., declararea în stare de faliment a comerc. Aron Beniamin, din calea Moșilor 282, fiind în încetare de plăți — datoria lei 11.000.

— 105/929 — Banca Centrală casă de schimb și de comerț S. A., idem a comerc. Mayer Heinchsolm, din calea Moșilor 33, idem lei 50.000.

— 111/929 — Adolf Falkenflueck, idem a comerc. Vasile G. Ivancea din comuna Jilava (Ilfov), idem lei 20.000.

—5931/928 — Căp. P. Urechr, idem a comerc. H. I. Trachtenberg din str. Triumfului 4, idem, lei 20.000 termen la 19 Februarie 1929.

— 5956/929 — Andrei Lazarie, bancher, idem a comerc. Ion Leucă, din str. Silistra 69, idem, lei 80.000 termen 26 Febr. 929.

— 5969/928 — N. Pascu, idem a comerc. Dumitru Clonga, din str. Carol 17, idem, lei 360.000 — termen la 15 Februarie 1929.

— 5971/982 — Watson & Youell, idem a firmei comerc. D. Harașauciuc & Al. Oprescu „Metalum", din B-dul Dorobanți 150 (prelung. Griviței), idem lei 4822 — termen 12 Februarie 1929.

— 12/929 — I. & R. Froimovici & I. Braunștein, idem a d-lui Mo idem — termen 8 Februarie 929.

— 38/929 — Leon Zuckerman, idem a comerc. Mihail Georgescu, din șos Doamnei 25, idem, lei 52.000 — termen 1 Martie 1929.

— 58/929 — Wilhelm Hée Junior din Hamburg prin procur., idem a comerc. L. Bercovici, din calea Griviței 59, idem, Mărci Aur 4599,22.

— 59/929. — Banca de industrie și comerț S. A. idem, a comerciantului Alex. I. Petrescu din comuna Mihai Vodă (Ilfov), idem, lei 15.000.

— 60/929. — Idem, idem, a comerc. Marin Nicolae din com. Mihai Vodă (Ilfov), idem, lei 15.000.

— 61/929. — „Stejarul" M. Leon & I. Polack, idem a comerc. I. Moldoveanu din str. Siret 6 (Griviță), idem lei 5866.

— 62/929. — S. & M. Ariann „Slnaia" din București, idem a comerciantului D. Marculescu din strada Sărindar 12, idem, lei 7.000.

— 64/929. — David Eschenasy, idem a comerc. Costică Ionescu din calea Griviței 215, idem, lei 17.000.

— 65/929. — Idem, idem a comerc. Dumitru S. Bădulescu din calea Griviței 402, idem, lei 6.000.

— 73/929. — Harry Feldman, idem a comerc M Abramovici din strada Selari 5, idem.

— 75/929. — „Columbus" Werke Forth, Ernst Lentz & Co. din Germania, prin procur., idem a d-lui Mauriciu Grunberg, propr. firme „Papetăria universală", din str. Anton Pan 38, idem, dolari 109.10.

— 77/929. — Max Margulies, idem a comerc. Teofil Ivanovici, antreprenor de lucrări publice, constr. și instalațiuni tehnice din str. Dep. rățeanu 40, idem lei 116.000.

— 80/929. — Leon Șmilovici, idem a firmei comerc. Grigore Ionescu și Matei N. Florescu, din șos. Mihai Bravu 11, idem, lei 80.000.

— 81/929. — Soc. anon. Dr. A. Urbeanu prin repr., idem a farmacist Ioan Moraru din str. Viitorului idem, lei 5.719,50.

Comandamente

Dos. 24789/928. — Deb. Ion G. Grigoriu — cred. Soc. generală „Agricola" — imob. situat în Găești, str. Olănescu 20 și altele ju. Dâmbovița — lei 100.000.

— 3192/927. — Deb. Teodor și Sofia Iliescu — cred. dr. Irina Ionescu — imob. str. Episcopul Radu 13 — lei 200.000.

— 9374/927. — Deb. Rașela și IsacIțicovici — cred. Banca de industrie și comerț — imob. str. Vultur 22 — lei 650.000.

— 29775/928. — Deb. maior P. Buzoianu — cred. Creditul Bihorului și Transilvaniei — locul din strada Hagi Ghiță 79 — str. Pomul Verde 30 — imob. str. Monetăriei 8 și str. Carol Knape 86—88 — lei 1.500.000.

— 4.630/926. — Deb. jude sindic — Abramovici și Schaffer — cred. Minea M. Avram — imob. str. Gratiosă 19 — lei 2.000.000.

Vânări de averi mobile

Termen la 25 Ianuarie 1929

Dos. 31497/928. — Se va vinde prin licitație publică, de corpul portărei lor tribunalului Ilfov, secția de notariat, averea mobilă a debitorului Traian Metzeanu din București, bulevardul Pache 12, pentru despăgubirea cred. Banca de agricultură și export, de suma de lei 100.000, cu procente și cheltueli.

Termen la 20 Februarie 1929

Dos. 1581/928. — idem, idem pe averea mobilă a deb. Herman Spigler, din str. Popa Tatu 69, idem credit. soc. forest. „Albina" din Tg. Mureș, idem, lei 18.724 cu dob. și spese.

Cesiuni

673 — Kiprian D. — O. Kraus, creanță de lei 400.000 ce datorează lui I Tzwetanovici.

681 — Niculescu F. Frunzeanu — Soc. Rom. Americană, teren com. Ulași-Prahova. Lei 781.000.

Inchirieri

636. — Soc. Atlanta — S. Mordoc și E. Drăghicescu, auto Hupmobil. Lei 270.240.

569. — Săndulescu N. — N. Georgescu, imob. Piața Roseti 8. Lei 30.00

623. — Niculescu G. — P. Marcovici imob., str. Speranței 17. Lei 34.000.

Dote

477. — Grimberg F. — cu G. Schwartz. Lei 600.000.

647. — Bungrezeanu E. — cu V. Oprescu. Lei 60.000.

679. — Ștefănescu I. — cumnatei Marioara Drăgănescu cu R. Tănăsescu. Lei 250.000.

Ipoteci

687. — Petrescu U. — E. Gheorghiu imob., Mexicului 3. Lei 118.000.

670. —Pauker B. — B-ca de Credit Român, imob., b-dul Ferdinand 8. Lei 500.000.

387. — Chidiak N. — B-ca Franco-Rom., imob., Brăila. Lei 200.000.

603. — Mocanu I. II-lea — M. Sibianu, imob., Puțul lui Crăciun 23. Lei 50.000.

641. — Olteanu G. — B-ca Isvor Tămăduirei, imob., Rodica 60. Lei 40.000.

596. — Zaharia A. — L. Solomon imob., Turtucaia 61. Lei 100.000.

688. — Petrescu U. — E. Likierdopol Chirografar. Lei 120.000.

Vânzari

610. — Grigorescu N. — E. Nicolae teren, moșia Cucuețí-Frumușari. Lei 35.000.

650. — Lăcătușu V. — Primăria sect II Negru, teren, Raion 11. Lei 87.498.

607. — Niculescu E. — S. Marinescu teren, calea Zahanalei 12. Lei 31.500.

640. — Soc. Vânz. Prod. Fiat — G Stănescu auto-Fiat. Lei 145.000.

638. — Șerbănescu E. — G. Dimitrescu, imob. com. Pr. Nicolae. Lei 120.000.

611. — Dumitru I. — A. Barbu imob. Zamfir Olaru 8. Lei 70.000.

578. — Ionescu M. E. Argeșiu, imob. stradela G-ral Lahovari 12. Lei 1.000.000 lei.

664. — Papia I. — F. Iustea, teren șos. Floreasca. Lei 40.000.

628. — Primăria municipiului București — A. Pirțiu, teren, Argentina 40 Lei 37.873,30.

653. — Sandu T. — I. Mușat, teren Ferentari 42. Lei 40.000.

622. — Săvoiu A. — E. Ștefănescu imob., Iorceanu 4. Lei 350.000.

Dezvoltarea orașului Belgrad

După anul nou o telegramă a anunțat ca Belgradul numără la 1 Ianuarie 1929, 339.208 locuitori înregistrați, fără a se mai lua în considerație miile de locuitori așa ziși „orbi".

Belgradul este un oraș de origine straveche. In locul său s'a aflat dinainte vechea cetate a celților Singidinum, nume care s'a păstrat și sub stăpânirea romană până la secolul VII d. Cr. când împrejurimile Belgradului actual au format provincia romană Moesia superioară. In secolul al XI aceste împrejurimi au început să fie locuite de Slavi și orașul a luat numele de Belgrad, după secolul XV Biograd. A aparținut însă pe atunci imperiului bulgar în timp ce inima imperiului sârbesc din evul mediu a fost actuala Macedonie. In secolul XII când bizantinii au răsturnat al doilea imperiu bulger, Belgradul a devenit o cetate bizantină de graniță, jucând un rol important pe timpul expedițiilor cruciate. Belgradul a aparținut apoi un timp Ungariei, fiind sub Sârbi numai în tir pul celei mai mari expansiuni a statului sârb din evul mediu sub țarul Ștefan Dușan și despotul Ștefan Lazarevici, în secolul XV. A început apoi epoca turcească când orașul a avut câteva mari karavanserale și un insemnat număr de locuitori turci. Când Turcii au pierdut Ungaria orașul a devenit o puternica cetate turcească pe care Austriacii au asediat-o în multe rânduri, au cucerit-o și iarăși au pierdut-o. In aceste lupte s'a distins ca conducător militar austriac în special prințul Eugen de Savoia. Când a isbucnit revoluția sârbă din 1804, orașul a fost blocat și doi ani mai târziu luat prin atac. Belgradul a devenit sediul guvernului național sârb precum și al Senatului. In anii 1811—12 orașul a fost sub ruși. După revoluția lui Miloș Obrenovici din 1815 orașul a rămas din nou sub turci, însă aceștia au permis ca să funcționeze mai departe Senatul sârbesc precum și toate oficiile centrale sârbești. Stăpânirea turcească a dat loc la mai multe ciocniri, cari au cu'minat în 1862 când turcii au intors tunurile fortului asupra orașului. In 1867 turcii iu[illegible] alungați din Belgrad precum și din toate celelalte cetăți. In acest an Belgradul a numărat 25.000 locuitori. Orașul a început să se desvolte după proclamarea regatului sârb și inaugurarea liniei Belgrad-Niș, care unește Constantinopolul de Europa occidentală și a avut în 1887 peste 35.000 locuitori.

Dela începutul acestui secol desvoltarea orașului este și mai vizibilă. In 1900 Belgradul număra 65.000 locuitori, în 1905—75.000, în 1910—86.000. Pe timpul ocupației austro-germane în 1916 numărul populației Belgradului a scăzut la jumătate, rămânând în cea mai mare parte femei, copii și bătrâni.

O creștere cu adevărat americană a început să înregistreze orașul abia după 1918. Recensământul populației, efectuat în 1921 a arătat că Belgradul are 112.000 locuitori. In 1925 capitala Jugoslaviei a ajuns la 186.000 locuitori, în 1927 1 250.000 și la sfârșitul lui 1928 la cca 340.000 locuitori.

Deși în timpul războiului cea mai mare parte a populației Belgradului a fost feminină, actualmente numărul bărbaților întrece cu 68.000 pe cel al femeilor. Numărul bărbaților a fost mai mare și înainte de războiu, însă nu în astfel de proporție ca azi. Aceasta e în legătura în primul rând cu împrejurarea că femeile în Serbia nu participa atât în viața publica, în birouri și comerț ca în Europa occidentală.

Un capitol special îl formează străinii din Belgrad. Ei sunt în numar de 8000 locuitori stabili și 14.000 provizorii. In primul rând vin Cehoslovacii în numar de peste 2000. Vechea generație de Cehoslovaci e formată din meseriași și s'a mutat la Belgrad ca înainte de razboiu. Unii din ei au ajuns și la o insemnată bună stare, numărând printre dânșii și milionari. Noua generație de Cehoslovaci s'a mutat după războiu și e ocupată în cea mai mare parte în întreprinderile cehoslovace. In rândul al doilea vin ungurii, în majoritate emigranți politici. Lucrează în cea mai mare parte ca muncitori specializați și sunt în număr de c. 1400. Austriacii și Germanii numără în total 1900 persoane și lucrează ca reprezentanți comerciali, ca muncitori specializați și ingineri ce sunt ocupați la construcțiile de reparații, căci după cum se știe Jugoslavia a lăsat să i se construiască de către Germania în contul reparațiilor fabrici, poduri, etc. Urmează italienii în număr de 665, cari sunt aproape exclusiv comercianți, apoi românii în numar de 430, cari se ocupă de asemenea cu comerțul. Mai sunt 317 greci, câteva sute de albanezi, etc. Albanezii se întâlnesc în toate străzile și sunt cunoscuți după fesul lor alb. Albanezii sunt foarte modești, ocupându-se iarna cu tăiatul lemnelor, iar vara lucrând ca hamali.

După răsboiu Belgradul a început să se înfrumusețeze vazând cu ochii. Prezumtindeni se construesc noui palate pentru ministere, banci, case de comerț institute, etc. Frecventa devine tot mai puternică, de parece Belgradul se află nu numai la o încrucișare importantă de căi ferate, dar și la confluența a două mari ape: Sava și Dunarea. Contrastele din Belgrad devin tot mai accentuate. Străzile principale sunt asfaltate; în celelalte străzi se păstrează vechiul caldarâm turcesc. In centrul orașului se întâlnesc cafenele moderne cu orchestre de salon, cinematografe, baruri, etc. Cele mai multe localuri sunt frecventate în special de străini și de tineri amatori de dansuri moderne. Vechii belgradieni preferă micile cafenele cu cafea turcească și capele țigănești. Belgradul are printre cetățenii săi și câtiva mai în vârstă de 100 ani, între cari George Adamovici, care s'a născut la 1925 și Marinko Velikovici, care s'a născut în 1823. (Ceps).

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SPORT

O situaţie nepotrivită

Adunarea generală a regiunei Muntenia, fixată pentru data de 20 Ianuarie, se va desfăşura pe cât se pare după tipicul semenelor sale de până acum.

Aproape o sută de cluburi din Capitală, Ploeşti, Giurgiu, Constanţa, prin împuterniciţii lor obişnuiţi dar mai cu seamă improvizaţi, îşi dau asentimentul lor la desemnarea conducătorilor de comisiuni sportive şi ai comitetului regional.

Din cele o sută de cluburi, aproximativ optzeci sunt de foot-ball, şapte din Capitală sunt şi atletice, iar restul se împart pe specialităţile, rugby, sporturi de iarnă, rotaţie, şi chiar ping pong.

Această distribuţie de roluri, nu împiedecă însă ca la desemnarea preşedinţilor de subcomisiuni, organe de specialitate prin excelenţă, cluburile să aibe drepturi egale votând deavalma.

Grupările dela rugby se pronunţă asupra alegerei la departamentul de foot-ball, cele de nataţie îşi spun cuvântul la atletism, iar foot-ball-ul numeros şi dominant dictează peste tot, impunându-şi punctul de vedere, în domenii unde nu are decât prea puţin comun.

De aci cauza multor anomalii în conducerea destinelor sportive ale diverselor ramuri.

Nimic mai explicabil ca treburile să meargă prost, atunci când asupra desemnărei de conducători, se pronunţă cei ce n'au nimic comun cu domeniul respectiv.

Fără a se aduce vreo schimbare gravă a principiului omni sportiv ca stă la baza organizaţiunei federale, se poate inova în sensul ca la alegerea preşedinţilor de comisiuni de specialitate, să voteze numai cluburile cari practică sportul respectiv.

Poate că în acest fel, s'ar alege conducători în spiritul sportului, şi nu s'ar mai amesteca atribuţiile, ca în actualele întocmiri electorale sportive.

Ion Marincu

Sporturi de iarnă

CONCURSURILE DELA SINAIA

A XIII-a reuniune de bobsleigh de la Sinaia se va disputa în zilele de 30, 31 Ianuarie, 1, 2 şi 3 Februarie a. c., sub înalta Preşedinţie a A. S. R. Principele Regent Nicolae care va asista în ziua de 1 Februarie la campionatul militar de bobsleigh. La acest campionat va asista şi A. S. R. Principesa Mamă Elena a României pentru a boteza partia al cărei Nume îl poartă.

*

Comitetul organizator al celei de a XIII-a reuniuni de sporturi de iarnă este compus din d-nii: general Popescu Dumitru, secretarul general al Ministerului de războiu, dr. Mezincescu efor al spitalelor civile, Ion Zaharof, Şt. Brăiloiu, general D. Martian; colonel Şt. Voicescu primarul Sinaiei; colonel Papazoglu comandantul grupului Vânătorilor de Munte; G. Mateescu, Vlahide pretorul plăşii „Peleş"; Ing. San Giorgian, preşedintele T. C. R. secţia Bucegi, Ing. N. Vraca, Cezar Pascu, W. Ungarth, Tertulian Cristescu, lt.-colonel Georgescu, maior Dumitrache; maior dr. Marinescu şi toţi membrii Comisiunei Centrale de Sporturi de iarnă F. S. S. R.

*

Juriul celei de a XIII-a reuniuni de sporturi de iarnă dela Sinaia este compus din d-nii: Neagu Boerescu preşedintele comisiunei C-le de S. iarnă ca preşedinte, W. Muston serviciu de informaţiuni turistice şi comisar general al reuniunei; maior Dumitrache şi căpitan I. Dem. Dimăncescu ca membri; Ion I. Săvescu magistrat; căpitan Ion Gh. Simionescu şi Mişu Nicolescu în comisiunea de cronometrori; maior I. Rudeanu, locot. Păunescu Gh. Ioan şi doui elevi a II I. N. E. F. în comisiunea de comisari ai partiei de bobsleigh; maior dr. Marinescu şi d-na dr. Vraca în comisiunea sanitară; Tertulian Cristescu şi Păun la serviciul telefonic şi W. Ungarth la serviciul de informaţiuni.

*

Programul celei de a XIII-a reuniuni se compune în felul următor: *Miercuri 3 Ianuarie* ora 17 întrunirea comitetului de organizare şi a juriului. *Joi 31 Ianuarie.* La orele 9 jum. 10, 11 jum sosirea boburilor în concursurile dotate cu cupele „Marele Hotel al Băilor" pentru domni; „Cezar Pascu" pentru boburi doamne; „Sfatul Negustoresc" pentru boburi domni. La orele 9 dimineaţa este sosirea în concursul de ski pe itinerarul Şeaua Vârful cu Dor Sinaia pentru placheta Paula B. Assan şi două medalii ale ziarului „Universul". După amiază în aceeaşi zi se vor disputa la orele 15 şi 16 campionatul naţional de săniuţe pentru cupa Neagu Boerescu şi concursul de săniuţe copii pentru cupa „Fraţii Dimăncescu". *Vineri 1 Februarie:* La orele 8 jum. concursul de bobsleigh mixt pentru cupa ziarului „Universul", medalii şi diplome. Ora 10 campionatul militar de bobsleigh pentru cupa „Neagu Boerescu", plachete de aur, argint, bronz ale F. S. S. R. şi ziarul „Universul" coborâri. După amiază în aceeaşi zi la orele 15 concurs de bobsleigh domni pentru cupa „Inginer Aprihăneanu" o coborâre; la orele 16 jum. Campionatul naţional de săniuţe pentru cupa „Asistenţei Sociale" şi o plachetă de argint F. S. S. R. *Sâmbătă 2 Februarie* la orele 8 jum. concurs de bobsleigh domni pt. cupa „Iliescu Brânceni" o coborâre. Ora 10 concurs de bobsleigh domni pentru cupa „Iorgu Arsenie" plachete de aur, argint şi bronz donate tot de d-l Iorgu Arsenie, 2 coborâri. După amiază în aceeaşi zi se vor disputa la orele 15 campionatul naţional de Skeleton pentru cupa „Asistenţei Sociale" şi o plachetă de argint F. S. S. R. Orele 15¾ concurs de săniuţe dublu mixt pentru cupa ziarului „Universul", medalii şi diplome individuale. Orele 16¾ concurs de ski-kjörnig militar pentru cupa Vânătorilor de Munte.

Ultima zi *Duminecă 3 Februarie* se vor disputa dimineaţa cele 3 coborâri de bobsleigh la campionatele României de bobsleigh pentru cupa „F. S. S. R. şi o plachetă de aur F. S. S. R.

In aceeaşi zi după amiază la orele 15, va fi ultima probă a reuniunei şi anume: Campionatul Internaţional de bobsleigh deschis pentru echipele Cehoslovace, Polone, Jugoslave pentru cupa „Panozza" (o coborâre). La orele 17 va fi distribuirea premiilor.

*

Inscrierile la diversele probe se vor primi până în preziua concursurilor la sediul comisiunei Vila Wendy str. Spătarul Cantacuzno, Sinaia, W. Muston. Tot aici se vor desfăşura toate solemnităţile reuniunei.

*

Anul acesta se va pune înaintea fiecărui viraj mare din parcurs un strat de rumeguş de lemn pentru a opri din viteza boburilor. Conducătorul nu va mai fi nevoit să pună frână care strică partia în viraj.

A strica partia în viraj şi a face santuri cu punerea frânei însemnează a periclita viaţa celor cari vin în urmă, deoarece este de ajuns ca o talpă a bobului să intre pe acest sanţ, ca să se răstoarne şi concurenţii să fie proiectaţi pe tot drumul parcursului.

*

Anul acesta se va inaugura noul sistem electric de cronometraj pe care cu multă bunăvoinţă Automobil Club Regal Român l-a pus la dispoziţia Comisiunei Sporturilor de iarnă.

Magazin extern

TEX RICHARD organizatorul american de competiţiuni pugiliste, a decedat în urma unei operaţiuni. Dispariţia reputatului match-maker constitue un gol simţit pentru boxul american.

SCHMELLING campion german, a bătut la New-York pe Sekyra, la puncte. Prezenţa sa pe ringurile americane se anunţă ca plină de speranţe.

LA FILADELFIA Benmy Bass a bătut pe Gaston Charles la puncte în zece reprize.

LUCIEN VINEZ va boxa la 31 Ianuarie la Albert-Hall (Londra) cu Kid Berg.

HARRY WILLS faimosul pugilist negru, a cerut să fie opus într'un match la Buenos-Ayres lui Luis Firpo.

PILOTUL FRANCEZ Ioseph Toret a încercat cu succes o excursie cu avionul pe Mont Blanc.

LA 5 IANUARIE echipa de rugby a Angliei, a bătut restul ţărei cu 24 la 17. Matchul a avut caracter de selecţiune.

SLAVIA DIN PRAGA a învins echipa Rabat din Casablanca cu 6 : 0.

LA LOS ANGELOS avionul Question Mark, a atins 124 ore de sbor, în încercarea de record de durată.

CINEMA

Cinematograful la sate

Ideia introducerii cinematografului în şcoli şi la sate, a fost pretutindeni adoptată şi exploatată, încă de acum câţiva ani. Pretutindeni adică în toate ţările ce-şi respectă propaganda culturală şi cari au înţeles eficacitatea utilizării filmului ca factor principal.

Scriam, acum câtva timp, în coloanele ziarului nostru despre necesitatea înlocuirii aşa ziselor atenee populare vădite, în consecinţă, ca intuitie pentru marea massă a publicului simplu, prin anosta şi în abordabila lor activitate. Recomandam înlocuirea lor prin spectacole pur cinematografice alcătuite din filme speciale, de interes educativ şi documentar, filme care să se lucreze chiar la noi în ţară cu mijloacele pe care le posedăm, realizarea lor ne fiind atât de pretenţioasă...

S'ar părea că chestiunea pusă de noi şi a găsit ecoul dorit.

Intr'o şedinţă trecută a parlamentului, d-l deputat St Mihăescu, a expus un proect prin care să se poată înzestra toate satele cu aparate de proecţie în scop de propagandă educativă.

In acelaş timp să se creeze un fond special, care să alimenteze realizarea filmelor necesare.

Intocmai ceeace am propus, deunăzi şi noi.

Dacă s'ar da curs favorabil acestei idei, am avea perspectivele unui progres sigur şi rapid în ceeace priveşte educaţia ţăranului, lipsit până acum de orice manifestare serioasă şi eficace pe tărâm cultural sau artistic.

Dar, succesul acestei opere proectate depinde totalmente de un singur lucru: organizaţia.

Şi, e, poate, cea mai grea problemă, căci, dacă m'ar întreba cineva câţi specialişti avem în ţară cari să se priceapă într'adevăr intelectuali ceşte, în materie de artă mută, nu i aş putea indica mai mulţi de cinci sau şase.

Nenorocirea însă, constă în faptul că tocmai cei incapabili sunt întotdeauna utilizaţi. E cazul cu compromiterea producţiei naţionale în căpute pe mâini de escroci şi ignoranţi.

Primul lucru, deci, de care ar trebui să se ţină seamă ar fi excluderea din rândurile celor însărcinaţi cu realizarea acestei opere, a oricărui individ improvizat, care n'ar face decât să aducă la dezastru întreaga organizaţie.

Să sperăm însă că cei îndreptăţiţi vor ştii să procedeze de astădată.

Noi, vom urmări şi vom opina.

Jean Vulpescu

CRONICA FILMULUI

Cinema Select: „Ispitele trupului"

Din pleiada actorilor plecaţi din Europa şi puşi să evolueze în regie americană, singurul care a reuşit să şi păstreze personalitatea, sau, mai bine spus, vechea manieră de a juca în faţa obiectivului, este Emil Jannings.

L'am văzut, spre exemplu, pe Mosjoukine, de îndată ce s'a pretat concepţiei yankee, într'o lumină cât se poate de defavorabilă. L'am compătimit pe Conrad Veidt în toate filmele turnate până acum la Hollywood. I-am detestat, însfârşit, pe toţi ceilalţi, văzându-i în totul subjugaţi regiei, jocului mecanic şi efectelor vulgare.

Atât în „Crepuscule de gloire" film realizat în atmosfera concepţiilor germane, prin forţa liniei tari sate de creaţia lui, cât şi în „Ispitele trupului", Jannings rămâne acelaş artist independent şi degajat.

Funcţionarul model şi părintele ideal al familiei, devenit prin influenţa unei femei stricate, unelta desfârului şi victima unui complot mârşav al acestei detractate cu chip seducător, omul nevoit în cele din urmă să trăiască ca un cadavru viu printre semenii săi, în apropierea familiei iubite şi totuşi atât, atât de departe de ea, a dat lui Jannings posibilitatea unei creaţii de revelaţie extraordinară.

Sunt opt măşti, opt aspecte diferite sub care apare Jannings în acest film. Şi, îşi dă oricine seama cât de pretenţioasă este o asemenea transformare dealungul aceleaşi bande..

Regia lui Victor Fleming, fără artificii inutile, dar cu multă price pere concepută i-a creiat, actorului german atmosfera favorabilă evoluţiei sale.

Ultimul act, mai ales, este menit să stoarcă lacrimi în rândurile spectatorilor prin sobrietatea şi realismul montării...

E de remarcat încă ceva îmbucurător pentru noi:

E primul film cu Jannings care se bucură de succesul meritat la noi în ţară...

Cr.

Cronica Banatului

Drepturile Statului român asupra Institutului şvăbesc Banatia

IV

Unde dumerim motivele pentru cari Banatia n'a îndeplinit formele legale la înfiinţare. Extorcând banii din vânzarea internatului din Szeghedin, Banatia trebuia să-şi însuşească şi statutele. Fostul prefect Koszte, complice sau... naiv. Statul român să reintre în drepturile statutare

TIMIŞOARA. — Primele trei articole au fost dedicate domnului ministru al justiţiei. Acesta priveşte direct pe d. profesor universitar Costăchescu, ministrul Instrucţiunii publice.

In articolele precedente am arătat cum s'a făcut vânzarea, de două ori frauduloasă, a internatului şvăbesc din Szeghedin aparţinând comunei politice Cărpiniş. Am demonstrat flagranta călcare de lege comisă şi sancţiunile ce le cere în numele Statului Român, avocatul Statului, Vichente Murărescu. In sfârşit am arătat că banii rezultaţi din această vânzare au fost daţi unei societăţi pe acţiuni pentru construirea internatului şvăbesc din Timişoara.

Desvăluirea misterului

D-l Vichente Murărescu, avocatul Statului, începând cercetările în jurul *Banatiei*, căutând la tribunal — unde firma fusese înscrisă ca societate anonimă pe acţiuni — n'a găsit nici un dosar. Cine sunt conducătorii, cine sunt fondatorii, cine a vărsat banii necesari construcţiei? Nimic nu se ştie. Mister.

Şi atunci ne întrebăm: dacă totul era cinstit şi în perfectă legalitate, de ce anume aceste mistere?

Iată pentru ce:

BANATIA era forţată în acest caz să declare că a primit şi banii rezultaţi din vânzarea internatului din Szeghedin. Or, la cea mai mică indiscreţie s'ar fi descoperit frauda. Noi mergem mai departe. Dacă suma realizată din vânzare ar fi fost numai de un milion şapte sute mii lei — ceea ce reprezenta o nimica toată faţă de cheltuelile construcţiei — cei interesaţi s'ar fi putut lipsi de aceşti bani. *Repetăm însă, vânzarea pe sub mână a internatului din Szeghedin a adus o sumă mult mai mare. DE CARE NU SE PUTEA LIPSI INTREPRINDEREA COMERCIALA BANATIA.*

Iată deci primul motiv.

Statutul buclucaş

Dar mai era ceva. Art. 53 din statutul internatului şvăbesc din Seghedin, vândut, statut aprobat de guvernul maghiar la 28 Iunie 1894 spunea — în afară de modul cum putea fi vândut — textual că banii rezultaţi din vânzare, trebuiau folosiţi pentru o instituţiune culturală şi PATRIOTICA IN CARPINIŞ. ŞI PATRIOTICA. Mai mult, în parte trebuia să adopte şi statutul internatului din Seghedin.

Or, art. I din acel statut prevedea că: „SCOPUL ESTE LAŢIREA LIMBEI STATULUI şi propagarea simţimintelor religioase — morale — şi PATRIOTICE".

Statutul era deci clar în privinţa aceasta şi Banaţia odată în funcţiune, Banaţia construită cu bani rezultaţi din vânzarea internatului din Seghedin, trebuia să servească la „lăţirea limbei statului (româns şi propagarea simţămintelor patriotice".

Oare aceasta urmăreau antrepenori Institutului Banaţia? Să fim serioşi. Acest internat funcţionează de trei ani şi ştim perfect de bine cam ce se petrece acolo.

Controlul Statului

Dar BANATIA trebuia să mai satisfacă unele obligaţiuni înscrise în statut. Fiindcă, odată cu ridicarea BANATIEI cu banii institutului din Szeghedin fatalmente acest nou Internat contracta şi unele obligaţiuni morale. Nu se putea lua numai banii singur, fără obligaţiunile ce decurgeau.

Or, acum de abia dăm de... bubă.

STATUTUL PREVEDE IN PRIMELE ARTICOLE CĂ GUVERNUL, (pe atunci maghiar, dar astăzi român) ERA REPREZENTAT LA CONDUCEREA INTERNATULUI PRIN PREFECTUL DE TOTDEAUNA AL JUDEŢULUI; DE MEMBRI AI CONSILIULUI COMUNAL, MEMBRI ŞI IN CONSILIUL DE DIRECŢIUNE AL INSTITUTULUI ŞI OBLIGAŢIUNEA LUI DE A SE SUPUNE HOTARIRILOR AUTORITAŢILOR ŞCOLARE. Revizorul şcolar al regiunei era membru de drept în direcţiune, inspectând şi controlând bunul mers al Instituţiei.

Prin urmare, din prima zi a funcţionărei BANATIEI, aceasta trebuia să cadă sub controlul Statului Roman, pentru a observa dacă acest internat şvăbesc, în adevăr, incuraja „lăţirea limbei române" şi „propaga — pe lângă simţimintele religioase — şi pe cele PATRIOTICE".

Un prefect comod

In 1927 — adică după doi ani dela vânzarea frauduloasă — locuitorul Simion Krespel din Carpiniş, face cunoscutul denunţ în localul preturei din Jimbolia. Denunţul este înaintat prefectului de judeţ Koszte. Acesta trebuia imediat să anunţe guvernul, pentru ca Statul să intre în drepturile sale asupra BANATIEI şi ca cei ce au făcut vânzarea frauduloasă a Internatului din Szeghedin, să-şi ia pedeapsa.

Or, prefectul Koszte a aruncat dosarul în sertarele în care îşi ţinea zăhărelul şi medicamentele necesare rebelei dumisale constituţii şi a tăcut chitic.

Cari au fost motivele?

Iată ce ar trebui descoperit astăzi de actualul guvern.

Statul să reintre în drepturile sale

Astfel fiind situaţia, ce-i rămâne Statului român să facă? In timp ce justiţia va avea a se pronunţa contra autorilor vânzărei frauduloase şi a complicilor dela Banaţia, atât ministerul de interne cât şi acela al instrucţiunii publice să întreprindă o grabnică anchetă. Să se studieze statutele noui şi vechile statute, să oblige intrarea în legalitate a internatului Banaţia (vezi art. I din statut) şi atât prefectul judeţului cât şi revizoratul şcolar să intre — de îndată — în atribuţiunile conferite prin statut. Adică să se pule Banaţia sub controlul statului.

Desigur, pentru faptul că Banaţia a călcat timp de doi ani şi statutele şi legile ţării, internatul şi conducătorii lui vor trebui să-şi ia pedeapsa.

I. TARINA

Când se vor ţine examenele de jum. de an pentru elevii particulari

Cluj. — Inspectoratul învăţământului din Cluj a primit ieri o ordonanţă ministerială, în sensul căreia examenele particularilor de jumătate an se vor ţine atât în Cluj cât şi în celelalte oraşe din Ardeal cu data de 25 Ianuarie anul acesta.

Inspectoratul învăţământului în baza acestei ordonanţe a trimis circulară tuturor şcolilor secundare din raza sa, punându-le în vedere ţinerea examenelor cu data de mai sus.

Cum au scăpat trei bănci din Cernăuţi de o escrocherie

Un individ a încercat să escrocheze trei bănci din Cernăuţi de suma de un milion lei. Escrocheria a fost zădărnicită

La trei bănci din Cernăuţi s'a încercat un interesant şi îndrăzneţ caz de escrocherie, care a putut fi zădărnicită numai graţie unei măsuri bune, luată de un funcţionar. Escrocheria a fost pusă la cale încă înainte de sărbători, dar abia acum a ieşit la iveală. Anume, încă înainte de sărbători banca locală Anglo, a primit o adresă din partea Băncii Comerciale din Bucureşti, prin care se trimite o ordonanţă de plată asupra sumei de 350.000 lei. In adresă se mai spune că această ordonanţă urmează să se plătească acelei persoane care se va prezenta la ghişeul băncii Anglo, având copia acestei ordonanţe. Deoarece ordonanţa era eliberată cu toate formele prescrise, evident că sucursala băncii cernăuţene n'avea nici un motiv s'o respingă.

Cine se anunţă

După câteva zile dela sosirea acestei ordonanţe s'a prezentat la ghişeul acestei bănci, un tânăr care a cerut eliberarea sumei mai sus amintite. El a şi prezentat copia ordonanţei, cerând să i se elibereze suma. Cu toate acestea procuristul Băncii, d-l Buchbinder, n'a voit să i elibereze imediat suma cerându-i să se legitimeze. Atunci străinul a scos din buzunar un carnet pe C. F. R., legitimându-se ca Dan Ionescu. Dar nici acest document, nu i-a părut suficient procuristului şi a cerut să i prezinte un paşaport sau alt document. Tânărul însă, neavând asupra sa altfel de document a început a protesteze în faţa procuristului asupra suspicionării sale, ameninţând că va denunţa cazul la Banca Comercială română. Cu toate aceste proteste, însă suma nu i-a fost înmânată, aşa că tânărul Dan Ionescu a trebuit să se ducă fără oarecare ispravă.

Dela această dată au trecut câteva zile, fără ca presupusul Dan Ionescu să se mai fi prezentat la ghişeul băncii. Atunci direcţia băncii, a trimis o adresă la Bucureşti, întrând ce să facă cu suma ordonanţată, deoarece primitorul banilor nu s'a mai prezentat. Spre surpriza băncii a doua zi sosește o telegramă dela Banca Comercială din Bucureşti, cu următorul cuprins: ordonanţa de plată e falsificată, nu plătiţi 350.000 lei. Totodată s'a mai comunicat că va sosi în anchetă un director al băncii din Bucureşti. De fapt a doua zi a şi sosit un director al Băncii Comerciale române din Bucureşti, ca să ancheteze cazul. Spre regretul directorului, individul cu pricina, care s'a dat drept Dan Ionescu, nu s'a mai prezentat a doua oară pentru încasarea sumei.

Cine-i Dan Ionescu?

Directorul băncii din Bucureşti a adus cu sine şi fotografia unui funcţionar care nu de mult a fost îndepărtat din serviciul băncii, crezându-se că acesta ar fi presupusul Dan Ionescu. Dar procuristul băncii, care pretinde să-l fi observat bine pe acel excroc, spune că fotografia nu este identică cu excrocul.

Interesant este de constatat că astfel de ordonanţe de plată au mai sosit şi la alte bănci din localitate. Şi anume, a sosit o ordonanţă de plată către Banca de Est în sumă de 370.000 lei, iar alta la Banca de depozite, în sumă de 340.000 lei. Dar în urma eşuării tentativei dela Banca Anglo, individul excroc, nu s'a mai prezentat la celelalte două bănci pentru a încasa ordonanţa de plată.

12 grade ger în Germania

Berlin. 9 (Rador). — In toată Germania domneşte un ger destul de aspru, însoţit pe alocurea de mici căderi de zăpadă. La Berlin, termometrul a arătat eri noapte 12 grade sub zero.

Tot dela seminarul din Constanţa

Economii pe spinarea elevilor. Alimente care primejduesc sănătatea

Continuăm să prezentăm ochilor necunoscători ai constănţenilor, situaţia dela seminarul local. Este la acest seminar un spirit excesiv de economie, care a mers prea mult în acest sens. De unde până mai anii trecuţi se da elevilor hrană suficientă, calitativ şi cantitativ, acum vedem că aceştia nu se mai bucură de nici unul din aceste două atribute.

De unde până atunci se cumpărau 70—90 kgr. carne pentru 250—300 persoane, acum se cumpără deabia 25—30 kgr. Se da mai înainte elevilor brânză bună. Li se dă acum brânză stricată, care s'a aruncat afară cu căldarea; iar la protestul d-lui pedagog Sachelarescu, directorul acestui seminar l-a apostrofat chiar în faţa elevilor, susţinând că atâtea sute de elevi şi cu d-l Sachelarescu, au simţul mirosului atrofiat, iar dânsul şi cu intendentul şcolei, nu se înşală când afirmă că brânza stricată dată elevilor la masă, nu miroase, aducând în demonstraţia d-sale între altele şi argumentul hotărîtor: „Acasă la tată-tău era mai bună?".

Starea însă nu s'a îndreptat nici după ce d-nii pedagogi au intervenit făcând rapoarte, pe cari directorul a avut grije să nu le supună onor. comitetului şcolar, sau nici cel puţin n'a îndepărtat pe intendent, care n'are câtuşi de puţin grija să procure o hrană mai bună bieţilor elevi pentrucă nu este controlat de nimeni. Rezultatul acestei libertăţi este că hrana bieţilor elevi nu valorează cu raţia zilnică totală a elevilor.

Am dat numai aceste puncte ca criterii sigure de verificarea spiritului de economie interesată dela acest seminar.

Şi acum ne întrebăm: de ce a ascuns raportul d-nilor pedagogi, referitor la hrană? De ce directorul ţine acelo pe acel intendent? Şi de ce continuă să ţină pe bieţii elevi într'o stare mizerabilă în privinţa mâncării? Ţinem să nu se facă experienţă cu copiii ce i-au fost încredinţaţi.

C. NECŞULESCU

Dela tribunalul Fălciu

Depunerea criminalilor din Cozia şi Podoleni. Trei mandate confirmate. Două infirmate. O tâlhărie la drumul mare în apropiere de Huşi

Huşi. — Parchetul de Fălciu, terminând cercetările în afacerea furtului şi a crimei din pădurea Creţu comisă contra pădurarului Const. Agicloaiei din Moşna, a înaintat pe doi indivizi găsiţi vinovaţi, Petrache V. Alexa şi Const. Anton, cabinetului de instrucţie cu concluzii de arestare. D. jude instructor Gh. Leon, după interogatorul ce le-a luat, făcându-şi convingerea de culpabilitatea lor a emis mandat de arestare, depunându-i în arestul preventiv.

Pe ziua de 5 crt., mandatele au venit spre confirmare înaintea tribunalului Fălciu care le-a confirmat mandatele.

Crima din Podoleni

După cercetările făcute de parchet autorii crimei din comuna Podoleni, fraţii Constantin, Neculai şi Ion Pescaru care prin lovituri de ciomag, în urma consumărei unei mari cantităţi de băutură, au ucis pe consăteanul lor Grig. Chinan, rănind grav pe Ion V. Iftime Tabăr, au fost înaintaţi cabinetului de instrucţie. Ei au fost arestaţi şi depuşi în arestul preventiv.

Pe ziua de 4 crt., mandatele au venit spre confirmare la trib. Fălciu. Inculpaţii au fost asistaţi de d-nii avocaţi Chiriţoiu, Mitache şi Valter.

Stabilindu-se din desbateri nevinovăţia fraţilor Neculai şi Ion, mandatele acestora au fost infirmate, confirmându-se numai acel privitor la Const. Pescaru, autorul crimei.

Asasinarea lui Iuliu Vlaicu

Floroasa răsbunare a unui ţăran sas

CLUJ. — D. Iuliu Vlaicu, avocat din Bistriţa, jud. Năsăud, era bine cunoscut în întreg Ardealul. Poate şi pentrucă viaţa nu i-a fost tocmai îndepătată.

Imbogăţit peste măsură, se spune că ştia să încaseze până în 200% interese dela clienţi sau nevoiaşi.

Pentru acest fapt a fost şi dat în judecată, şi condamnat de către tribunal, pentru că la urma urmelor să fie achitat de către Curtea de apel.

Deci d. Iuliu Vlaicu, nu era un om dintre cei mai simpatici.

Cu mult înainte, d. Iuliu Vlaicu, avocat, i-a împrumutat ţăranului Mihail Telman suma de 120.000 lei.

Nu ştim cât de urcate au fost interesele.

Fapt e că ţăranul sas n'a putut achita la timp datoria.

A urmat proces pirn care debitorul a fost condamnat la achitarea datoriei.

Cu toate acestea ţăranul a refuzat să plătească. Dar legile sunt aspre şi avocatul creditor le avea de partea lui.

A urmat execuţie, s'au ivit noui spese, pe urmă licitaţie şi alte spese.

Datoria dela început se urcase în mod fantastic şi averea de 20 jugăre a ţăranului cu întreaga lui gospodărie fusese înghiţită de pără.

Din averea-i de 500.000 lei numai rămăsese nimic, silit fiind în timp de iarnă să-şi părăsească casa care nu mai era a lui.

In mintea lui simplă nenorocirea îmbrăcase haina brutală a răsbunării.

In loc să înceapă o luptă nouă pentru existenţă, ţăranul sas crezu mai nimerit să-şi răzbune nenorocirea pe care desigur singur şi-o creiase, asasinându-şi creditorul.

Ieri dimineaţă pe un ger sălbatic se postă în faţa uşii biroului avocatului.

El aşteptă cu răbdare până când acesta îşi făcu apariţia.

Şi-a privit victima fără să spună un cuvânt. A scos apoi un revolver şi ţintind i-a tras un glonte în cap şi altul în piept, doborându-l la pământ.

Şi-a aruncat apoi revolverul şi a ieşit în stradă, unde a fost arestat de primul agent.

Starea victimei e din cale afară de gravă şi intervenţia medicală s'a arătat fără succes.

Asasinul arestat a fost predat parchetului.

Crima a produs o impresia profundă în oraş şi în împrejurimi.

Scrisori din Cernăuţi

Alegerea dela Baroul avocaţilor din Cernăuţi

CERNAUŢI. — La 13 Ianuarie c., se vor face noui alegeri la baroul din Cernăuţi. Ele promit să fie foarte interesante, fiindcă stau faţă în faţă două tabere inversunate, reprezentând două curente distincte în baroul din Cernăuţi.

Un curent este reprezentat prin actualul decan al baroului dr. Reuţ, care-şi pune şi de astă-dată candidatura. Pe lista sa figurează d-nii dr. Blaukopf, dr Pridie, dr. Schärf, Octavian Scalat, dr. Kasner, dr. Iosef Rosenzweig, dr. Aurel Morariu, dr Adolf Silbermann, Nicolai Vasiliu, dr. Eduard Rinzler, dr. Constantin Onciul, dr. Marin Belinschi.

Se crede că această listă va fi sprijinită mai ales de avocaţii bătrani, cari au fost şi în trecutele alegeri alături de d. Reuţ.

Al doilea curent este reprezentat prin d. C. Rădulescu, profesor universitar. D-sa a depus următoarea listă: dr. Leo Weich, dr. Isidor Ştefanelli, dr Adolf Mittelmann, dr. Alex. Popovici, profesor universitar şi senator, dr. I. Lunguleac, profesor universitar, Sigmund Dische, dr. M Thaler, dr. Carol Grossdorfer, dr. L Baltinester, dr. Nicu Sauciuc-Săveanu, dr. P. Katz şi dr. Nicu Vasilovchi. Lista aceasta este sprijinită mai ales de [illegible] baroului local.

Pentru prima dată în istoria baroului din Cernăuţi, lupta între cele două curente, nu se dă pe persoane, ci pe programe. D. C. Rădulescu a şi tipărit un program, pe care l-a răspândit între avocaţii locali. In acest program se prevăd diferite îmbunătăţiri profesionale ca: facerea unei case de ajutor şi de pensii pentru văduve şi avocaţi bătrâni, crearea unei bănci, apropierea între magistratură şi avocaţi, autocelizare după tipul barourilor din Oltenia, etc.

Fabrică clandestină de mezeluri

Organele poliţieneşti au descoperit în suburbia Caliceanca, o fabrică clandestină de mezeluri. S'au efectuat până astăzi 3 arestări. Deasemenea au fost confiscate instrumentele cu cari lucrau şi o mulţime de material brut. Autorităţile cred că această fabrică era localul unor manipulaţii nepermise, de pe urma cărora populaţia a fost hrănită cu mezeluri făcute din carne de vite bolnave.

S'a deschis o anchetă.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Scandalul dela I. A. R.

Intre specialiști și „indigeni"

Cum sunt tratați lucrătorii români de către samsar

Am vorbit în numărul nostru de alaltăeri că la I. A. R., d. Lucian Fabre, iubitul vămuitor al apărării noastre aeriene are o purtare de prigonire a elementului românesc. Și am arătat că această prigonire este dictată de prudența de care are nevoe pentru a nu se afla murdăriile ce se petrec în această întreprindere încăpută pe mâinile unui om, ce nu face altceva, prin activitatea sa decât să compromită prestigiul Franței la noi, de care orice român este atât de gelos și reputația industriei francezе, ce s'a dovedit de eficace în timpul războiului, pentru apărarea noastră. În timpul războiului încă, nu se lucra prin samsari, pentru simplul motiv că atunci d. Lucian Fabre, nu eșise din găoacea bocce a târfei Tancred.

TRATAMENTUL REVOLTATOR AL LUCRATORILOR

După cum fiecare va fi înțeles, la I. A. R. sunt lucrători străini și români, sau indigeni, cum ar spune d-sa, cari cu toții muncesc pentru prosperitatea samsaricească. Ce tratament se aplică acestor lucrători? Ne vom mărgini la redarea unui a cifrelor.

Lucrătorul francez este plătit cu 48,75 lei ora. Dacă socotim că lucrează 48 ore pe săptămână vom vedea că face 2340 lei. La aceasta se adaogă brana de 120 lei pe zi, adică 840 pe săptămână, precum și indemnizația de chirie de 250 lei, ne în total o sumă de 3430 lei săptămânal. E nevoe să spunem că hrana la cantină, unde se ia masa nu costă, de cât 50 lei, fără a mai aminti că chiria plătită real, este mult mai mică de cât indemnizația. Dar în fine...

Știți, însă, cu cât e plătit un lucrător indigen față de cei 3430 lei de mai sus? Cu ici 1440. Din care i se scade, numai lui, impozitele, taxele și cotele pentru casa cercenală, căci românul trebue să plătească gloaba.

Și acum întrebăm? Există un comisar al guvernului acolo? Ce paște? Căci, să nu se creadă cumva că diferențicrea de salariu este dictată de capacitatea specialistu. Nu există specialiști francezi la I. A. R. Căci dacă am admite că există înseamnă că avem proaste păreri și de industria modernă a motoarelor și de industria franceză în special. Nici nu pot să existe specialiști. Cine să-i aducă? D. Fabre? D. Fabre nu e decât vămuitor al comenzilor și al furniturilor, care compromite bunul renume al Franței la noi.

I. BARTEK

Reorganizarea poliției și a siguranței Statului

Ședința comisiunei de eri dimineață

Eri la orele 10 dimineața s'a întrunit în marea sală de ședințe a prefecturei Ilfov, comisiunea instituită de ministerul de interne pentru reorganizarea siguranței și poliției Capitalei.

Prezidează d. D. R. Ioanițescu de față fiind d-nele: Calipso Botez și Alex. Gr. Cantacuzino și d-nii: prof. dr. Mezincescu, Romulus Voinescu, președintele consiliului superior administrativ, general E. Nicoleanu, I. Gr. Pericețeanu deputat, C. Angelescu vice-președinte al Camerei, Stan Emanuel director general al siguranței, I. Bianu sub-director general al siguranței, I. Amărăscu prefectul poliției Galați, N. Milozi directorul prefecturei poliției Capitalei, Dinu Cezianu deputat, D. Tănăsescu deputat, Aurel Boiintineanu deputat, N. T. Popescu-Zorica deputat, V. Georgescu Bârlad deputat.

Declarațiile d-lui D. R. Ioanițescu

D. D. R. Ioanițescu, subsecretar de stat lămurește cuprinsul noului proect de lege pentru reorganizarea jandarmeriei și poliției.

După ce face istoricul polițiilor în Regat și în provinciile alipite, d-na schițează rolul acestei importante instituțiuni, insistând asupra selecționării cadrelor. Comisiunea va trebui să ia toate garanțiile pentru numiri și înaintări ca să ajungă la selecționarea elementelor capabile.

Trebue să se deschidă porțile ca să intre câți mai mulți titrați.

Să li se garanteze drepturile la *înaintare. „Stabilitatea"* în funcțiuni pentru a nu mai fi expuși fluctuațiunilor politice și mai mult decât toate o *„bună stare materială"* pentru ca să nu mai fie supuși tentațiilor.

Al doilea buget al polițistului „bugetul mitei, și al bacșișului" să dispară din practica polițismului român.

Țara românească are dreptul să ceară poliției și siguranței servicii corespunzătoare atunci când jertfește prin bugetul ei 552 milioane lei plus 147 milioane pentru prefectura poliției Capitalei, — în total 700 milioane.

Organizarea prefecturii poliției Capitalei

D. D. R. Ioanițescu e de părere ca să dispară titulatura de prefect de poliție pentru a nu se confunda cu prefecții de județe.

O singură excepție se face pentru prefectura Capitalei.

Ceilalți vor fi „directori de poliție" *sau* „inspectori" *ai unor servicii bine determinate.*

Polițiile mai mici vor conduse de „șefi de poliție", iar serviciile vor avea în frunte „șefi de serviciu" și „șefi de biurou".

Va trebui să avem patru poliții *corespunzând celor 4 sectoare ale Capitalei.*

În frunte va fi prefectul care împreună cu un „secretar general" (demnitate nouă) conduce direct poliția sectorului central.

Celelalte sectoare vor avea în frunte un „director de poliție".

Inspectoratele teritoriale fatal vor dispare rămânând numai sectoarele ca împărțire geografică.

Ele vor cuprinde și comunele suburbane câte două sau trei de fiecare sector conduse de către un comisariat.

Pe lângă prefectura poliției centrale vor funcționa sub directa conducere a prefectului sau secretarului general, inspectorate *de servicii iar nu teritoriale cum ar fi al* circulației, *al* siguranței, *al* personalului, *etc.*

Inspectoratele „circulației" și al moravurilor

Față cu desvoltarea enormă a activității economice și din cauza afluenței populației cea mai mare atenție trebue să fie dată organizării serviciului de circulație.

Am rugat ca reprezentanții A. C. R. R., a șoferilor mecanici și a tuturor breslelor de conducători să formeze o subcomisiune și să ne dea o lege a circulațiunii cât mai moderne da. și cât mai eficace ... ...

..Vom aduce specialiști în circulație din țările occidentale pentru ca să organizăm și o școală de practica agenților de circulație, corp căruia trebue să i se dea o deosebită atențiune.

Vechiul regulament care dădea drept polițiilor să supravegheze prostituția și toate serviciile cu așa „zise moravuri" nu mai corespund cerințelor vremii. Serviciul de moravuri a ajuns un adevărat scandal.

Veți forma o subcomisiune din care să nu lipsească delegații ministerului sănătății și delegații organizațiilor feministe cari astăzi fără nici o dispoziție legală au întreprins o acțiune lăudabilă.

Inspectoratul „poliției sociale"

Este o inovație a proiectului. A început să-și facă drum în polițiile multor țări.

Reversul poliției este poliția economică interesând industria și comerțul, care trebue să se exerciteze în colaborare cu poliția comunală.

Veți forma și aci o subcomisiune

Practica abuzivă a guvernelor trecute a deturnat serviciul siguranței care ar fi trebuit să rămână prin esența lui un serviciu preventiv într'un serviciu de spionaj politic.

Complexitatea vieții de stat impun ca o necesitate și existența corpului de detectivi, organ de prevenire și descoperire a crimelor și delictelor contra particularilor și contra statului.

Corpul sergenților va fi complect reorganizat.

După ce o școală specială le va da pregătirea necesară vor fi întrebuințați numai la serviciile de pază.

Ne trebuesc sergenți instruiți, bine plătiți, robuști și pregătiți pentru rolul pe care trebue să-l precizați în lege.

D. D. R. Ioanițescu mai dă detalii asupra inspectoratului de control al streinilor, inspectoratul administrativ și asupra serviciilor bazate pe mijloacele tehnice perfecționate pe care știința tehnică le pune la dispoziție, ca serviciul antropometric, etc., etc., care să facă parte integrantă d'n organizarea și funcționarea polițiilor moderne.

D. Romulus P. Voinescu, directorul general al consiliului superior administrativ a arătat că în actualele împrejurări e necesar menținerea centrală a siguranței și a poliției.

Siguranța generală a statului ar trebui să-și schimbe denumirea în poliție judiciară, penală sau criminală.

D-sa a vorbit de poliția din Berlin, care este împărțită în divizii și betireuri.

E pentru numirea șefilor director la poliațiile din țară și pentru menținerea prefecților.

A cerut ca subcomisarii să fie desființați, iar restul funcționarilor polițienești să fie bine plătiți.

Arată însemnătatea școlii polițienești, cere selecționarea sergenților de oraș și înființarea unei școli pe baze occidentale.

La siguranța generală e pentru menținerea inspectorilor de siguranță.

Afirmă că prestiginl scăzut al poliției și siguranței e că nu s'a precizat competința atribuțiilor și raporturile între poliție, siguranță și jandarmerie.

Pentru reorganizarea poliției și siguranței e nevoie de bani.

D. Delen e pentru centralizarea execuției, ca să nu fie un stat polițienesc.

Trebue dat poliției atribuțiuni cu un caracter administrativ.

POLIȚIA DE MORAVURI

D-na Cantacuzino a vorbit de poliția de moravuri și a fost de părere pentru introducerea personalului femenin la brigada de moravuri după sistemul englez.

D-na Calypsa Botez a vorbit de reglementarea prostituției.

*

D. deputat *Spineanu* a fost contra propunerilor facute de d-nii Romulus P. Voinescu și Delen.

D. Cezar Parthenie a spus că poliția nu se schimbă prin legea ei, moravurile trebuesc schimbate. Legea electorală oprește pe jandarm să se amestece la localurile de vot și totuși in trecutele alegeri jandarmii au furat urnele cu totul.

D-sa se ridică împotriva represiunii polițienești și este împotriva aplicării amenzilor de către jandarmi.

A clarificat noțiunea centralizării și a descentralizării.

Poliția administrativă tinde a avea o organizație proprie și deci se descentralizează.

Poliția generală trebue să aibe un aparat central.

A arătat importanța creărei de laboratorii și școli pe lângă siguranța Statului.

La ora 12 și jum. ședința s'a ridicat, urmând ca la ora 4 d. a. să se țină o nouă ședință.

ȘEDINȚA DE DUPA AMIAZA

Ședința consiliului județean se deschide la orele 5, sub prezidența d-lui subsecretar de stat D. R. Ioanițescu.

D. Romulus Voinescu, prezidentul consiliului administrativ, pune întrebarea dacă s'ar putea discuta în principiu chestiunea descentralizării complete a polițiilor din țară și o centralizare a prefecturii de poliție din Capitală.

Transformarea serviciului general al siguranței într'o anexă a poliției, d-sa n'o împărtășește.

D. *Nottara-Vasilescu,* crede că reorganizarea să pornească dela sergentul de oraș, aducând ca exemplu prestigiul sergentului din Statele-Unite. Pentru aceasta se cere o mai bună retribuție și o școală specială.

Poliția de moravuri să nu se limiteze numai la arestarea femeilor destrăbălate. Pe lângă aceasta, să funcționeze o comisiune educativă.

D. general *Nicoleanu* pomenește de legea de organizare a lui Vasile Lascăr, care s'a preocupat de selecționarea personalului. Nestabilitatea în serviciile polițienești a reușit să pericliteze situația oricărui titrat.

D-sa crede că este de dorit ca poliția să rămână la discreția ministerului de interne și nu a primăriei. Atacă chestiunea moralității, a luxului, solicitând ajutorul societății memenine prezidată de d-na Cantacuzino.

Circulațiunea prezintă dificultăți enorme și mai ales o piedică o constituie liniile de tramvai.

Ca organizare recrutarea comisarilor să se facă dintre licențiații în drept.

D. *Milozi,* directorul prefecturii poliției Capitalei, susține principiul descentralizării pe baza dreptului ca polițiștii să aplice sancțiuni imediate. Să se lucreze o lege distinctă pentru chestiunile administrative și cele judiciare.

D. *Grigore Pericețeanu* socotește că trebue să existe o poliție având ca obiect garantarea Statului, deci siguranța generală și o poliție cu scopul de a apăra pe individ.

Descentralizarea poate exista de partea poliției individuale, unde inițiativa și propria răspundere e oportună. În siguranța generală inițiativa funcționarului polițienesc nu poate să fie independent. În a doua parte există un singur cap, o coordonare stringentă.

D. subsecretar de stat *D. R. Ioanițescu* aprobă punctele de vedere ale d-lui Perețianu, promițând o bună salarizare funcționarilor.

Cum se vor elibera pașapoartele

D. Eduard Mirto subsecretar de stat la interne a dat o circulară în toată țara prin care indică normele pentru viitor referitor la eliberarea pașapoartelor și permiselor de liberă petrecere.

Persoana care va cere un pașaport sau un permis de liberă petrecere va înainta o cerere însoțită de toate actele necesare siguranței generale sau ministerului de interne în fiecare Sâmbătă între orele 4—5 p. m. Cererile vor fi rezolvate personal de d-nii Mirto și D. R. Ioanițescu sub secretari de stat.

Solicitanții vor trebui să și susțină personal cererile.

Cronica Judiciară

Otrăvituri cu alcool metalic nenținuți arestați

Eri expirând termenul de 30 de zile pentru cât fusese confirmate de tribunal mandatele de arestare emise de cabinetul de instrucție în contra otrăvitorilor cu alcool metilic, și întrucât deținerea lo reste încă necesară instrucției d. judecător a cerut reconfirmarea mandatelor lor de arestare pe o nouă perioadă de 30 de zile.

Cererea de reconfirmare a venit eri spre soluționare în fața secției de Notariat cari după lungi dezbateri a reconfirmat mandatele, menținând astfel arestați pe Marcu Cohn, Heinsohn și Schader.

Parchetul nu s'a pronunțat încă până eri seră dacă apelează jurnalul de infirmare, lucrul pe care il va face probabil în cursul zilei de azi.

Falimentul fraților Leiba la Curtea de Apel

Secția I-a a Curței de Apel în complectul d-lor Hagiopol, Renovie și Alimănescu a avut de judecat eri apelul d-lui Nisim Leiba tatăl fraților Leiba.

Prin apelul acesta Nisim Leiba atacă încheerea tribunalului de comerț, prin care se dispusese redeschiderea falimentului fiilor săi, frații Leiba, în ceeiace privește sigilarea unei prăvălii din str. Lipscani. Această măsură fusese luată d etribunal pentru bănuiala că în realitate Nisim Leiba nu ar fi fost decât un alter ego al fiilor săi, cari n'au mai putut continua comerțul în momentul în care au fost declarați faliți și cari, în dauna creditorilor săi, dosiseră o mare cantitate de mărfuri cu care Nisim Leiba nu a făcut decât să continue activitatea lor.

D. avocat Apoteker, din partea creditorilor intervenienți, a ridicat un incident de inadmisibilitatea apetului, întrucât încheerile tribunalului în materie de faliment nu pot fi atacate pe această cale.

Curtea a unit incidentul cu fondul. Din partea apelantului au luat cuvântul d-nii avocați Bimberg și Abramovici.

Curtea a rămas în pronunțare.

Epilogul unei vechi fraude

Sunt mulți ani decât ziarele s'au ocupat pe larg de frauda lui Victor Jelea care fiind funcționar la Casa de Depuneri, a furat o mare cantitate de rente de stat și falsificând diverse acte reușise a încasa o însemnată cantitate de cupoane.

După numeroase amânări, procesul a fost, în sfârșit, judecat pe ziua de eri de secția I-a a tribunalului în compectul dlor Solomonescu și Zane.

Fotoliul ministerului public a fost ocupat de d. procuror Istrati.

Tribunalul a condamnat pe Victor Jelea la șapte luni închisoare și 267.000 lei despăgubiri civile.

Condamnări

— Același tribunal a condamnat eri pe Tudor Ivancu Neicin la cinci ani închisoare, pe Matei Lixandru Stoica la trei ani, Constantin Gheorghian avocat la șase luni și o zi, Ion Dumitrescu șase luni și Iosefina T. Rafnilă la o lună.

Toți sunt implicați într'o afacere de substituire de persoane și falsificarea unui act autentic de vânzare făcut cu concursul avocatului C. Gheorghian, care a încasat un „onorar" de 20.000 lei.

— Jean Constantinescu fost funcționar la percepția a 4-a fiscală, a fost condamnat de același tribunal la o lună închisoare. Cel condamnat luase dela un contribuabil suma de 6.400 lei pentru ai plăti impozitul, la percepție a vărsat însă numai 400 lei, adăugând pe recipisă un șase înaintea lui 400!

— Tudor Iordan a fost condamnat la un an închisoare și complicii săi T. Constantinescu-Tabără și D-tru Constantin Nedelea la câte o lună de zile. Iordan e învinuit de răfuire și violarea minorei Dumitra B. Ghețu din com. Măgurele, contra căreia încercase și altă dată același atentat fără a fi reușit.

„Geanta dela Capșa"

Secția a 2-a a tribunalului, în complectul d-lor Răznavanu și Ștefănescu, în contrazicere cu rechizitorul d-lui procuror Rășcanu, a infirmat mandatul de arestare emis de d. jude instructor Răileanu contra d-lui C. Guliano, acuzat de sustragerea sumei de 60.000 lei dintr'o geantă uitată de d. Crețulescu în locul „Capșa".

„Rempress" la parchet

Am semnalat la vreme cazul unei agenții clandestine intitulată „Ram pres" și care se ocupa cu defăimarea țărei în streinătate și în special cu propaganda de sabotare a împrumutului extern. Față de aceste fapte Ministerul de Finanțe a sesizat parchetul pentru a descoperi pe infractori.

D. jude Papadopol, care a fost însărcinat cu cercetarea acestui caz a reușit până în prezent să descopere că oficina „Rempres", ce-și are porbabil sediul chiar în București, are și sucursale la Berlin și Praga.

E foarte probabil că cercetările ce vor urma vor duce la descoperirea autorilor ponegritorilor clandestini ai țărei.

Știri dela C. F. R.

Stațiile care vor vinde bilete pentru străinătate

Stațiunile: Arad, Brașov, București, Cluj, Ploești și Sinaia vor vinde bilete livrete pentru toate clasele și vor inregistra bagaje în traficul de călători și bagaje între Europa de Nord-Vest și Europa de Est prin stațiunile de frontieră Curtici și Episcopia Bihorului-Hegyeshalom, Nikelsdorf sau Szob-Marchegy-Pasau pentru relațiunile următoare:

Stația București pentru relațiile London via Hock van Holland, Vlisingen sau Ostende prin Hock van Holland numai bilete de clasa I și II, Amsterdam, Arnhem Haag, Koek van Holland, Roterdam, Utreht, Vlisingen, Anvers, Bruxelles, Dover, Gand St. Pierre, Liège-Guillè Ostende și Verviers-Central.

Stația Brașov pentru relațiile: London, Amsterdam, Roterdam, Bruxelles și Dover.

Stațiile: Arad, București și Cluj vor vinde emigranților bilete de carton de clasa III la toate trenurile cari au vagoane de clasa III și vor inregistra bagaje pentru relațiile: Amsterdam, Roterdam și Anvers.

Aceste bilete nu se vor vinde decât persoanelor cari pot dovedi calitatea lor de emigranți prin passe-port sau alte documente, iar emigranții pentru Anvers vor prezenta și un certificat conform modelului eliberat de ministerul de externe belgian.

Taxele de călătorie și pentru transportul bagajelor sunt exprimate în mărci germane, cari se vor converti și percepe în lei după cursul oficial publicat.

Durata valabilității biletelor-livrete și a celor de carton pentru emigranți este de 30 zile.

Cântar de vagoane

D. inginer Marcel Coppou a prezentat direcțiunei un cântar transportabil pentru cântărirea vagoanelor pe linie ori unde s'ar afla, chiar fiecare roată a vagonului și în opt minute se poate termina operația de cântărire.

Debandada dela Cassa asigurărilor sociale

Cum se risipesc fondurile serviciului arhitecturii

Intr'o serie de reportaje, am relevat jaful legalizat dela Casa centrală a asigurărilor sociale.

Astăzi vom arăta modul cum se lucrează la serviciul de arhitectură ai acestei instituțiuni, care este lăsat pe mâna unor copii, — abia — eșiți de pe băncile școlii, fără experiență.

Ce-i la serviciul arhitecturii

Din cauza lipsei de control a acestui serviciu, s'au risipit milioanele meseriașilor umplându-se buzunarele câtorva antreprenori.

Am cerut și repetăm că d. Ion Răducanu, ministrul muncii, cooperației și asigurărilor sociale, față de cele inserate în ziarul nostru, trebue să dispună de îndată: facerea unei anchete amănunțite, care să stabilească pagubele cauzate și să trimită la pușcărie pe cei vinovați.

Serviciul de arhitectură al Casei centrale a asigurărilor sociae este o sucursală a arhitectului Ion Ionescu

D-sa, își face lucrările particulare, la birou cu același personal.

Inainte de a fi numit arhitect al acestei instituțiuni, D-SA A SUPRAVEGHIAT CU TANTIEME DISPENSARUL REGINA MARIA DIN STR. 13 SEPTEBRIE.

Pentru a se dovedi incapacitatea acestui serviciu, ancheta, pe care o cerem cu insistență ar putea să stabilească:

Că dispensarul din str. 13 Septembrie e crăpat peste tot; mobilierul din sala de ședințe e stricat și putrezit, deși e făcut numai de 3 ani;

dispensarul din str. Polizu și Obor, sunt inundate de apă, care inesică instalațiile de încălzire și stinge focul din cazane.

Lucrarea palatului Casei centrale — din b-dul Carol — unde s'au făcut fundațiile și planșele de beton armat ale subsolului; dar care fundații astăzi nu mai pot suporta cele 3 — 4 etaje de cărămidă și se caută a se face pe stâlpi de beton o umplutură de cărămidă și o terasă în loc de acoperiș cu țigle.

Actualmente se caută a se da această INLOCUIRE, pe tăcute, aceluiaș antreprenor cu prețul zidărei de cărămidă.

Cine a autorizat această schimbare? Știe consiliul Casei meseriilor despre aceasta?

La construcția imobilului cooperației Iași, s'au bgat sute de mii de lei în niște pretinse subterane găsite. Cine le-a verificat? De ce s'au făcut modificări, fără nici o aprobare.

Iar casa Păltineanu

Cât privește de palatul din 11 Iunie, ancheta va trebui să stabilească:

Ce anume scop a necesitat construcția lui?

Cu ai cui bani s'a construit și cu a cui autorizație?

Dece s'a lucrat pe tăcute și fără licitație publică? Când știut este că pentru o reparație se trimit delegați ai consiliului, care încasează grase diurne?

Cine a furnizat materialele, cine a supraveghiat construcția și a făcut recepția?

S'a cumpărat o CASĂ DE BANI, *pentru a așeza sumele fantastice încasate de d. Ionescu, care achita personalul.*

Este adevărat că situațiile au fost făcute și plătite de Peterneli.

Mai cerem d-lui ministru Ion Răducanu să stabilească dacă este adevărat că d. arhitect-șef Ionescu se află plecat în străinătate FĂRĂ NICI UN FEL DE CONCEDIU. *D-sa, pentru trebușoarele ce și-a aranjat, a trebuit să plece dela 14 Decembrie 1928 la Paris Roma, etc., fără însă să fie socotit lipsă dela birou, căci d-sa a obținut un concediu de 30 zile, începând dela 1 Ianuarie 1929?*

C. Arsenie

Problema culturalizării satelor

de C. N. DARVARESCU

III

Incercări pentru luminarea poporului s'au făcut și în trecut. Cărțile ajungeau în sate prin mijlocirea orașelor, a târgurilor și mai ales a bâlciurilor. Erau cărți cu cuprins ușor, plăcut, cari interesau pe săteni. Unele erau religioase, altele lumești. Printre cele dintâi, sunt vrednice de amintit: „Epistolia Maicii Domnului", „Călătoria Maicii Domnului la iad", „Visul Maicii Domnului", „Minunile Sfântului Sisoe", „Legenda Sfintei Vineri", „Apocalipsul apostolului Petru", „Sfântul Vasilie cel Nou", iar printre cărți lumești: Abecedare, (mai ales în Ardeal) scrise sub influența cărții lui Comenius: „Orbis pictus", cărți „de bune moravuri", „Floarea darurilor", copiată la anul 1680 impreună cu „Alixândria" de pe manuscrise mai vechi de către Popa Ion Sâm Petru, „Halimaua", tradusă odată de Ion Gherasim Gorjan și altădată de Ioan Barac, „Dracul și femeia", de la care s'a inspirat poate Caragiale, când a scris nuvela „Chir Ianulea", „Genoveva", tradusă de Gr. Pleșoianu, „Varlaam și Ioasaf", a cărui prima redacțiune a fost făcute de Udrește Năsturel, „Archir și Anadam", „Istoria prea frumosului Archir și a prea frumoasei Elena", almanachuri, calendare, cărți de vise, cărți de zodii și de haiduci. Multe din aceste lucrări se găsesc și astăzi, păstrate cu sfințenie din tată în fiu și se citesc cu evlavie de unii săteni. Cititori pentru ele, se găseau destul și în vremurile de demult. Ba le citeau și ciobanii de pe la stâni, după cum ne spune Heliade Rădulescu în „Dispozițiile și încercările mele de poezie": ...„Mai un an am fost slobod și nu-mi petreceam vremea decât la o stână de oi, unde ciobanii aveau felurimi de cărți. Intr'o vară, citii cu ei impreună Poarta Pocăinței, Epistolia ce a căzut din cer, Viața Sfântului Alexe, omul lui Dumnezeu, scrisă de mână, Viața părintelui Macarie, Avestița, fata Satanei, Pogorârea Maicii Domnului la iad și alte vieți ale sfinților...". După cum se vede din citatul acesta, cărțile de pe acele vremuri isbutiseră să se apropie de sufletul sătenilor. Ce bine ar fi ca și astăzi ciobanii noștri, între un cântec de dor și o doină de jale să citească o istorioară ori o cărticică despre creșterea și îngrijirea oilor, ce bine ar fi dacă plugarul, pe lângă traista cu merinde, și-ar lua la ogor și o cărticică cu sfaturi folositoare! Dar în afară de această literatură, mai toată pentru oamenii în vârstă, a existat și preocuparea de a se creia o literatură pentru copii și tineret. Ca o urmare a acestei preocupări au apărut: „Canarul", „Copilul pierdut și licuricul", impreună cu o bună parte din scrierile și traducerile lui Gr. Pleșoianu și I. M. Răureanu, acesta de pe urmă îngrijind și de scoaterea unei biblioteci — cu cărți foarte potrivite tineretului — numită „Biblioteca de lectură pentru junimea de ambe-sexe". In această ordine de idei e vrednică de amintit și biblioteca lui Negulici. Ceva mai târziu, în timpurile mai noui, numărul cărților pentru copii și tineret s'a mărit mereu, ba au fost tipărite și reviste, cum au fost bunăoară: „Amicul copiilor", „Foaia copiilor", „Gazeta copiilor", ori „Amicul tinerimii", „Comoara tinerimii", etc. Nici educația în familie n'a fost neglijată, tipărindu-se și pentru aceasta cărți sau reviste, cum au fost: „Mama și copilul", revistă condusă de Maria Rosetti, „Amicul familiei", „Biblioteca familiei", etc.

Dar încercările, din trecut, au fost aproape exclusiv opera inițiativei particulare. In afară de obligativitatea învățământului primar, oficialitatea a contribuit foarte puțin la luminarea masselor. Dovada ne-o face faptul că până la 1898 ridicarea satelor era în grija prefecților, zapciilor și primarilor, printre aceștia de pe urmă, găsindu-se unii aproape cu totul analfabeți, neputând decât să se iscălească. Această imprejurare l-a făcut poate pe Haret să scrie, pe când era ministru, într'unul din raporturile sale către regele Carol: „Pentru a lucra asupra mulțimii, nu sunt indeajuns numai mijloacele administrative. Trebuie ca toți aceia, cari au putința, să contribuie la ridicarea poporului prin concursul muncii lor. Corpul didactic, prin cultura lui, e chemat în prima linie la această operă". Astfel că, odată cu Haret, a început și oficialitatea să contribuiască din ce în ce mai mult la munca pentru deșteptarea sătenilor. Prin stăruința lui, prin felul cum a știut să le câștige dragostea și să entuziasmeze pe învățători și pe preoți, a isbutit Haret — prin aceștia — să ridice, în scurtă vreme, starea socială, culturală și mai ales economică a sătenilor noștri. Pentru luminarea poporului, a stăruit să se înființeze bibliotecile: „Albina" și „Steaua" și a numit comisiuni, cari să se ocupe cu alegerea tipăriturilor potrivite înțelegerii tuturor, tipărituri cari erau trimise și recomandate bibliotecilor sătești. Tot el a instituit și premii acelor săteni, cari — în timp de un an — cercetau cele mai multe cărți, după cum, tot lui i se datoresc și cursurile de seară ce se țineau de învățători cu adulții. Cât timp a fost Haret ministru, cărțile ce compuneau bibliotecile, erau alese cu mai multă grije, dar mai apoi, au început să se trimită la sate toate vechiturile rămase nevândute prin edituri, încât se puteau găsi la bibliotecile populare cărți de specialitate pentru ingineri, doctori sau avocați, statistici de-ale populației ori de-ale vitelor, dări de seamă de-ale societăților — chiar și de tramvaie — romane sentimentale, traduse mai ales din franțuzește, cărți cu foile netăiate, necitite nici chiar de învățător.

După război, s'au schimbat însă lucrurile. Nevoia de cât mai multă lumină — simțită mai adânc decât oricând — a făcut ca atât Statul, cât și inițiativa particulară, să dea o mai mare atențiune acestei chestiuni. Statul — prin Casa Școalelor și a Culturii Poporului — a trimis la sate un mare număr de biblioteci, alcătuite din cărți mai potrivite minții sătenilor, de cât cele din trecut. Inițiativa particulară, — reprezentată prin fundația „Principele Carol", (devenită azi „Regele Mihai") care a îmbrățișat cu un plan de lucru vast și variat întreaga problemă a ridicării culturale a țării, prin „Astra" de la Sibiu, prin „Liga culturală", înființată la 1894 de d. prof. Iorga, prin „Casele Naționale", intemeiate din inițiativa d-lui general Manolescu, cât și prin alte societăți culturale și religioase — a venit să ajute la cât mai grabnica culturalizare a neamului.

Datorită Statului și inițiativei particulare, au luat ființă pe întinsul pământului țării, mii și mii de biblioteci, ale căror cărți, totuși, nu se citesc decât pe unele locuri și în mică măsură. Și doar cărțile acestea sunt — în marea lor majoritate — alese cu grije. In privința aceasta, atât Statul, cât mai ales fundația „Principele Carol", au făcut tot ce le-a stat în putință. Aceasta de pe urmă a întocmit liste de cărți pe categorii și a îngrijit ca ele să fie cât mai potrivite nevoilor și priceperii sătenilor; a înființat cămine culturale pe la periferiile orașelor și'n multe sate și a trimis pe unele locuri conferențiari să le vorbească mulțimilor despre binefacerile cărții. Celelalte instituțiuni, societăți și cercuri culturale sau religioase, și-au dat deasemenea toată osteneala pentru aceasta: au trimis pe la sate broșuri bine alese și ieftine, cum au fost acelea din biblioteca „Ia și citește", condusă — dacă nu mă înșel — de părintele Runceanu, ori ca cele cunoscute sub denumirea „Sfaturi folositoare", cari apar sub îngrijirea d-lui prof I. Simionescu. Au fost trimise deasemenea calendare, cuprinzând fel de fel de îndrumări pentru plugari, meseriași, etc. și au făcut apel la învățători, la preoți și la organele administrative ca să-i ajute în munca lor — și totuși rezultatele nu sunt corespunzătoare nici muncii depuse nici sacrificiilor făcute.

(Va urma)

Paturi de Fer
Paturi de Bronz
Paturi de Copii
găsiți la
Fabrica de Mobile
Sulman Marcus
68 Str. Sfți Apostoli 68

ANTINEVRALGIC

Dr. NANU MUSCEL

singurul remediu contra gripei, migrenei, nevralgii, etc.
Luați numai în cutii originale conținând 2 buline și cu semnătura doctorului
Se găsesc de vânzare la farmacii și droguerii

Ancheta contra poliția.ului din Orșova

ORȘOVA, 10. — D. Ciupe, subprefect din Lugoj a sosit în localitate pentru a ancheta abuzurile și neregulile poliția.ului Copăceanu.

Poliția.ul Copăceanu s'a remarcat și ca un desăvârșit terorist în timpul regimului liberal.

Fapte din Capitală

Incendiile de azi noapte

IN PRELUNGIREA DOAMNA GHICA

Un alt incendiu a isbucnit în prelungirea Doamna Ghica, la ora 10 și jumătate seara.

Focul a fost observat la grajdul lui Nicolae Pripiei și s'a întins cu repeziciune la locuința lui.

Până la sosirea pompierilor a mai luat foc casa unui lucrător de rame.

După o muncă de 2 ore focul a fost stins.

Au ars grajdul și locuința lui Pripiei iș casa lucrătorului de rame.

IN COMUNA PRINCIPELE NICOLAE

Al treilea incendiu a fost în comuna Principele Nicolae, în str. Petrescu al 14-lea.

Focul a distrus 2 case construite din paianță și un grajd în care se afla un cal.

Focul a fost stins de postul „Central" de pompieri.

A murit în stradă

În dreptul casei cu nr. 41, din B-dul Carol a fost găsită în nesimțire o necunoscută în etate de 35-4 ani, care după câteva minute a murit.

Spânzurat

Ion Sarosi, ajutor de bucătar la vagon fits, a fost găsit spânzurat de supertul unui vagon de bagaj de clasa III-a.

Cadavrul a fost dus la morgă.

Incercare de sinucidere

Maria Rădulescu, din str. Dobrița 5, certându-se cu concubinul ei a încercat să se sinucidă, luând o soluție unde a disolvat soricioaică.

A fost dusă la spitalul Colentina.

Lucrătorul Grigore M. Trușcă, de 27 ani a venit aseară în camera paznicului Nicas Ludovic, ca să se încălzească.

Pe când paznicul încărca pușca cu alice, arma a luat foc și alicele au perforat abdomenul lui Grigorie M. Trușcă.

In stare disperată victima a fost dusă la spitalul Colțea.

Pasnicul a fost arestat.

Accident

Ștefan Ionescu, din str. Elena Cluceresa 121, lucrător la atelierele căilor ferate Griviția a fost rănit în timpul lucrului. O ladă cu materiale i-a căzut peste piciorul stâng, fracturându-i-l.

A fost dus la spitalul Brâncovenesc.

Moarte subită

Bătrânul Costache Vătafu din comuna Ciocănești venit pentru un proces în palatul de justiție, a încetat subit din viață în closetul din subsolul palatului.

Autopsia făcută cadavrului a dovedit că moartea se datorește unui acces de tord, de care suferia bătrânul.

Crimă din imprudență

O crimă din imprudență s'a întâmplat seară la fabrica de asfalt „Bipo" din șoseaua Iancului 57

In strada Toamnei

Aseară la ora 7 și 30 a isbucnit un incendiu în str. Toamnei 61, la proprietatea d-lui colonel Niculae Dobrian.

Focul a distrus mobilierul dormitorului lui Antonie A. Mazalini, funcționar la societatea Asigurarea Românească.

Postul „Central" de pompieri a stins focul.

Eliberarea pașapoartelor pentru minore

CLUJ. — O măsură bună este cuprinsă în ordonanța ministerului de interne trimisă prefecturii poliției Cluj, prin care se prevede o situație specială pentru eliberarea pașapoartelor pe seama fetelor minore.

Prin această ordonanță ținându se seamă că în timpul din urmă vânzătorii de carne vie exercită un trafic neomenos aproape pe întreg teritoriul țării, i se atrage atenția poliției să nu elibereze pașaport solicitatoarelor minore, de câtă lupă ce vor dovedi autorizația părinților sau tutorilor, prezentând pe unul dintre aceștia pentru prezentarea pașaportului.

Ce este cu subvenționarea școlilor confesionale minoritare?

Lămuririle d-lui Augustin Caliani, directorul general al învățământului particular

D. Augustin Caliani, directorul general al învățământului particular, în urma articolului nostru Guvernul și subvenționarea școlilor confesionale minoritare, ne-a trimis urmatoarele lamuriri:

„Nu am făcut și nu fac declarații politice. Cele comunicate de „Az Est" se reduc la simple reflecțiuni, ce le-am făcut în urma comunicărilor corespondentului acestui ziar.

Anume corespondentul acestui ziar zilele trecute mi-a adus la cunoștință, că presa maghiară va porni o campanie în contra guvernului, și special în contra Ministerului Instrucțiunii pe chestia subvenționării școlilor confesionale minoritare.

Eu am răspuns că o astfel de campanie ar fi și neloială și nesinceră: neloială, întrucât se cunosc bunele intenții, de care este animat guvernul actual față de doleanțele juste ale minorităților; nesinceră, întrucât se cunosc greutățile financiare extraordinare, cu care se luptă actualul guvern și pe urma cărora au de suferit în primul rând chiar instituțiile Statului.

In ce privește subvenționarea școlilor minoritare confesionale am spus că în urma situației grele financiare a Statului sigur că nu se poate și nu poate fi vorba în actualul buget de subvenția acestor școli.

Iar în ce privește viitorul (adică anul sau anii viitori) întrucât ar fi posibilă subvenționarea acestor școli acestei subvenționări ar trebui să-i precedeze o triare serioasă a școlilor minoritare existente du pe anumite criterii (viabilitate, necesitate culturală, socială și altele).

Acestea au fost reflecțiunile mele la comunicarea, ce mi-a făcut-o corespondentul ziarului „Brassói Lapok".

Nu am avut prilejul să citesc în original declarațiile ce mi s'au atribuit în „Brassói Lapok", regret însă că ele au fost în așa fel redate încât pe drept cuvânt au putut să provoace reflecțiile apărute în ziarul „Curentul".

Asaltarea ministerului cultelor

Zilnic sosesc la ministerul de culte numeroase cereri din partea sătenilor și preoților din nordul Moldovei, care solicită revenirea la vechea pascalie.

Aproape toate comunele din județele Fălticeni și Neamț au trimis asemenea petiții.

Ele au fost trimise mitropolitului Pimen al Moldovei.

Această chestiune după cum suntem informați, preocupă în de aproape guvernul și se dă ca sigur că se va interveni la forurile bisericești ca să se găsească o formulă tranzacțională.

In acest senz suntem precis informați că d. ministru al cultelor Vlad, va solicita o audiență Inaltului Patriarh-Regent, pentru a-i cere avizul în calitatea sa de Patriarh al Bisericii noastre ortodoxe.

Cronica științifică

Ce-a adus anul 1928 în dublul domeniu al telegrafiei și al televiziunei

In primul: rezultate remarcabile. In al doilea: rezultate insuficiente și imperfecte cu elementele actuale

In 1880, frații Curie, studiind fenomenele „pyroelectricității", adică fenomene de dsvoltare a electricității în anumite cristale cărora li se face să varieze temperatura, descoperiră că aceleași cristale, supuse unei variațiuni de presiune, degajază electricitate.

Grație acestor descoperiri se datoresc frumoasele lucrări ale lui Laugevain și ale lui Cady-Laugevain, de exemplu, cari utilizară proprietatea cuartului piezoelectric pentru a stabili aparatele lor de sondaj sub-marine prin „ultrason".

Or, un fizician specializat în aceste chestiuni, d-l Edgar Tawil, a descoperit că electricitatea poate să se degajeze dintr'un cilindru de cuarț nu numai prin încălzire și presiune, ci încă prin „torsiunea" cristalului.

Tlectricitatea degajată astfel prin torsiunea cuarțului diferă de electricitatea degajată prin presiune sau prin încălzire.

Această descoperire, adăogându-se acelora a fraților Curie, le completează în mod fericit și va contribui la cunoașterea mai aprofundată a structurei moleculare a cristalelor.

Rezultatele lucrărilor d-lui Tawil fură comunicate Academiei de științe la 3 Dec. de către d-l Ch Fabry, director al institutului de optică, membru al institutului.

Va da loc de sigur la aplicațiuni interesante în domeniul „televiziunei".

Bilanțul anului 1928

Iată ce declară d-l Tawil în privința noilor perfecțiuni aduse problemei transmisiunei imaginilor la distanță și „televiziunei"

„Anul 1928 a fost fecund în privința transmiterei imaginilor de distanță. Problema televiziunei rămâne însă în întregime. Cu toate acestea se văd apărând în Franța fotografii streine, mai ales americane, cari pretind să reprezinte experiențe de radiodifuziune perfecte de scene animate.

Televiziunea în străinătate

„Anul care s'a terminat a adus în streinătate descoperiri pe cari noi le ignorăm aici? Niciuna. Viziunea animată la distanță, dacă era într'adevăr realizată, trebuia să ne furnizeze o imagine clară. Or, actualmente nici un aparat cunoscut nu permite de a da în televiziune rezultatul acesta dorit.

Aparatele cu care s'a procedat în America permit, este drept, de a obține transmisiunea unei imagini, dar o imagine grosieră, amuzantă, dar foarte imperfectă.

Trebue de recunoscut, dealtfel, că cinematografiul la început deși imperfect, era perfecționabil pentrucă aparatele actuale nu diferă, de cât prin detalii, de aparatul primitiv prezentat acum 30 de ani de Lumière.

Din contra aparatele de televiziune actuale sunt încă în pelioada rudimentară, și ele nu sunt susceptibile de perfecționare.

In domeniul televiziunei 15 inventatori au pus la punct aparate susceptibile de a transmite o imagine anumită, dar fără urmare.

Datele problemei

„Pentru a fi „accesibilă" ar trebui să se descopere o imagine în 15.000 de puncte. Ori în realitate aparatele existente nu descompun imaginea de cât în trei sau patru mii de puncte.

Vedeți deci că forțamente rezultatul rămâne imperfect.

Pe deaita parte, cere o punere a punct continuă din cauza defectului synecronismic al aparatelor în corespondență.

Celula foto-electrică

„Explorațiunea imaginei se face prin mijlocul unei celule foto-electrice, celulă de potasiu sau de alto corp analog Suntem deci la același punct ca și în materie de telefotografie.

O fascicolă luminoasă foarte îngustă se plimbă pe obiectul a cărui imagine trebue să fie transmisă, tradusă în variațiuni electrice după procedeul telefotografiei, albul, negrul și gama gri a imaginei. Iată principiul de emisie a televiziunei astfel cum a fost realizată în Statele Unite. Intreaga imagine de transmis trebue să fie spălată de fascicola luminoasă într'o șasesprezece zecime de secundă, limită de percepere a ochiului nostru.

Receptorul este constituit de către un tub în formă de spirală care comportă tot atâția electrozi ca și elementele de transmis ale imaginei.

Acești electrozi sunt legați de un comutator turnant. După cum electrozii primesc sau nu curent, tubul se luminează sau rămâne obscur într'o zonă delimitată de împrăștierea electrozilor.

Oricât de strânsă ar fi spirala, oricât de numeroși ar fi electrozii, se înțelege imediat că imagina transmisă va avea „găuri" care o vor împiedica de a fi destul de reliefată.

Mediocrele rezultate obținute dau cu toate acestea satisfacție publicului după cum i-a dat și cinematografiul acum 30 de ani.

Ameliorând utilajul ce posedăm nu vom ajunge niciodată la ceva interesant.

De fapt inventatorii n'au imaginat nimic nou. Ei dibuesc în loc reluând și modificând ideile emise de Carey la 1875; Leblanc 1880, Nipkow 1884, Rosing 1907 etc. etc.

Bell Telephone Cy a demonstrat că unul din aceste procedeuri era susceptibil de a furniza o soluție puțin elegantă și din punct de vedere practic al „telecinescopiei".

Aparatul ideal

Ceeace lipsește sunt modulatorii simpli, fără inerție și foarte sensibili, modulatori de curent și modulatorii de lumină. Lipsește deasemenea aparatul care să descompue imaginea în elementele cari vor înlocui discurile, comutatorii mecanici, într'un cuvânt tot mecanismul complicat de care ne servim acum.

Posibilitățile

„Este posibil ca 1929 să vadă născându-se acest aparat? Aceasta nu este deloc probabil.

Ceeace este posibil, este ca noi să aflăm, de ex., în cursul noului an, că un procedeu utilizând un modulator de lumină tot atât de elegant ca și celula Kerr, ne apropie de soluția ideală; dar va trebui fără îndoială mai mult de un an pentru a realiza punerea la punct.

„Pentru a obține „telecinescopie" reală, integrală, practică, ar trebui presupus că s'a făcut abstracție de tot ce s'a imaginat până acum și că s'a ajuns să se găsească ceva cu totul diferit.

Cred că ar fi imprudent de a socoti că anul care începe ne va aduce soluția complectă a acestei probleme.

„Banul dat pentru școala românească este un cui bătut în coșciugul neamului unguresc"

Un caz tipic de administrație românească la frontiera de vest

ZALAU. — Azi s'a prezentat la prefectura din Sălaj, o delegațiune numeroasă, compusă din reprezentanții comunelor Pășul, Reghea, Păgăluța, Păgaia, Bolan, comune pur românești, așezate abia la 20 km. dela frontiera noastră cu Ungaria cu o jalbă împotriva notarului Sebestény Vince, de origină ungur, care însă a fost tolerat în slujbă de către autoritățile noastre de stat, prea îngăduitoare uneori.

Jalba iese din rândurile obișnuite ale plângerilor de ordin administrativ. Ea aruncă o lumină foarte tristă asupra vieții satelor noastre românești ajunse sub chiverniseala unor minoritari de o temeritate îngrozitoare. Locuitorii din satele amintite, se plâng că la ei încă a sosit Romania-Mare. Nu-i supără pe ei faptul că, d-l notar a plătit din banii comunelor impozitele unor mari proprietari unguri, nu-i doare că i-a încasat dublu cu taxele de pășunat, nu le pasă ca pământurile rezerve de stat, le a luat în arendă d-l notar și încă vreo douăzeci de acuze, toate foarte grave. Românul, toate acestea le iartă, căci s'a învățat a răbda multe într'o mie de ani Nu poate să ierte însă crima împotriva Neamului. D-l notar a primit să fie ales în comitetul școalei confesiunei reformate, susținută de către o mână de unguri din Pășul în această calitate, deși de drept este casierul școalei de stat, a îndemnat populația minoritară, să nu contribuie cu nimic la susținerea școlii statului român, deoarece se afirmă, că a spus: *„tot banul dat pentru școala românească este un cui bătut în coșciugul neamului unguresc".* Atâta îndrăzneala, atâta lipsă de simț al realității, de sine înțeles, a jignit adânc sentimenetele populațiunii din întregul județ.

D-l prefect Aciu a luat imediat măsura ca notarul să plece din comună. Deasemenea d-sa a instituit o anchetă în urma căreia se speră că notarul va fi eliminat din slujbă.

La tribunalul Oradia a ars și dosarul de escrocherie al Băncii Hermes

ORADEA, 10. — Am relatat că la tribunalul din localitate făptuitori necunoscuți au dat foc la 15 dosare. Făcându-se cercetări, s'a constatat că toate dosarele urmau să fie judecate în cursul acestei luni.

Între dosarele ce s'au ars se află și dosarul de escrocherii al băncii *„Hermes"* din localitate. Banca „Hermes" a escrocat o mulțime de oameni nevoiași, muncitori, servitori și țărani ce și au depus micile lor economii spre fructificare la bancă, căci banca „Hermes" vâna mai ales după micile economii ale oamenilor nevoiași.

Unul din directorii băncii a fugit din țară Celalalt individ Ioan Schwartz, a fost arestat de parchet. Ioan Schwartz a aruncat vina falimentului băncii asupra colitului său fugit.

După un arest preventiv de mai multe luni directorul de bancă Ioan Schwartz a fost pus în libertate. Cercetările însă au continuat, judecătorul de instrucție ridicând în fața sa numeroși martori.

Procesul acestei bănci urma să se judece la mijlocul acestei luni.

Reconstituirea dosarului băncii *„Hermes"* va fi foarte anevoioasă dacă nu chiar imposibilă.

Procesul fixat se va amâna.

Organele anchetatoare cercetează, în ce măsură individul Ioan Schwartz, pus în libertate, este amestecat în distrugerea dosarelor.

Tribunalele militare

Martori amendați

La secția I a consiliului de războ, corpul II armată, urma să fie judecat eri procesul plutonierului de rezervă Vasile D-tru din reg. 2 grăniceri, acuzat de necredință în administrație.

Din cauza neprezentării martorilor, cari au fost amendați cu câte 2000 lei și li s'au lansat mandate de aducere, procesul a fost amânat.

Acelaș lucru s'a întâmplat și cu martorii sold. Bălan Gh. din 2 grăniceri, care urma să fie judecat pentru dezertare. Neprezentându-se au fost amendați cu câte 500 lei și li s'au lansat mandate de aducere la viitoarea înfățișare a procesului amânat din cauza lor.

Dezertare la inamic

Soldații Stanciu Gheorghe și Goangă N-lae din reg 23 inf., dezertori la inamic în anul 1917, au fost judecați eri și condamnați în prezență, la 5 ani muncă silnică, pentru crima săvârșită.

Caporal hoț

Tăbăcaru Gh. caporal în atelierul de confecțiuni al armatei, a fost condamnat de secția II-a a consiliului, la 15 zile închisoare, pentru falș și furt

Dezertări

Caporalul Mosici Petre, din pirotehnia armatei, a fost condamnat pentru dezertare la 1 an închisoare.

Tot la 1 an închisoare a mai fost condamnat sold. Vlase Tudor, din batalionul tren. al M. R. pentru dezertare.

Situația generală a epidemiilor

După ultimele date statistice dela ministerul sănătății situația generală a epidemiilor e următoarea: (cifrele din paranteză arată situația precedentă).

In țară: 47 (37) tifos exantematic 2472 (2685) scarlatină, 114 (128) angină difterică, 238 (317) febră tifoidă 3118 (3035) tuse convulsivă și 28 (33) cazuri de paralizie la copii.

In Capitală: 286 cazuri de scarlatină, 20 angină difterică, 21 febră tifoidă și 13 cazuri de erizipel.

Informațiuni

ABONAMENTE la Curentul

Lei 700 pe an
„ 350 „ 6 luni
„ 200 „ 3 „
Pentru Bănci, instituțiuni și Administrații Publice 1000 lei anual
Pentru străinătate: Lei 1.000 un an; Lei 850 pe 6 luni; Lei 500 pe 3 luni
Abonamente e begin la 1 și 15 ale fiecărei luni

Consiliul județean al județului Argeș a fost dizolvat de către ministerul de interne.

Ministerul afacerilor străine a autorizat introducerea și răspândirea în țară a ziarului „AZ Est" din Budapesta.

UNIVERSITARE

D. dr. Vladimir Buțureanu a fost numit docent de chirurgie la facultatea de medicină din Iași.

D. dr. Victor Etingher a fost numit asistent la institutul de igienă de la facultatea de medicină din București.

D. dr. C. Leonte a fost numit conferențiar de chirurgie la facultatea de medicină din București.

Ministrul instrucțiunei a apropat ținerea următoarelor examene de docență: în specialitate dr. român la facultatea de drept din București, cerut de d-l S. Crătunescu; în specialitatea drept civil la aceiași facultate, cerut de d. I. Rosetti-Bălănescu; în specialitatea istoria dreptului românesc la aceiași facultate, cerut de d I. D. Condurachi; un examen de docență în specialitatea chimie-fizică avut de consiliul profesoral al facultății de științe din București.

Licențiaților facultății de drept, cari au obținut gradul în sesiunea de Octombrie 1928, li se aduce la cunoștință că diplomele respective s'au format și se liberează dela secretariatul universității, cu începere din ziua de 8 Ianuarie 1928 Certificatele trebuesc predate la rectorat pentru ridicarea diplomelor corespunzătoare.

Inscrierile la examenile de licență și doctorat pentru sesiunea Ianuarie 1929 la facultatea de drept din București au început pe ziua de 10 Ianuarie și continuă până la 15 Ianuarie inclusiv.

Examenile vor începe la 25 Ianuarie.

D. docent dr. C. Radoslav începe cursul asupra boalelor nutriției Luni 14 c., la spitalul Filantropia.

ȘCOLARE

S'a desființat școala elementară de meserii din com. Dragodănești, jud Dâmbovița.

D-l C. Hobatin a fost numit diriginte al școalei de meserii din Pietrari Dâmbovița.

Preotul Roșescu a fost numit director la școala normală de băeți din R.-Sărat

Teatrul Regina Maria
Joi 17 Ianuarie 1929
PENTRU PRIMA OARA
Aventura d-lui Dorjan
Comedie în 3 acte de domnii N. VLADOIANU și VICTOR RODAN
In rolul principal D. V. MAXIMILIAN
Biletele s'au pus în vânzare la cassa teatrului

Direcțiunea seminarului pedagogic universitar „Titu Maiorescu" din București anunță pe elevii pregătiți în particular pentru clasa III de liceu cari au întrerupt școlaritatea mai mult de 2 ani că trebue să se prezinte la cancelaria școalei Sâmbătă 14 Ianuarie cr., orele 8—12, spre a li se da informațiuni cu privire la examenul sumar de clasa II pe care trebue să-l treacă înaintea examenului primordial de clasa treia, adică înainte de 25 Ianuarie.

DIVERSE

D. general Cihoschi, ministru de război, a lucrat eri dimineață cu Inalta Regență.

D-RUL CONSTANTINIU, complect restabilit, a reluat consultul pentru bolile de inimă dela 3—5 str. Berthelot 21.

D-l Ovid Brădescu a fost numit membru în comitetul de lectură, iar d-nii D. Moruzan și Al. Economu, membrii în consiliul de administrație al Teatrului Național Chișinău.

D-l Ion Vâlcoveanu, inginer agronom a fost însărcinat cu conducerea consilieratului agricol al județului Vaslui fiind numit consilier agricol pe ziua de 1 Ianuarie 1929.

Centrala Băncilor populare a dat tuturor băncilor populare, instrucțiuni în vederea încheierii bilanțurilor anului expirat și le-a trimis câte un formular de bilanț tip și chestionar de informațiuni statistice. Centrala constată cu acest prilej că indeobște portofoliile băncilor populare sunt în ordine și în cea mai mare parte cu scaadențele la curent, dacă pe alocuri se mai găsesc creanțe expirate, mai ales în regiunile cari au fost bântuite de secetă, Centrala a recomandat amdinistrațiilor respective să înscrie în conturi deosebite în pasivul bilanțurilor, dobânzile datorate și să nu le conteze ca beneficii decât din momentul încasării.

Prin aceasta Centrala caută să impună alegerea de beneficii reale care să fie avute în vedere la repartizarea de dividente.

Examenul care urma să se țină la ministerul sănătății la 15 Ianuarie, pentru concesiuni de farmacii s'a amânat pentru o dată care va fi anunțată din timp.

Restaurant Grand-Hotel du Boulevard. Dejun Fix 100 lei 2 feluri pe alese, Dessert și cafea

Comitetul central și de direcție al breslelor și corporațiilor, împreună cu delegații asociației generale a micilor industriași din Capitală s'au întrunit la sediul corporațiunilor din str. Știrbei Vodă redactând un memoriu prin care arată guvernului doleanțele clasei meseriașilor.

Liga Chiriașilor anunță pe chiriașii Capitalei și în special pe acei ce stau în baza legei de prelungire care nu au dat până azi declarația statistică la circumscripția respectivă, să facă cel mai târziu până la 15 Ianuarie 1929, până când s'a dat ultimul termen de către d. Gr. Iunian ministrul justiției.

D. avocat B. Magder, președintele „Ligii Chiriașilor", a fost invitat la d. E. C. Decusară, directorul general al statisticei, din ministerul de justiție, stabilind împreună normele după cari urmează să se facă totalizarea recensământului chiriașilor.

Eri s'a întrunit în saloanele sediului din str. Carol 39, comitetul de direcție al blocului comercial, și industrial. S'au desbătut chestiunea participării organizației la alegerile care vor avea loc la Camera de comerț și industrie în ziua de 27 Februarie, precum și chestiunea impozitelor și a legei speculei.

Dr. Felician Elias
Fost intern de Spital
Specialist din Berlin
Boli Sexuale
GENITO-URINARE
(Femei și Bărbați)
Piele și Sifilis
Consultațiuni: 11—2 și 5—9 seara
STRADA ACADEMIEI No. 1 bis
(alături de Hotel Esplanade-Bristol)

Pensionarii casei munci C. F. R. la întrunire la 13 Ianuarie 1929 ora 8 dim. în localul Bucur Ciobani, bul. Crângași No. 1.

Se aduce la cunoștința generală că accesul publicului la Camera de comerț și industrie din București, este permis în fiecare zi de lucru între orele 10—13.

Vineri 11 Ianuarie, la orele 9 seara, are loc în București a 3-a ședință a Comitetului Central al societății de educație și cultură națională *„Avântul"*. Adunarea cu toți *„Avântenii"* din Capitală se va anunța la timp.

D-l D. E. Petrescu, secretar general al municipiului Cralova a fost delegat a îndeplini funcțiunea de inspector general administrativ.

Ministerul Cultelor și Artelor aduce la cunoștința candidaților înscriși pentru examenul de ocuparea posturilor vacante de impiegați cl. II să se prezinte la minister serviciul Registraturii și Arhivelor — spre a-și ridica actele.

Asociația internilor și foștilor interni de spitale va ține ședință de comunicări Vineri 11 Ianuarie 1929, ora 9 seara în amfiteatrul oftalmologic al spitalului Colțea. Vor comunica:

Dr. M. Illescu și C. Nelepcu: Un caz de hernie strangulată.

D-ri St. Drăgănescu, Stoanescu și intern G. Dinischiotu: Un caz de intoxicație acută cu selladonă.

Dr. Gh. Buzoianu: Incontinență nocturnă de urină vindecată prin adnotomie.

Dr. D Grigoriu și interne V. Vasiliu: Mioclonii faesala și tremurături de tip parkinsonian de natură histerică.

Chestiuni administrative.

In comisiunea instituită de ministerul lucrărilor publice pentru echivalarea diplomelor de studii eliberate de școlile technice din străinătate, au fost numiți pe anul 1929 d-nii I. Balbarau și Al. Davidescu, profesori la școala politechnică din București, în locul d-lor Gr. Stratilescu și Eugen Stefănescu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Procesul Camerei de Comerţ
se amână din lipsă de acte

Eri urma să se judece la Contencios procesul intentat ministerului de comerţ de către consiliul Camerei de comerţ pentru dizolvare ilegală.

In urma cererei ministerului de comerţ, procesul s'a amânat. A doua oară pe motivul că... nu dispune de actele necesare, întrucât Camera de comerţ (condusă, după cum se ştie de acelaş d. Cerkez care, ca preşedinte al vechiului consiliu i-a cerut dizolvarea), comunică printr'o adresă ministerului că nu are încă gata aceste acte.

Cunoaştem greutăţile birocratice pe care le întâmpină orice instituţie în comunicare actelor. In acest caz însă nu poate fi vorba de aşa ceva.

Dacă ministerul de comerţ, după aproape 2 luni, nu dispune încă de aceste acte, atunci pe ce bază a dizolvat consiliul Camerei de comerţ? De asemeni, pe ce bază a cerut biroul acestei camere dizolvarea consiliului ei?

Se mai pune întrebarea: care este scopul urmărit de minister prin cererea de amânare?

Nu vedem decât unul: guvernul pregăteşte modificarea legei Camerilor de comerţ pentru a le da o structură mai potrivită reformelor economice şi financiare proectate.

Până atunci este lesne de înţeles că actuala comisie interimară a Camerei de comerţ din Capitală va fi mult mai favorabilă politicei guvernului decât vechiul consiliu.

Cum se împacă în acest caz principiul autonomiei Camerilor de comerţ enunţat de d. ministru Magearu la congresul Sfatului Negustoresc?

Va asigura viitoarea lege mai multă independenţă politică acestor instituţii?

Din alte ţări

Protocolul arbitrajului cu Sovietele

Paris 10 (Rador). — „Le Temps" publică un articol de fond examinând politica Sovietelor faţă de pactul Kellog. „Am subliniat din prima zi, — declară „Le Temps", — că un acord pe baza pactului Kellog între Rusia sovietică şi Polonia ar dobândi deplina sa valoare numai în cazul când România, aliata Poloniei, ar semna de asemenea acordul şi dacă şi toate Statele baltice ar beneficia în aceleaşi condiţiuni de imediată punere în vigoare a pactului de renunţare la războiu. Dar, sub pretextul că unele state baltice nu şi-au anunţat până acum oficial aderiunea la pactul Kellog Moscova, în ţară de Polonia, n'a făcut această propunere decât numai Lituaniei. Această procedare, dacă se ţine seama de lipsa de relaţiuni normale între Varşovia şi Kovno, nu e tocmai o garanţie apreciabilă în ochii polonezilor. „Messager Polonais" se întreabă de ce Moscova s'a adresat în special Lituaniei, cu care sovietele n'au frontieră comună, şi nu n'a adresat statelor baltice şi României. Oficiosul polon constată că acest aspect al iniţiativei lui Litvinow este întrucâtva neliniştitor. La această întrebare, răspunde presa sovietică că guvernul din Moscova are iniţiativa fermă să adreseze o propunere analoagă şi statelor baltice, de îndată ce acestea vor fi ratificat pactul Kellog şi că posibilitatea a deziunii României la un protocol de acest fel nu e de loc exclusă.

La Bucureşti se consideră, scrie „Le Temps", că propunerea făcută Poloniei de guvernul sovietic nu e lipsită de interes. Se adaugă că guvernul român vede în demersul sovietic o excelentă ocazie pentru a confirma din nou armonia şi perfecta solidaritate ce domnesc între Polonia şi România. Se poate trage concluzia deci că Varşovia şi Bucureşti vor merge până la capăt şi complect mână în mână în această chestiune. Propunerea Moscovei nu va reuşi să despartă două puteri strâns unite, ameninţate de aceleaşi pericole şi îndrumate de aceleaşi necesităţi imperioase.

Concluzia la care se opreşte „Le Temps" a următoarea: Contrapropunerea pe care o va face guvernul polon, va permite să se clarifice posibilităţile ce există în privinţa protocolului sovietic. E de dorit însă ca această contra propunere să închidă cu grijă poarta oricărei surprize supărătoare şi oricărei aventuri.

NOTA-RASPUNS A POLONIEI A FOST REDACTATA

Berlin, 10. (Rador.) — Din Varşovia se anunţă că nota-răspuns a Poloniei, la propunerea Sovietelor a fost definitiv redactată, însă ea nu va fi dată publicităţii, înainte de a fi predată guvernului sovietic.

După evenimentele din Jugoslavia

Croaţia încrezătoare în rege

Belgrad, 10 (Rador). — Nenumărate telegrame continuă să sosească la palatul regal din toate punctele ţării, exprimând Suveranului felicitări pentru hotărîrea pe care a luat-o atât de oportun. La cancelaria palatului regal s'a primit dela 77 asociaţiuni culturale, naţionale, umanitare şi sportive din Voivodina telegrame călduroase prin care se aclamă noul regim. Un număr considerabil de telegrame a sosit de asemenea din aproape toate localităţile din Serbia meridională, arătând că decizia Suveranului şi stabilirea noului guvern au fost primite cu foarte vie satisfacţie. In diferite oraşe din Serbia de Sud au avut loc manifestaţii în cursul cărora Regele şi noul guvern au fost călduros aclamaţi.

De asemenea continuă să sosească la Palat telegrame de mulţumire din Croaţia, în număr considerabil. E de remarcat între toate, telegrama adresată Suveranului de către Benjamin Superina, fost ministru, şi împreună cu Stepan Radici, fondatorul partidului ţărănesc croat. Telegrama e redactată astfel: „Imi permit să adresez Majestăţii Voastre felicitările mele prea umile pentru actul de înaltă înţelepciune, săvârşit spre binele Statului şi naţiunei. Al Vostru credincios şi devotat. Superina."

NIMENI N'A PARASIT TARA

Belgrad 10 (Rador). — Ştirile publicate de ziarele străine, răspândite din sursă vieneză, prin care se anunţă că mai mulţi parlamentari iugoslavi ar fi părăsit în grabă ţara plecând în Ungaria cu avionul, sunt de domeniul fanteziei, şi complect lipsite de orice adevăr.

Trotki în drum spre Moscova?

TELEGRAMA PARTICULARA

Din Varşovia parvine o informaţie anunţând că agenţii siguranţei din Guépéou au reuşit să aresteze, în localitatea Ronal-Czek, un automobil în care se găsea Trotzki şi alte două persoane ce-l întovărăşeau. Ei au fost aduşi la Moscova.

Sănătatea Regelui George

Londra, 10 (Rador). — Buletinul medical publicat aseară anunţă că Regele George a petrecut o zi liniştită. Starea locală se ameliorează în mod regulat. De asemenea se constată o uşoară întremare a forţelor.

Viitorul buletin medical va fi publicat astă seară.

Ancheta dela Primăria Capitalei

După cum am anunţat d. inspector general Al. N. Ştefănescu delegat al ministerului de interne cu anchetarea activităţii consiliului comunal al Capitalei fixase pentru azi termenul de răspuns la acuzaţiunile aduse membrilor consiliului.

Neprezentându-se de cât un număr foarte mic de consilieri, d-l Al. V. Ştefănescu a acordat un nou termen până astăzi la ora 6 când vor trebui să fie depuse memoriile-răspuns — din partea membrilor vechiului consiliu.

Pe urmele banditului Cocoş

Brăila 10. — In urma unei denunţ compania de jandarmi din judeţul nostru, a format potere pentru prinderea vestitului bandit Cocoş.

După cum se crede banditul s'a refugiat prin părţile Brăilei — Coco şe banditul care a terorizat judeţul nostru de un timp încoace.

Modificarea legei minelor
Intrunirea de eri a comisiei. Expunerea d-lui V. Madgearu

Eri s'a întrunit la ministerul de industrie şi comerţ comisiunea instituită să studieze modificarea legii minelor.

Expunerea d-lui V. Madgearu

D. V. MADGEARU, ministrul industriei şi comerţului a făcut următoarea expunere:

Patru ani de aplicare a legii minelor au fost îndestulători ca să descopere greşelile de concepţie, ca şi insuficienţele şi dificultăţile ei de ordin juridic şi tehnic.

Experienţa a dovedit în primul rând că, concepţia regimului minier în spiritul naţionalismului economic agresiv, a fost o greşală, pentru că aplicarea ei n'a isbutit să creieze trustul de petrol naţional, care să înfrunte trusturile internaţionale pe piaţa mondială sau să asigure cel puţin debuşeuri sigure petrolului românesc şi pentru că ea a contribuit într'o largă măsură la îndepărtarea curentului de capital străin, fără de care nu se putea realiza opera reconstrucţiei economice şi financiare.

Nesiguranţa dreptului de proprietate al statului

Prin Constituţia din 1923 s'a introdus principiul naţionalizării subsolului, după care toate zăcămintele miniere au fost decretate proprietatea Statului. Cum principiul naţionalizărei subsolului a fost însă restrâns prin recunoaşterea drepturilor câştigate, era de aşteptat ca legea minelor să se ocupe de stabilirea cadastrului minier, menit să precizeze şi să asigure dreptul de proprietate al statului, asupra subsolului, în faţa tentativelor de uzurpare, înlesnite prin regimul consolidărilor şi validărilor. Legea minelor a menţionat cadastrul, dar în aplicarea ei timp de patru ani, nu s'a făcut nimic serios pentru consolidarea domeniului minier al statului. Rezultatul este cunoscut. Insemnate terenuri petrolifere au fost sustrase din patrimoniul statului şi numai printr'o acţiune concertată administrativă şi judiciară vor putea fi recâştigate.

Faptului acesta paradoxal, că legea minelor a cărei menire era să reglementeze valorificarea subsolului naţionalizat, nu s'a ocupat de asigurarea proprietăţii statului, i s'a adăogat că circumstanţa agravantă: lipsa totală a oricărei preocupări de a extinde domeniul petrolifer al statului, prin stimularea explorărilor, menite să descopere zăcăminte noui, care să înlocuiască, pe cele epuizate prin exploatare.

Cum s'au concesionat rezervele statului

Legea minelor din 1924, a avut ca scop imediata delimitare grabnică a unei suprafeţe de circa 500 hectare terenuri petrolifere cunoscute, constituind rezerva vizibilă a statului şi concesionarea lor în grabă, într'un chip cu totul arbitrar, fără să se fi legat concesionarea perimetrelor de exploatare de obligativitatea de a explora o suprafaţă corespunzătoare din terenurile constituind rezervele probabile ale statului.

Acum înşişi autorii legii minelor din 1924, dau alarma, că dacă se continuă acest sistem, se merge cu paşi repezi spre secătuirea rezervelor vizibile de petrol.

Este deci necesar ca prin modificările ce veţi propune, să asiguraţi în primul loc proprietatea minieră a statului de cotropirile frauduloase, iar pe de altă parte, schimbând numele de dare în concesiune, să stimulaţi explorările pe scară întinsă ca să se creeze, în mod metodic, rezerve sigure, care să poată regula mersul sigur al industriei de petrol.

Naţionalismul economic agresiv

Cum spuneam, caracterul fundamental al legii minelor a fost naţionalismul economic agresiv, concretizat în articolele 32, 33 şi 108 b, privitor la acordarea de concesiuni de exploatare. Potrivit acestor articole nu se pot acorda concesiuni decât la trei categorii de societăţi:

1. Societăţile anonime române miniere (acţiuni nominative 60 la sută,

D. VIRGIL MADGEARU

capital românesc, sau 55 la sută, pentru întreprinderile existente cari se obligă a se naţionaliza în 10 ani, doua treimi din membrii consiliului de administraţie, ai comitetului de direcţie şi dintre cenzori, precum şi preşedintele consiliului de administraţie cetăţeni români, numărul de voturi în adunări generale, limitat.

2. Societăţi anonime române cu majoritatea capitalului şi consiliului de administraţie românesc, existente la promulgarea legii şi care vor fi inserat în statute dispoziţiuni privitoare la tratamentul funcţionarilor şi muncitorilor.

3. Societăţi anonime române existente la promulgarea legii, cari nu îndeplinesc condiţiunile de mai sus, dar care are majoritatea membrilor consiliului de administraţie, comitetul de direcţie şi preşedintele români şi se obligă a se naţionaliza în termen de 10 ani dela promulgarea legii.

Trebue să menţionăm încă că legea s'a depărtat dela aceste principii naţionaliste rigide, într'un articol adhoc, art. 181 alineiatul 6, în care a prevăzut că o societate care are numai 25 la sută capital românesc, la cererea acţionarilor români, va putea câpăta chiar un perimetru în plus.

Am redat îndeajuns şaloda jul acestor prescripţiuni, ca să se recunoască caracterul lor agresiv împotriva capitalului străin, dar şi caracterul lui iluzoriu.

In fapt, întreprinderile cari pentru a se salva de pericolul lichidărilor s'au camuflat odată imediat după războiu, n'au avut de suportat decât sacrificii reduse, ca să-şi mai camufleze odată capitalul străin şi să intre în prevederile legii minelor în momentul distribuirii perimetrelor şi numa întreprinderile străine cari au refuzat asemenea procedee au fost lovite şi n'au primit nici un perimetru pentru că n'au voit să-şi substitue fictive de cetăţenie română în locul adevăraţilor posesori de acţiuni.

Iar în ce priveşte societăţile de pertol româneşti, crelate prin beneficiile legii, nominativitatea acţiunilor, în măsura în care nu poate fi eludată, s'a dovedit a fi o cămaşă de forţă în desvoltare lor.

Reintroducerea unui regim normal

In aceste condiţiuni, cred că este imperios cerut, să găsiţi mijloacele ca să înlăturăm acest regim de fals naţionalism şi să-i înlocuim prin regimul normal al societăţilor anonime şi al cooperativelor miniere prevăzute în legiuirile ordinare.

Distribuirea perimetrelor

Ca să se elimine orice posibilităţi de arbitrar în distribuirea perimetrelor este necesar a se stabili o serie de norme obiective, care să împiedice favorizarea unor societăţi în detrimentul altora egal îndreptăţite, potrivit capacităţii lor tehnice şi financiare.

Totdeodată trebue să ne străduim a descoperi mijloace legale pentru a se asigura maximum de valorificare a drepturilor Statului. Pe de o parte se impune revizuirea cuantumului redevenţelor, dar mai ales a modalităţilor de constatare şi pricepere, aşa în cât statul să încaseze ceeace i se cuvine şi calitativ şi cantitativ.

Tot în legătură cu redevenţele Sattului, cred că este oportun a se face o deosebire de tratament între concesiunile directe pe terenurile cunoscute, fără lucrări de exploatare şi cele acordate în urma unor lucrări de exploatare costisitoare şi pline de risc.

Ocrotirea minierilor

Revăzând legea în părţile ei economice, este necesar s'o revedeţi şi în părţile ei sociale. Intocmite fără studii şi fără cunoaşterea prevederilor sociale din legile existente, dispoziţiile cu caracter social, menite să ocrotească munca în industria minieră n'au avut nici o urmare practică. Este deci necesar ca latura socială a legii minelor să fie studiată din nou, şi să fie pusă în acord cu legiuirile sociale şi cu instituţiile sociale existente.

Inlocuirea dispoziţiilor procedurale

In afară de greşelile de concepţii, legea minelor păcătueşte printr'o lipsă complectă de claritate şi preciziune în deosebi în dispoziţiuni cu caracter procedural.

Această lipsă de claritate o găsim mai ales în dispoziţiile privitoare la definitarea dreptului statului, ca proprietar al subsolului faţă de drepturile recunoscute câştigate de particulari prin alineatele 3, 4, 5 din art. 19 al Constituţiei adică în partea a III-a a legii, care tratează despre recunoaşterea şi validarea drepturilor câştigate.

Fapt este că aplicarea acestei părţi din lege, timp de patru ani a dat naştere la câteva mii de procese între stat şi particulari? Pe lângă aceasta, asupra unei chestiuni aşa de importante ca aceea a continuitului şi duratei drepturilor câştigate de proprietarii de terenuri bituminoase, jurisprudenţele variază dela o instanţă la alta fără ca până azi să se fi putut obţine o jurisprudenţă a Casaţiei, care să curme definitiv controversa la care dă naştere diferitele texte. Cauza acestei situaţii intolerabile, este şi în faptul că nici clasificarea fundamentală a diferitelor zăcăminte prevăzute în art. 2 din lege nu este precisă şi nu este aplicată consecvent în cuprinsul legii.

Deci una dintre preocupările de căpetenie ale d-voastră, va trebui să fie clarificarea şi precizarea textelor legii, în deosebi în partea privitoare la validarea drepturilor câştigate, dar şi în celelalte părţi ale legii, pentru ca aplicaţiunea ei să fie uşurată.

Organele de aplicare a legii

Pentru a se garanta o bună aplicare a legii trebue să se precizeze organele de aplicare şi resul fiecăruia. In primul loc Direcţiunea generală a minelor trebuie să aibă rolul de iniţiativă şi conducere a politicii miniere a Statului şi de organ de punere în valoare a bogăţiilor miniere. Institutul Geologic trebue să-şi păstreze caracterul său de institut de cercetări ştiinţifice, iar Consiliul de mine, întocmit astfel încât să reprezinte competenţa tehnică economică şi juridică şi să fie ferit de orice influenţe lăturalnice, trebue să fie organul superior de îndrumare şi coordonare, care să asiste autoritatea Ministerului de Industrie şi Comerţ, prin avize consultative.

Am dat numai câteva directive, pentru a indica senzul modificărilor şi scopul ce-l urmărim. Aveţi toată latitudinea să descoperiţi şi alte părţi ale legii ce trebue să fie moidificate. N'am vrut să intru în detalii tehnice.

Asigurarea cooperării cu străinătatea

Ceeace am ţinut să precizez este că socotim în interesul Statului şi al economiei noastre naţionale să înlocuim o politică economică naţionalistă agresivă printr'o politică economică de cooperare internaţională şi să deschidem astfel pieţele mondiale pentru petrolul românesc, asigurându-i maximum de valorificare, iar în al doilea rând am crezut de a noastră datorie să afirmăm necesitatea unui regim minier, care să garanteze maximum de valorificare drepturile Statului şi să constitue o siguranţă că rezervele miniere vor fi continuu sporite. Noi credem că în felul acesta, Statul care stăpâneşte subsolul, are în mâinile sale principalele mijloace de transport şi putinţa de a ocroti interesele consumului intern posedă toate instrumentele de apărare a intereselor naţionale.

Alegerea subcomisiunilor

După terminarea expunerii d-lui ministru V. Madgearu. Comisiunea a procedat la alegerea preşedintelui său în persoana d-lui Em. Miclescu, preşedinte la Curtea de Casaţie. După aceea Comisiunea şi-a ales din sânul său 11 subcomisiuni, care să se ocupe cu examinarea şi modificarea diferitelor părţi din Legea Minelor, după specialitate, pentru ca lucrările de modificare a Legii Minelor să poată fi terminate în cel mult trei săptămâni.

Necuviinţa primarului din Tighina
Guvernul trebue să destitue imediat pe irresponsabilul slujbaş al statului

Un fapt de o gravitate ce nu va scăpa nimănui a relevat în numărul de aseară al „Indreptării".

Zilele trecute trupa de dramă şi comedie din Msocova, care a jucat şi la Bucureşti a dat o serie de reprezentaţii şi în oraşul Tighina.

Inainte de plecarea primarului Tighiniei, doctorul Bolovitcki membru al partidului naţional-ţărănist, a ţinut să sărbătorească pe artişti printr'un banchet, la care a ţinut în ruseşte o cuvântare cu următorul conţinut:

„Iubiţi oaspeţi! Ca rus, cu suflet rusesc, în limba rusească şi în numele oraşului Bender, nu Tighina cum i se zice acum provizoriu, oraş de populaţie rusească, viu şi vă aduc cele mai vii mulţumiri pentru balsamul de artă şi cultură ce ne-aţi adus. Arta şi cultura rusească sunt superioare artei şi culturei pe care vor să ne-o impue acum. Ştiu că multora nu le place ce spun, dar mie puţin îmi pasă de aceia".

La banchet asistau prefectul şi poliţaiul oraşului.

„Cuvântarea primarului dr. Bolovitcki a făcut o penibilă impresie asupra celor prezenţi. Artoiştii din trupa dela Moscova s'au arătat profund indignaţi de spusele lui Bolovitcki, relevând că ei au fost alungaţi din Rusia şi că sunt datori cu sentimente de amiciţie şi recunoştinţă faţă de naţiunile carii primesc aşa cum au fost primiţi în România".

Nu e nici o exagerare când spunem că îndrăsneala acelui primar e rezultatul atitudinei şi propagandei cunoscută de guvern.

Nici o clipă nu mai poate fi însă funcţionar al statului român un individ care manifestă astfel de sentimente încât înşişi artiştii ruşi au terbuit să protesteze.

Guvernul nu trebue să admită nici o scuză şi să nu asculte de stăruinţele nici unui susţinător: primarul din Tighina trebue imediat îndepărtat din slujbă dacă a avut necuviinţa să ţină un astfel de limbaj.

Gerul va continua să crească
Viscol în ţară. Situaţia firelor telegrafice

Şi pe ziua de azi gerul va continua să se accentueze. In ţară viscolul a provocat pe alocuri adevărate ravagii.

Institutul meteorologic, în buletinul său de eri, confirmă că gerul va continua să crească.

Situaţia firelor telefonice şi telegrafice

La telefon au rămas întrerupte următoarele fire: Bucureşti—Fundulea; Bucureşti—Bragadiru; Alba-Iulia—Blaj; Feldioara—Braşov; Apahidia—Măcin; Siret—Cernăuţi; Murgeni—Fălciu; Bârlad—Tecuci; Nisporeni—Ciuciuteni; Călăraşi—Pârlitza; Hânceşti—Chişinău; Tighina—Bulboaca; Căuşani—Mânzari; Volintiri—Câinari; Tecuci—Galaţi; Bolgrad—Cahul; Brăila—Feteşti; Silistra—Curtbunari; Bucureşti—Constanţa şi Bucureşti—Brăila.

La telefon au rămas întrerupte firele: Dorohoi—Durabani; Murgeni—Fălciu; Bârlad—P. Turcului. Chişinău—Rezina; Comrat—Romăneşti; Chişinău—Perescina; Bălţi—Ungheni; Bălţi—Pârliza; Bucureşti—Feteşti şi Tulcea—Isaccea.

•

La telefonul central s'au înregistrat 191 deranjamente la linii aeriene; 283 la circuite în cablu şi 24 posturi telefonice interne.

Intrunirea comitetului de direcţie al partidului averescan

Luni d. a. membri comitetului de direcţie al partidului poporului au fost convocaţi la o consfătuire.

In vederea acestei consfătuiri va sosi în Capitală d. general Averescu.

Cu acest prilej se vor cere câtorva dintre membrii importanţi ai partidului despre a căror plecare s'a vorbit în timpul din urmă — să-şi lămurească situaţia

Biurourile administraţiei ziarului „Curentul" s'au mutat în str. Sărindar No. 22.

Când se va aranja târgul de mostre la Cluj

CLUJ. — Târgurile de mostre aranjate de camera de industrie şi comerţ din Cluj au avut întotdeauna succese binemeritate, mai ales că erau pregătite cu pricepere şi zel.

Anul trecut urma să se aranjeze un nou târg de mostre.

Din motive de nimic, pentrucă nu s'a putut ajunge la o înţelegere cu privire la locul instalării, târgul a fost amânat.

Anul acesta s'a reluat ideia aranjării târgului de mostre, iar pregătirile au început, urmând ca data să fie fixată pentru toamnă.

Interesul viu care se manifestă de pe acum credem că va încorona cu succes această muncă a Camerei de industrie şi comerţ.

Afacerea „Gazette du Franc"
Noi inculpaţi şi noi victime. Interogatoriul Martei Hanau

Vasta excrocherie din Franţa continuă a fi la ordinea zilei, pasionând întreaga opinie publică mondială.

Cercetările justiţiei franceze face treptat, treptat, lumină în această afacere tenebroasă şi atât de complicată, ramificată pe tot teritoriul republicei surori.

Ziarele franceze de astăzi ne aduc noi amănunte pe cari le punem la dispoziţia cititorilor noştri.

Noi inculpaţi

In urma unui articol apărut în „la Liberté", articol în care directorul, d. Aymard, susţinea că d-na Hanau poseda un carnet în care trecea numele tuturor acelora „pe cari îi strangula", adăogând că această listă conţinea numele multor parlamentari, d. Alard s'a dus imediat la „Gazette du Franc" pentru noi cercetări. Cercetările n'au dus la nici un rezultat.

In interogatorul luat d-lui Aymond, imediat după apariţia acestui articol, de către judele instructor, acesta n'a vrut să numească pe aceţ dela cari deţine informaţiile publicate.

In urma noilor investigaţii o fost inculpat de excrocherie, abuz de încredere şi complicitate, d. Charles Bertraud, fost deputat.

D. Charles Bertraud este acuzat de a fi cunoscut planurile d-nei Hanau şi ale d-lui Bloch. El împreună cu d. de Courville fondă „Gazette du Franc".

D-na Ardibert cere a fi inculpată

Judele instructor a convocat apoi la cabinetul său pe d-ra Pierre Ardibert. Dela primele cuvinte ale judecătorului, sa fi tăie vorba scurt, spunându i:

— Voiţi să mă interogaţi? In acest caz acuzaţi mă şi nu voi răspunde decât în prezenţa unui avocat.

— Fiţi satisfăcută răspunse judele instructor, vă acuz de excrocherie şi complicitate.

Interogatorul d-nei Hanau

Intovărăşită de d-nii Dominique şi Biboud, avocaţii săi, îmbrăcata în negru, celebra excroacă păşeşte calmă în cabinetul de instrucţie. Declarând că va depune o depoziţie complimentară, judele instructor v-a ripostat brusc:

— D-nă nu conduceţi dv. instrucţia, nu sunteţi peste tot „preziden!ă".

— Sunt peste tot pentru mine.

Acest amabil „debut" terminat, „prezidenta" depuse o notă complectând depoziţia ce a făcut sub formă de memoriu la 30 Decembrie trecut.

In această notă îşi manifestă mirarea de a vedea considerându se „Gazette du Franc" o excrocherie „Activul este suficient pentru a acoperi pasivul".

„Sunt acuzată, continuă ea, de excrocherie şi abuz de încredere. Tru să spun, că cu toată această acuzaţie, activul ziarului „Gazette du Franc" întrece pasivul. Dacă din întâmplare, prevederile mele asupra acestui punct nu s'ar realiza, vă declar — dat fiind măsurile conservatorii ce am luat atât pentru a evita falimentul meu, cât şi acel al companiei financiare şi fonciare şi a tuturor celorlalte afaceri în general — că voi cedă toate drpturile mele în aceste diverse patrimonii pentru a acoperi deficitul.

D-na Hanau a confirmat că cei 400.000 fr. pe cari i-a remis la sfârşitul lui Noembrie d-nei Andibert, erau destinaţi pentru a face faţă pasivului „Interpresei" şi pentru a se plăti salariile personalului.

Carnetul secret

Intrebată în privinţa carnetului pe care d-na Hanau îşi trecea numele tuturor acelora ce-i erau obligaţi, aceasta n'a făcut altceva decât să ridice din umeri.

Interogatoriul terminat, d-na Hanau prezintă un alt memoriu referitor la incidntul dintre avocatul său d. Dominique şi d. Gaston Vidal. Ea apără, cu energie, pe avocatul său.

Sinuciderea unui desenator ruinat

Am semnalat sinuciderea bruşatului Saimé şi a lui Raymond de Rouget. Ziarele franţuzeşti ne aduce vestea unei alte sinucideri. D. Paul Ruffin, desenator într'o fabrică, în vârstă de 55 ani, subscriindu-şi întreaga avere în acţiunile d-nei Hanau, văzându-se ruinat, n'a pregetat să-şi pue capăt zilelor.

Şi lista celor ce după ce şi-au pierdut averile îşi zboară creeri va continua.

D. Poincaré stăpân pe situaţie

Paris, 10. (Rador.) — Comentând situaţia politică, ziarele în unanimitate asigură că d. Poincaré va păstra puterea, neexistând îndoială asupra votului de încredere al Camerei.

Bibliotheca Universitatea "Babeş-Bolyai" Cluj

ULTIMA ORA

Experţii străini la C. F. R.

Programul de ameliorare al căilor ferate române

Ce cuprinde raportul întocmit de către d. Gaston Leverve. Relacerea căilor ferate în două tranşe. Sumele necesare acestei relaceri

Încă din timpul trecutului guvern au fost chemaţi mai mulţi experţi străini cari să studieze situaţia diferitelor servicii ale căilor ferate şi să prezinte soluţiunile cele mai potrivite pentru bunul mers al acestei instituţii.

Parte din aceşti experţi, d. Mesier şi alţii, s'au ocupat de reorganizarea contabilităţii generale a căilor ferate, atât în vederea ţinerii bunei ordine în această administraţie cât mai ales pentru constatarea randamentului sau mai bine zis a lipsei de rendement a căilor ferate.

Aceşti experţi au prezentat rapoarte în care preconizează amănunţit reorganizarea serviciilor de contabilitate şi exploatare a căilor ferate după principiile care au dus la înflorirea instituţiilor similare.

EXPERTIZA D-LUI GASTON LEVERVE

În afară de aceşti experţi guvernul român a invitat şi pe d. Gaston Leverve, comisarul puterilor aliate pe lângă căile ferate germane — ale căror venituri garantează plăţile prevăzute de planul Dawes — care a primit însărcinarea de a întocmi un plan de refacere a căilor ferate române, plan care să corespundă nevoilor reale şi imediate ale C. F. R. şi care să nu depăşească posibilităţile de care ar dispune Statul român în urma realizării împrumutului.

D. Gaston Leverve a lucrat câteva luni la întocmirea acestui raport pe care l-a predat apoi guvernului, căruia să-i servească la realizarea programului de investiţiuni căruia îi este destinată o parte din împrumut.

CE CUPRINDE RAPORTUL

Raportul d-lui Gaston Leverve intitulat „Program de ameliorare a căilor ferate române" cuprinde raportul propriu zis, tipărit pe 23 de pagini şi cinci anexe cu un total de 42 pagini.

D. Leverve face un rezumat, pe baza datelor furnizate de către organele direcţiei generale a C. F. R., a situaţiei reţelei noastre de cale ferată şi a materialului rulant.

Această situaţie este desastruoasă — constată d. Gaston Leverve — deoarece budgetele de după războiu n'au putut acoperi nici nevoile curente de întreţinere, necum să repare stricăciunile cauzate reţelei, podurilor şi materialului rulant în timpul războiului. Totuşi eforturile făcute de direcţiunea generală a căilor ferate au dat rezultate bune în raport cu mijloacele ce i-au stat la dispoziţie.

Mai departe raportul analizează cele două programe pe baza cărora d. G. Leverve îşi întemeiază consideraţiunile raportului său.

DOUA PROGRAME DE REFACERE

Cele două programe prezentate ca bază de studiu d-lui Gaston Leverve sunt:

„Programul general de ameliorare" ***elaborat de administraţia căilor ferate în anul 1927 prevăzând cheltueli de 39 miliarde lei hârtie (= 215 milioane dolari) pentru îmbunătăţirea materialului şi instalaţiunilor existente şi 42,911 miliarde lei (260 milioane dolari) reprezentând sumele necesitate de construirea de noui linii.***

Acest program, reprezentând un total de cheltueli în sumă de circa 82 miliarde lei sau 475 milioane dolari, n'a putut fi luat ca bază a lucrărilor deoarece prevede investiţiuni foarte considerabile depăşind cu mult resursele împrumutului în perspectivă. (Raportul arată că şi de-ar exista resursele care să permită realizarea acestui program, încă n'ar fi recomandabil să se facă investiţiuni atât de importante care ar greva peste măsură comptul capitalului căilor ferate române).

D. Gaston Leverve s'a oprit deci la al doilea program: ***Programul comisiunei ministeriale.***

Acest program întocmit la ministerul de comunicaţii, prevede soluţionarea nevoilor mai urgente ale căilor ferate şi însumează pentru „ameliorarea şi extensiunea instalaţiunilor şi materialelor existente", lei 10 miliarde 900 milioane şi pentru instalarea de noui linii reclamate de interese urgente lei 9 miliarde 600 milioane, deci un total de 20 miliarde cinci sute milioane lei.

SOLUŢIUNILE PRECONIZATE DE CATRE D. LEVERVE

Pe baza acestui program, căruia d. G. Leverve îi aduce diferite modificări sporind sau micşorând sumele dela unele capitole, raportul preconizează aplicarea dispoziţiilor cuprinse în el (asupra cărora vom reveni cu date de amănunt) şi propune eşalonarea cheltuelilor totale de 21 miliarde 550 milioane lei în două tranşe de către trei ani.

În prima tranşă de trei ani se vor da 5 miliarde 500 milioane pentru ameliorarea instalaţiunilor existente şi 2 miliarde lei pentru terminarea liniei Buzău-Nehoiaşi-Braşov, în total lucrări în sumă de 7.500 milioane lei.

În a doua tranşă se vor executa lucrări în valoare de 6 miliarde 450 milioane lei pentru ameliorarea instalaţiilor existente şi 7 miliarde 600 milioane lei pentru instalarea celorlalte linii noui de cale ferată, în total 14 miliarde lei.

Aceste tranşe reprezintă în dolari: prima, 45 milioane dolari; a doua 85 milioane dolari.

REINTOARCEREA D-LUI LEVERVE

D. Gaston Leverve, după ce a lipsit din ţară câtva timp, s'a reîntors în capitală eri la orele 3.55.

Venirea d-lui Leverve e pusă în legătură cu noui reduceri ce ar intenţiona să opereze actualul guvern în suma ce va afecta pentru nevoile căilor ferate din împrumut sau cu posibilitatea de a se încheia eventual un împrumut aparte pentru căile ferate.

L. Rom.

Alarma industriilor metalurgice şi miniere

Organizarea defensivei. Propaganda prin diferite mijloace

Măsurile iminente, proiectate de guvern, împotriva trusturilor metalurgice şi miniere, au produs o vie nelinişte printre industriaşi.

Uniunea industriilor metalurgice şi miniere, fixează, într'o circulară confidenţială, atitudinea ei viitoare. Se simte nevoe de apărare a industriei, faţă de atacurile din ultimul timp, în favoarea agriculturii şi consumatorului.

Uniunea metalurgică—minieră se prepară de defensivă. Propaganda va fi întreţinută prin presă, film şi fac produsele din ţară.

CE S'A INTAMPLAT?

Atragem atenţia cetitorilor noştri asupra faptului că până astăzi industria metalurgică şi minieră s'a bucurat de o situaţie privilegiată, excepţională, prin simplul fapt că se afiliase finanţei liberale. Sprijinul ei era pur politic.

Pentru întâia dată, dela războiu încoace industria metalurgică şi minieră este pusă în situaţie să facă apel la opinia publică. În acord cu U. G. I. R. (Uniunea generală a industriaşilor) ea e gata să înceapă o vie propagandă, pentru a-şi justifica legitimitatea.

Datorită în mare parte campaniei noastre în favoarea consumatorului şi griculturii, e un prim punct câştigat că industriile părăsesc metodele parazitare de până astăzi.

Industriile sunt chemate prin acea circulară să-şi dovedească legitimitatea şi să-şi apere dreptul la existenţă.

LA LUMINA ZILEI

Suntem mulţumiţi să constatăm că industriaşii metalurgici şi mineri înţeleg să părăsească în sfârşit căile lăturalnice. Renunţând la abuzul complezenţelor politice vor veni să expui doleanţele lor în forul opiniei publice.

Căci, se ştie, nimeni nu vrea distrugerea industriilor, ci îndreptarea lor. Forţate să renunţe la mijloacele puţin oneste de odinioară, industriile se vor aorganiza astfel încât să nu se mai sprijine pe exploatarea consumatorului. Iată de ce aprobăm, în totul, ideia de a se aduce în discuţie publică largă, problemele industriale.

CHESTIUNI DELICATE

Tratativele urmate, în ultimul timp, de C. F. R. cu diverşi furnizori din ţară, relativ la reducerea preţurilor, au dovedit că aceste chestiuni prezintă multe laturi delicate. E problema şomajului, şi a concurenţei străinătăţii, care trebuie examinată cu multă atenţiune.

Aceleaşi întrebări se pun privitor la schimbarea regimului vamal, când e vorba de protecţia consumatorului sau agriculturii. Anumite exagerări sunt periculoase.

SCHIMBREA DE METODA

Industriile metalurgică şi minieră din ţară se află azi la o grea răspântie. Protejată, până astăzi, în dispreţul consumatorului, ea se găseşte chemat dintr'o dată să-şi justifice dreptul la existenţă.

N'o poate face, decât uzând de sinceritate. Sacrificiile trecătoare, pe care le cere ţării, trebuie să le legitimeze. Propaganda e calea indicată.

Din parte-ne urmărind apărarea intereselor adevărate ale consumatorului, ceeace nu se poate face decât printr'o politică moderată vamală şi de preţuri, aşteptăm să cunoaştem argumentele industriei, fără care nimic nu se poate prejudeca.

Alături de noi, opinia publică cere să fie lămurită.

Imprumutul pentru regiunile înnoite

In cursul zilei de eri a avut loc 3 conferinţe între d-nii miniştri Mihalache, Răducanu şi Ghiulea, Cercel, Focşăneanu, la ministerul muncii şi centrala cooperativelor, în chestia terminării tratativelor cu reprezentanţii firmelor Kamph Mayer.

In conferinţa de după amiază a luat parte şi d. Trancu-Iaşi

Contractul comercial a fost complect terminat rămânând numai contractul financiar, care va fi încheiat în cursul zilei de azi, când se vor semna ambele.

Suveranii Danemarcei la Madrid

Madrid, 9 (Rador). — Ziarele anunţă că Suveranii danezi vor veni la Madrid, unde vor rămâne 4—5 zile în cursul lunei Februarie.

Ştiri politice

Despăducherea începe...

Sinistrul incapabil, Ghiţă Cocoşat, — Popescu şi d. Ionescu-Bizeţ (frate cu Ionescu-Tramvai) — au fost eliminaţi ca inutili din Consiliul tehnic superior.

Au fost numiţi membrii în Consiliul tehnic superior pe anul 1929 d-nii: G. Vidraşcu, secretar general al ministerului de domenii şi d. ing. şef Profiri, director al podurilor şi şoselelor din Basarabia.

Felicităm guvernul pentru actul de ecariaj moral, care începe. Un indiciu, că ne aflăm în faţa unei atitudini precise e faptul că şi d-nii: Eugen Ştefănescu, eternul secretar general liberal, favorit al d-lui Vintilă Brătianu şi Grigore Stratilescu, comisar al guvernului liberal de Reşiţa au fost desărcinaţi din comisia de echivalare a diplomelor de ingineri, pe 1929.

Au fost numiţi în locul lor, d-nii: Al. Davidescu, inginer inspector general şi I. Balbareu, profesori la Şcoala Politehnică.

Un început fericit.

Consiliul de miniştri de azi

Consiliul de miniştri care urma să se ţină aseară a fost amânat pentru astăzi la orele 10 dimineaţa. Cu această ocazie guvernul va examina ultimele condiţiuni ale bancherilor şi va da împuternicirea necesară d-lui Mihai Popovici, ministrul de finanţe, pentru a semna convenţiile de împrumut la Paris. Consiliul se va mai ocupa de legile pe care guvernul le va prezinta corpurilor legiuitoare la redeschiderea parlamentului. . . .

Reîncepera tratativelor în chestia optanţilor

Azi pleacă la San Remo delegaţia română pentru continuarea tratativelor în chestiunea optanţilor.

Delegaţia e compusă din d-nii: Langa Răşcanu, ministru plenipotenţiar la Atena, d. Nasta, Zănescu, Valeriu Moldovanu, Valeriu Poruţiu şi Mihail Şerban.

Convocarea consiliului superior al magistraturii

Consiliul superior al magistraturii a fost convocat pentru ziua de 19 Ianuarie, în vederea mişcărei în magistratură prin înfiinţarea a două noui posturi de consilieri la Curtea de Casaţie. Pentru aceste locuri urmează să fie înaintaţi d. P. Agiopol primul preşedinte al Curţii de Apel din Bucureşti şi d. Marinescu prim preşedinte al Curţii de Apel din Craiova.

Intrevederile d-lui Mihai Popovici

Aseară la orele 5.15, d. Mihai Popovici, a avut o întrevedere cu ministrul Suediei.

Puţin timp după aceasta a fost vizitat d-nii: Oskar Kaufmann, directorul general al Băncei de Credit, R. Schöpkez, director la Banca Blank şi Şapira, directorul fabricei de vagoane şi motoare, „Astra".

La orele 6, ministrul de finanţe a primit vizita d-lui Puaux, ministrul Franţei la Bucureşti.

Liberalii şi împrumutul

Oficiosul partidului liberal publică următoarele în legătură cu împrumutul:

„După comunicatul ministerului de finanţe, pare că negocierile împrumutului sunt terminate şi că ministrul de finanţe pleacă la Paris spre a-l semna.

Partidul naţional-liberal, în declaraţia pe care a făcut-o în Camera la discuţia bugetului, a lămurit că nu poate fi decât mulţumit dacă se duc la bun sfârşit negocierile în vederea stabilizării monedei noastre naţionale şi a împrumutului extern începute sub guvernul Brătianu.

Menţinem şi azi acelaşi punct de vedere, rezervându-ne înţeles dreptul de a examina şi a aprecia ultimele modificări ce au putut interveni în aceste negocieri."

Imprumutul poate fi considerat încheiat

D. Mihai Popovici, ministrul de finanţe, pleacă astăzi la Paris

Lucrările pentru legiferarea operaţiunilor financiare. D. Charles Rist va reveni în ţară

Ştirile defavorabile lansate în cursul zilei de Miercuri în jurul soartei tratativelor de împrumut au fost ultimele licăriri ale iluziilor ce-şi făceau unii pentru exploatarea situaţiei politice. Faptul s'a dovedit încă de Miercuri seara când s'a primit prima telegramă la preşedinţia consiliului de miniştri, din partea d-lui I. Lugoşeanu.

In cursul zilei de ieri s'au primit dimineaţa, alte două telegrame din partea primului nostru delegat. Cuprinsul acestor te-

D. MIHAI POPOVICI

legrame este vestea, aşteptată de atâta timp, care pune capăt, în mod definitiv svonurilor lansate de cei interesaţi că tratativele ar fi pe drumul ruptului.

Tratativele — spun telegramele — au fost încheiate, şi accentuează apoi că din partea bancherilor s'a arătat cea mai bună dispoziţie pentru punctul guvernului român.

CONDIŢIUNI AMELIORATE

E necesar să arătăm aci, după informaţiile noastre particulare, că în condiţiunile de împrumut s'a obţinut ameliorări simţitoare, faţă de cele puse în vedere de aceiaşi bancheri când tratau cu reprezentanţii partidului liberal.

Fireşte că în acest rezultat concursul d-lui Rist a fost de o valoare nêtăgăduită.

PLECAREA D-LUI MIHAI POPOVICI

In aceste condiţii, prezenţa d-lui Mihai Popovici, ministrul de finanţe, la Paris este absolut necesară pentru a proceda, ca împuternicit al guvernului român la semnarea tuturor convenţiilor şi anexelor referitoare. D. Mihai Popovici — adaogă telegrama — trebue să fie la Paris, în ziua de Luni.

Pe lângă aceste telegrame ale d-lui I. Lugoşianu s'a primit tot în cursul zilei o alta, care confirmă ştirile trimise de subsecretarul de stat dela preşedinţia consiliului de miniştri; din partea d-lui Moreau, guvernatorul Băncei Franţei, care, în termeni foarte călduroşi invită pe d. Mihai Popovici la Paris în vederea perfectării tratativelor duse la capăt de delegaţia noastră. Telegrama închee, exprimându-şi speranţa că împrumutul se va încheea spre folosul ţării şi refacerei financiare.

Faţă de aceste comunicări s'a hotărît în mod definitiv, plecarea ministrului nostru de finanţe la Paris. D-sa pleacă azi la orele 12.45 însoţit de d-nii Ştefan Stănescu, secretar general al ministerului şi d. Tutuc, specialist în calcule. In acest scop s'au luat toate măsurile oprindu-se locurile necesare în trenul Orient Express ce pleacă astăzi.

MASURILE DE LEGIFERARE

In legătură cu evenimentele de mai sus din partea guvernului s'au luat toate măsurile pentru perfectarea în ţară a convenţiilor de împrumut şi stabilizare. In acest scop s'au făcut preparativele necesare, pentruca imediat după redeschiderea sesiunii corpurilor legiuitoare să se aducă spre desbatere şi votare aceste convenţii.

Printre legile ce urmează să fie votate de parlament sunt acele privitoare la Cassa de lichidare a datoriei publice, convenţia dintre această instituţie şi stat, legea de stabilizare a leului, şi în fine, modificarea statutelor Băncii Naţionale şi a convenţiei dintre stat şi institutul nostru de emsiune, precum a anunţat „Curentul" încă de acum o săptămână.

LANSAREA IMPRUMUTULUI

După ce aceste legi vor fi votate şi promulgate se va proceda la lansarea împrumutului în străinătate, iar în ţară cota, pe care marile bănci de la noi o cred că va putea fi acoperită prin subscripţiuni interne.

Confor minţelegerii, însă, băncile străine vor avansa, imediat după semnare prima tranşă de împrumut, fără să mai aştepte rezultatul subscrierilor. In posesiunea tranşei, guvernul va proceda la repartizarea ei, dând o cotă regiei monopolurilor statului, alta ca fond de rulment la C. F. R., alta pentru refacerea căilor ferate şi, în fine, o cotă Băncei Naţionale pentru asigurarea stabilizării leului.

STABILIZAREA

Cum se face stabilizarea? Această problemă a fost rezolvată cu sfaturile preţioase ale d-lui Rist, atât în ultima sa vizită în Bucureşti, cât şi prin diversele instrucţiuni, pe care a continuat să le transmită, mijlocitor fiind d. Bolgert. Iar în ce interesează cursul de stabilizare, credem necesar să reamintim precizarea dată de d. Mihai Popovici, în ultima sa expunere făcută presei, cu alte cuvinte stabilizarea se va face în cursul zilei, între 3,15—3,30 fr. elveţieni.

D. RIST REVINE IN ŢARA

Câte zile va rămâne la Paris, d. Mihai Popovici nu se ştie. In orice caz d-sa trebue să fie prezent în ţară la desbaterile acestor convenţii în corpurile legiuitoare.

Cum odată cu legiferarea asupra convenţiilor de împrumut, urmează a se proceda şi la legiferarea stabilizării leului e mai mult decât probabil ca odată cu d. Mihai Popovici să vie în ţară şi d. Charles Rist, însoţit de d. Bolgert, pentru a prezida la decretarea stabilizării leului şi la operaţiunile ce vor avea loc.

Decretul pentru stabilizarea leului urmează să apară între 10—15 Februarie.

Rp.

Politica economică şi financiară a României

Un interesant interview al d-lui Lugoşianu

Paris, 10. (Rador). — „Petit Parisien", publică sub semnătura d-lui Albert Julien o convorbire cu d. subsecretar de stat Lugoşianu. D. Albert Julien arată că în cursul convorbirii, lipsit de orice patimă, d. Lugoşianu a expus progresele continui ale mişcării ţărăniste, dela constituirea României Mari şi până la venirea naţional-ţărăniştilor la putere. D. Lugoşianu se felicită

D. I. LUGOŞIANU

pentru faptul că între cei 13 liberali realeşi la Cameră şi 19 realeşi la Senat figurează toţi principalii fruntaşi ai partidului, asigurând astfel o opoziţie activă.

POLITICA EXTERNA

D. Lugoşianu a adăugat: Dându-se crezare unor informaţiuni tendenţioase, existau în străinătate temeri de dezordini. Adevărul e că liniştea n'a incetate de a domni nici o singură clipă. Practicăm o politică de uniune sacră şi de înţelegere strânsă cu Coroana, de care suntem profund degaţi. Existau temeri în străinătate că nu vom reuşi în chestiunea finanţelor; înainte de sfârşitul lunei Decembrie au votat un budget perfect echilibrat. Se pusese la îndoială sentimentele noastre antantofile; noi rămânem neschimbat credincioşi politicei externe tradiţionale a României şi prietenilor ei şi nu cerem decât să reluăm raporturi normale cu toate statele. Liga Naţiunilor, unde d. Titulescu îşi păstrează locul de reprezentant al României, se bucură de toate simpatiile noastre.

SITUAŢIA ECONOMICA

D. Lugoşianu a afirmat încrederea sa absolută în succesul politicei partidului naţional-ţărănesc care are cu sine imensa majoritate a ţării. Politica economică a partidului se bazează pe ideia conducătoare că România fiind o ţară esenţial agricolă, toate celelalte ramuri de producţie depind de buna stare a agriculturei. Guvernul va bogăţiilor naţionale, prin egalitate măreşte o politică de valorificare te de tratament a capitalurilor streine cu capitalul român şi o politică de asanare financiară care se va realiza într'un timp foarte apropiat, graţie încheierei împrumutului destinat stabilizării monetare, prea mult întârziată.

Funeraliile marelui duce Nicolae

Paris 10 (Rador). — Funeraliile marelui duce Nicolae Nicolaevici au avut loc eri la Cannes. Guvernul francez era reprezentat prin mareşalul Petain.

O asasinare în Mexic

New-York 10 (Rador). — Din Mexico se anunţă că subsecretarul de stat Jose Parres, din ministerul agriculturei, candidat la funcţiunea de guvernator al Statului Hidalgo, a fost asasinat împreună cu doi din prietenii săi politici în turburările ce au avut loc eri în oraşul Atoto-Nilko.

Tipografia „TIPARUL ROMANESC", Bucureşti strada Sărindar No. 22